

T. C.
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

**SALÂHÎ ABDULLAH-I UŞŞÂKÎ'NİN MANZÛME-İ
MEVLİD VE MİRÂC-I NEBÎ ADLI ESERLERİNİN
TENKİTLİ METİNLERİ**

Melek GEREK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KIRŞEHİR-2017

©2017-Melek GEREK

T. C.
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

**SALÂHÎ ABDULLAH-I UŞŞÂKÎ'NİN MANZÛME-İ
MEVLİD VE MİRÂC-I NEBÎ ADLI ESERLERİNİN
TENKİTLİ METİNLERİ**
**CRITICAL EDITION OF SALÂHÎ ABDULLAH-I
UŞŞÂKÎ'S MANZÛME-İ MEVLİD AND MİRÂC-I NEBÎ
WORKS CALLED TEXTS**

Hazırlayan

Melek GEREK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL

KIRŞEHİR-2017

KABUL VE ONAY

Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi, Melek GEREK tarafından hazırlanan “*Salâhî Abdullah-ı Uşşâkî'nin Manzûme-i Mevlid ve Mirâc-ı Nebî Adlı Eserlerinin Tenkitli Metinleri*” adlı tez çalışması 18.05.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından oybirliği/oyçokluğu ile **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL

Üye

Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ

Üye

Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

/ /2017

Doç. Dr. Hüseyin ŞİMŞEK

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Ahi Evran Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin ..... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

18/05/2017

Melek GEREK

ÖZET

SALÂHÎ ABDULLAH-I UŞŞÂKÎ'NİN MANZÛME-İ MEVLİD VE MİRÂC-I NEBÎ

ADLI ESERLERİNİN TENKİTLİ METİNLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan: Melek GEREK

Danışman: Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL

2017-(VIII+147)

Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Jüri

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL

Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ

Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

Mevlidler, sevgili Peygamber'ımız Hz. Muhammed'in doğumunu, hayatının bazı kesitlerini, mucizelerini, vefatını anlatan edebî metinlerdir. Miraciyeler ise Peygamber'in miraç hadisesini anlatan metinlerdir. Miraciyeleri divanlarda ya da mevlidlerde bölüm olarak ya da müstakil eserler halinde görmek mümkündür.

Yazılan mevlidlerin Peygamber'in doğumunda ve bazı özel günlerde makam ve usûl ile okunması önemli geleneklerimizden biridir. Miraciyelerin dili ağır olup daha çok yüksek sınıf ve tekke meraklıları tarafından anlaşıldığından mevlid merasimleri kadar yaygınlaşmamıştır.

Bu çalışmayla Salâhî'nin (1705-1782) kaleme aldığı Mevlid ve Miraciye'nin tenkitli metni ortaya konulmuş, incelemeleri yapılarak ayrıntılı olarak tanıtılmaya çalışılmış, temel kaynaklar taranarak Salâhî'nin hayatı ve eserleri, mevlid ve miraciye türleri hakkında bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mevlid, miraciye, Salâhî Abdullah-ı Uşşâkî, tenkitli metin.

ABSTRACT
CRITICAL EDITION OF SALÂHÎ ABDULLAH-I UŞŞÂKÎ'S MANZÛME-İ
MEVLÎD AND MİRÂC-I NEBÎ WORKS CALLED TEXTS

M. Sc. Thesis

Preparer: Melek GEREK

Advisor: Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL

2017-(VIII+147)

Ahi Evran University, Institute Of Social Sciences

Türk Dili ve Edebiyatı Department

Jury

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL

Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ

Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

Mevlids are poems that describing the birth of propeth Muhammed, some section of his life, his miracles, his death. The miraciye are the poems of the Prophet's miraj event. Miraciye can be a parth of divan or mevlid; also it can be independent.

It is one of our important traditions that the written Mevlids are read at the Prophet's birthday and on some special occasions with tune and method. The language of the miraciye is heavy. It was not as widespread as Mevlid ceremonies because he was understood by the higher class and tekke enthusiasts.

With this work, the edition critical of Mevlid and miraciye, which the book written by Salahî (1705-1782), was put forward. Mevlid and miraciye were reviewed and they have been tried to be explained in detail. Basic sources were searched and information about Salahî's life and works, Mevlid and miraciye were given.

Keywords: Mevlid, miraciye, Salâhî Abdullah-ı Uşşâkî, critical edition.

ÖN SÖZ

Mevlid ve miraciye yazma geleneği, 15. yy'dan 20. yy'a kadar etkinliğini sürdürmüş, edebiyatımızın önemli geleneklerindedir. Bazı özel günlerde mevlid okuma geleneğinin hâlâ yaşıyor olması Türk toplumu nazarında mevlidlerin ne kadar kıymetli olduğunu gösterir.

Şairlerin mevlid ya da miraciye kaleme almasındaki temel sebep Hz. Peygamber'in şefaata nâil olmak ve Allah tarafından bağışlanmak dileğidir. Resulullah'ı övme, çeşitli öğütlerle halkı uyarma, teganni ile gönülleri okşama, Peygamber sevgisini gönüllere aşılama, İslam'ı kalplere ısıdırma gibi pek çok maslahatı olan mevlid ve miraciyeleri, Türk halkı çok sevmiş, şairlerimiz yazmak için âdete yarışa girmişlerdir. Şairlerimiz didaktik bir üslûpla değil lirik ve sanatlı bir ifade tarzı benimseyerek etkileyici dizeler kaleme almış, Ka'b b. Züheyr gibi Peygamber'in iltifatına mazhar olmak istemişlerdir.

Hem şairlerimizin hem de Türk milletinin manevî dinamizmini aksettiren mevlid ve miraciyeler Türk kültür tarihinin kıymetli parçalarındandır.

Bu çalışmada 18. yy. şairlerinden Salâhî'nin hayatı ve eserlerine değindikten sonra mevlid ve miraciye türleri hakkında bilgi verilmiştir. Salâhî mevlidinin tenkitli metni ortaya konulmuştur. Mehmet Akkuş'un "Abdullah Selâhaddin-i Uşşâki (Salâhî)'nin Hayatı ve Eserleri" adlı eserinde daha önce yayımlanan miraciyesi ise-tespit edilen kimi farklılıklar dolayısıyla- tenkitli metin olarak tekrar sunulmuştur.

Metin kuruluşları Prof. Dr. M. Fatih Köksal'ın "Mevlid-nâme" adlı eserinde 24 madde ile anlattığı işaretler sistemi ve "Metin Neşrinin Ana Esasları" makalesi esas alınarak yapılmıştır. Bunların yanında her iki eser yine M. Fatih Köksal'ın

“Mevlid-nâme” adlı eserinde mevlidleri incelerken izlediği yöntem esas alınarak incelenmiştir. Mevlid ve miraciyenin müellifi, adı, yazılış tarihi, beyit sayısı, yazılış sebebi, vezni, nüshalarının katalog bilgileri verilmiş; muhtevası, dil ve anlatım özellikleri tespit edilmiş, eserler Süleyman Çelebi’nin eseri ile karşılaştırılmıştır.

Tez çalışmamın planlanmasında, araştırılmasında, yürütülmesinde ve oluşumunda ilgi ve desteğini esirgemeyen, engin bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, yönlendirme ve bilgilendirmeleriyle çalışmamı bilimsel temeller ışığında şekillendiren sayın hocam Prof. Dr. M. Fatih Köksal’a ve benden desteğini esirgemeyen değerli aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	..I
BİLDİRİM.....	..II
ÖZET.....	..III
ABSTRACT.....	..IV
ÖN SÖZ.....	..V
İÇİNDEKİLER.....	..VII
KISALTMALAR.....	..VIII
GİRİŞ: MEVLİD VE MİRACİYE TÜRLERİ HAKKINDA.....	1
I. BÖLÜM: SALÂHÎ'NİN HAYATI VE ESERLERİ.....	10
I.1. Hayatı.....	11
I.2. Eserleri.....	13
II. BÖLÜM: SALÂHÎ'NİN MEVLİD ve MİRACİYESİ'NİN TANITIMI.....	17
II.1. SALÂHÎ ABDULLAH-I UŞŞÂKÎ MEVLİDİ.....	18
II.2. SALÂHÎ ABDULLAH-I UŞŞÂKÎ MİRACİYESİ.....	29
III. BÖLÜM: METİNLER.....	36
III.1. Metinlerin Kuruluşunda İzlenen Yol.....	37
III.2. Mevlid	40
III.3. Miraciye	100
SONUÇ.....	143
KAYNAKÇA.....	145
ÖZGEÇMİŞ.....	146
TIPKIBASIM.....	147

KISALTMALAR

b.	:	bin
C.	:	Cilt
EFAD:	:	Edebiyat Fakültesi Araştırma Dergisi
H.	:	Hicrî
İ.A.	:	İslam Ansiklopedisi
İÜ	:	İstanbul Üniversitesi
MEB	:	Millî Eğitim Bakanlığı
Osm. Ar.	:	Osmanlı Araştırmaları
s.	:	sayfa
S	:	sayı
TDK	:	Türk Dil Kurumu
TDV	:	Türkiye Diyanet Vakfı
vb.	:	ve benzerleri
vs	:	ve saire
Yay.	:	Yayınları
yy.	:	yüzyıl

GİRİŞ:

MEVLİD VE MİRACIYE TÜRLERİ HAKKINDA

1. MEVLİD

Mevlid, Arapça bir kelime olup “doğma, doğum yeri, doğum zamanı” anlamlarına gelir. Aynı zamanda Peygamber’in doğumunu anlatan edebî metinlerin adıdır. Pek çok İslam ülkesinde Peygamber’in doğum gecesi ve bazı özel günlerde bu mevlidlerin okunması gelenek olmuştur.

İslam dünyasında ilk mevlid merasimi Mısır’da hüküm süren Fatımîler (910-1171) tarafından tertip edilmiştir. Bu merasimler saraya ait olup sadece devlet erkânı arasında cereyan etmekteydi. Fatımîler; Hz. Ali ve Hz. Fatıma’nın doğum günlerinde de mevlid tertip ederlerdi. Erbil Atabeği Melik Muzefferuddin Gökböri, bütün halkı kapsayan debdebeli merasimler düzenledi. Bu merasimlerde çevre bölgelerden fakih, sûfi, vaiz ve âlimleri Erbil’e çağırırdı. Daha sonra mevlid kutlamaları; Mekke, Medine, nihayetinde bütün İslam coğrafyasına yayılmıştır. Osmanlılar zamanında III. Murat döneminde bu merasimler resmî hâle getirilmiştir. Merasimlerde Kurân-ı Kerim tilavetinden sonra vaaz verilir, ardından birkaç mevlidhân kürsüye çıkararak mevlid okurlardı.¹

Edebiyat tarihimizde ilk mevlid örneğini Ahmedî vermiştir. İskender-nâme adlı eserinin bir nüshasında yer alan mevlid, aslında müstakil bir eser olup ilk mevlidimiz olarak kabul edilir.² XV. asırda Vesiletü’n-necât adlı eseri ile Süleyman Çelebi, şairlerimiz için ilham kaynağı olmuş ve bu eserden sonra pek çok mevlid kaleme alınmaya başlanmıştır.

¹Neclâ Pekolcay, “Mevlid”, MEB İslam Ansiklopedisi, C.8, 2001, s. 171.

²M. Fatih Köksal, *Mevlid-nâme*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2011, s. 31.

Kaside ya da mesnevi formunda yazılan mevlidler genellikle aruzun *fâiâtün fâilâtün fâilün* kalıbıyla yazılmıştır. Beyit sayısı kesin bir sayı ile ifade edilemezken bu sayıda XV. asırdan XX. asra doğru bir azalma olduğu gözlenir.³

Mevlidlerde anlatılan esas unsur “doğum ve onun etrafında gelişen hadiseler”dir. Miraç, vefat gibi diğer olaylar tali konular olarak kabul edilir, her mevlidde yer almaz.⁴ Karşımıza çıkan bir eserin miraciye mi siyer mi mevlid mi... hangi türde olduğunu anlamak adına Prof. Dr. M. Fatih Köksal’ın bize “Mevlid-nâme” adlı kitabında verdiği bu bilgi çok kıymetlidir. Elimizdeki eserde Peygamber’in doğumu ön plana çıkarılmışsa bu eserden mevlid olarak bahsedebiliriz.

Mevlidlerde genel olarak *tevhîd*, *Hz. Muhammed’in nurunun yaratılması ve nurun intikali*, *Hz. Muhammed’in mucizevî doğumu*, *mucizât*, *miraç*, *Hz. Muhammed’in hastalanması ve vefatı*, *hâtîme* bölümleri yer alır ve bu bölümler birbirine vasıta beyti dediğimiz beyit ya da beyitlerle bağlanır. Mevlidlerde geçen vasıta beyitlerinin Süleyman Çelebi’nin vasıta beytini çağrıştırır nitelikte olduğunu görüyoruz.

Mevlid okumayı pek çok İslam âlimi “Peygamber’i hatırlamak ve onu övmek” olarak gördüğünden tasvip etmişlerdir. Hatta mevlid okunan yerde belaların ve sıkıntıların gideceğini söyleyen âlimler bile vardır. Şairlerimiz de mevlid okumaya ve yazmaya çok kıymet vermiş, yazdıkları mevlid hürmetine bağışlanmayı ve Peygamber’in şefaatine ermeyi umut etmişler, bunu mevlidlerinde dile getirmişlerdir.

---

³M. Fatih Köksal, *Mevlid-nâme*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2011, s. 26.

⁴M. Fatih Köksal, *age*, s. 29.

Mevlidler sadece Peygamber hayatını veren didaktik eserler değil, halkı etkileyen, lirik ve sanatlı şiirlerdir. Bu eserler ecdadımızın inançla sanatı imtizaç ettirdiği en kıymetli miraslardandır.

2. MİRACİYE

Miraç, Arapça ‘urûc kelimesinden gelir ve “merdiven, yükselecek yer” anlamındadır. Peygamber’imiz Hz. Muhammed’in Recep ayının 27. gecesinde ruhen, cismen, hâlen Allah’ın huzuruna çıkması mucizesi “miraç” kelimesiyle adlandırılmıştır. Bu hadiseyi kaside formunda anlatan eserlere “miraciye”, mesnevi formunda anlatanlara ise “mirac-nâme” adı verilir.⁵ Bu eserlerde miraç hadisesi didaktik bir şekilde sunulmaz. Lirik ve sanatlı olan miraciyelerde şairlerin miraç hakkında şahsî yorumlarını, hayal dünyalarının zenginliğine göre yorumlanmış bir miracı bulabiliriz. Bu eserler camilerde ve özel toplantılarda Recep ayının 27. gecesini, musiki olmaksızın beste ile miraçanlar⁶ tarafından okunurdu. Bununla birlikte mensur kaleme alınmış mirac-nâmeler de mevcuttur.⁷

Manzum mirac-nâmeler *sîret, mevlid, hilye, mucizât-nâme gibi eserlerde bölüm olarak teşkil edenler* (Yazıcıoğlu Mehmed’in, Amasyalı Münirî Çelebi’nin, Mehmet Rıfat’ın, Hacı Hasanoğlu’nun siyerleri; Süleyman Çelebi’nin, Emirî’nin, Şeyh Mustafa Selamî’nin, Derviş Dede’nin, Akşemseddinzâde Hamdullah Hamdi’nin, Şahidî’nin, Visâlî’nin, Yusuf Sâmî Efendi’nin mevlidleri gibi), *bazı mesnevilerde bölüm olarak teşkil edenler* (İbrahim Bey’in, Ahmedî’nin, Ali Şir Nevâ’î’nin, Akşemseddin-zâde Hamdullah Hamdi’nin, Behiştî’nin, Lâmiî’nin,

⁵ Mustafa Uzun, “Miraciye”, TDV İslam Ansiklopedisi, C.30, 2005, s.135.

⁶ Miraciyeleri ezgi ile okuyan kişilerde verilen ad.

⁷ Metin Akar, *Türk Edebiyatında Manzum Mirac-nâmeler*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1987, s. 105-111.

Fuzulî'nin, Kara Fazlî'nin, Taşlıcalı Yahya'nın mesnevileri gibi), *mürettep dîvanlarda yer alanlar* (Lâmiî Çelebi'nin, Ganî-zâde Nâdirî'nin, Azmî-zâde Halefî'nin, Nâilî-i Kâdim'in divanları gibi) ve *müstakil olanlar* (Îsâ'nın, Abdülvâsî Çelebi'nin, Ârif'in, Şeyh İsmail Hakkı Bursavî'nin, Nâyî Osman Dede'nin, Süleyman Nahifî'nin, Mecîdî'nin, Hafız Ömer Yenişehir-i Fenârî'nin, Abdülbaki Arif'in, Seyyidî'nin, Muhammed Fevzî'nin, Recep Vahyî'nin eserleri gibi) şeklinde dört bölümde incelenebilir. Bunların dışında halk edebiyatı şairleri arasında miraciye yazarlar mevcuttur (Yunus Emre, Hatâyî, Âşık Tokatlı Nûrî'nin eserleri gibi). Müstakilen yazmayıp şiirlerinde miraç hadisesine değinen halk şairleri de vardır (Şâir Âhû, Gaybî, Kul Himmet, Yunus Emre gibi).⁸

Miraciyelerde en çok *fâilâtün fâilâtün fâilün* kalıbı ile *mefâîlün mefâîlün feülün* kalıpları kullanılır. Kaside formunda olanlar kısa olurken (50-60 beyit), mesnevi formunda olanlar (2000 civarı) daha uzundur.⁹

Miraciyeler genellikle şu bölümlerden oluşur:

Miraç gecesinin önemi, gece ve gökyüzünün tasviri¹⁰

Miracın safha safha tasviri (Peygamber'in Ümmü Hâni hânesini ziyareti, Cebrâil'in Peygamber'e gelişi, Peygamber'in Burâk'a binışı, Burâk'ın uzun uzadıya tasviri¹¹)

Hz. Muhammed'in Mescid-i Aksa'yı ziyareti ve enbiyalarla namaz kılması

---

⁸Metin Akar, *Türk Edebiyatında Manzum Mirac-nâmeler*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1987, s. 112-202.

⁹Mustafa Uzun, "Miraciye", TDV, *İslam Ansiklopedisi*, C.30, 2005, s.135.

¹⁰Bazı miraciyelerde bu bölümden sonra miraç öncesi vuku bulan şakk-ı sadr (göğsün yarılması) hadisesi anlatılır.

¹¹Bu bölüm miraciyenin en önemli bölümlerinden biridir.

Kudüs'ten tekrar semaya yükselişi (semanın katlarında diğer Peygamberlerle görüşme; cennet, cehennem, tuba, huriler, köşklerin tasviri)

Hz. Muhammed'in kabe kavseyne ulaşması ve Allah ile görüşme, namazın miraçta farz kılınması

Hz. Muhammed'in dönüşte hadiseyi ashabına müjdelemesi.

Eğer miraciye, mesnevi formunda yazılmışsa yukarıda verdiğimiz bölümlerden önce *tevhîd*, *na't* ve *münacât* bölümleri de yer alır.¹²

Dr. Metin Akar, "Türk Edebiyatında Manzum Mirac-nâmeler" adlı eserinde miraciyelerde işlenen konuları motif olarak adlandırmış ve bu motifleri şu şekilde sıralamıştır:

Miracın Sebebi: Miraciyelerde işlenen sebepler; Allah'ın gök ehline Hz. Muhammed'i göstermek istemesi; Allah'ın, cemalini Hz. Muhammed'e göstermek istemesi, Allah'ın büyük ayetlerini Hz. Muhammed'e göstermek istemesi şeklinde sıralanabilir.

Miracın Sayısı ve Mâhiyeti: Peygamber'in miraca çıkış sayısı ve miracın ruhla mı bedenle mi yoksa ikisi ile mi yapıldığı; uykuda mı uyanıkken mi yoksa yakaza halinedeyken mi yapıldığı gibi tartışmalı mevzular miraçta işlenen konular arasındadır.

Miracın Tarihi

Davetin Tebliği: Ayetlerde belirtilmeyen bu konu şairlerimiz tarafından çeşitli şekillerde kaleme alınmıştır. Bu davet; Peygamber evindeyken,

---

¹²Mustafa Uzun, "Miraciye", TDV İslam Ansiklopedisi, C.30, 2005, s.135.

Mekke'deyken, Hicir'deyken yahut Hatim'deyken gerçekleşmiştir, şeklinde çeşitli anlatımlar söz konusudur.

Şerh-i Sadr (Sadrın Yarılması): Miraç bahsinden hemen önce bu konuyu işleyen şairler vardır.

Cennetten Getirilen Hulle, Tac, Kemer

Miracın Başladığı Yer: Miracın başladığı yer; Ümmü Hânî'nin evi, Hatim ve Hicir olarak gösterilmiştir.

Binitler: Binitler; Burak, Refref, Miraç, Cebrâil olarak zikredilmektedir.

Sağdan, Soldan Gelen Sesler ve Seslerin Yorumu: Hz. Muhammed'in Burak'a binip Kudüs'e giderken Yahudi ve Nasrânîlerin onun arkasından "Biraz dur, biraz bekle" dediklerini işitmesi ancak durmaması miraciyelerde ele alınan motiflerdendir.

Kadın: Kudüs yolunda Hz. Muhammed'in önüne süslü bir kadının çıkması ve Hz. Muhammed'in kadına iltifat etmemesi miraciyelerde işlenen motiflerdendir.

Namaz: Namazın farz kılınması, Hz. Muhammed'in Mescid-i Aksa'da diğer Peygamberlerle namaz kılması, Peygamber'in Kudüs'e ulaşmadan önce Medine, Medyen ve Tur Dağı'nda namaz kılması, yedinci gökte bulunan Beyt-i Mamur'da meleklerle namaz kılması şeklinde namaz motifi miraciyelerde işlenmiştir.

İçecekler: Miraç gecesinde Hz. Muhammed'e süt, bal, şarap sunulması ve Peygamber'in sütü tercih etmesi motifi miraciyelerde işlenen konular arasındadır. Hz. Muhammed'in arşa hayran bakarken ağzına su damlatılması da anlatılır.

Gökler: Dünya'yı saran yedi felek tabakası ve bu tabakalarda yaşananlar miraciyelerde tek tek anlatılır.

Peygamberler: Hz. Muhammed'in miraç esnasında peygamberler ile görüşmesinden dolayı miraciyelerde peygamberlerden de bahsedilir.

Melekler: Cebrail, Mikail, İsrail ve az da olsa Azrail miraciyelerde zikredilen meleklerdir. Bu büyük meleklerin dışında birinci kat gökte duran ateş-kar meleği, cehennemliklere azap eden Mâlik meleği, birinci kat göğün kapısında vazifeli İsmâil meleği, Sidre'nin yanında bulunan süvari melekleri, yedinci kat gökte denizin içinde bulunan melekler ve birinci kat gökte bulunan horoz suretindeki melek miraciyelerde zikredilen meleklerdir.

Cennet: Tuba ağacı ve huriler miraciyelerde anlatılır.

Su: Yer ile birinci kat gök arasında bulunan su, Sidre'nin kökünden çıkan dört nehir (Fırat, Nil, Kevser, Rahmet), cennetteki dört ırmak (su, şarap, süt ve bal ırmakları) motifleri miraciyelerde işlenen su motifleridir.

Cehennem: Cehennemin ve günah işleyenlerin tasviri şeklinde miraciyelerde kaleme alınmıştır.

Beytü'l-Mâmûr: Yedinci kat gökte bulunduğu inanılan ev, bazı miraciyelerde işlenmiştir.

Sidre-i Müntehâ: Yedinci kat gökten daha ileride olan Sidre, gökleri ve cenneti gölgesi altına alan bir ağaç olarak miraciyelerde işlenmiş motiflerdendir.

Hicâblar: Miraciyelerde Sidre ile Arş arasında bulunan hicâblardan Hz. Muhammed'in geçişi anlatılır.

Levh-i Mahfuz, Kalem, Arş, Kürsî

Rûyet ve tekellüm: Allah ile görüşme ve konuşma motifi. Bu görüşme perdesiz olarak zikredilir. Allah ile Hz. Muhammed'in karşılıklı olarak tahiyyatı okuması miraciyelerde anlatılır.

Dönüş: Hz. Muhammed'in Cebrail'le Ümmü Hânî'nin evine dönüşü ve döndüğünde yatağının hâlâ sıcak ve ibriğinin de dolu olması miraciyelerde işlenen bir motiftir.

*Ebu Cehil'in Tepkisi, Hz. Ebu Bekir'in Tasdiki ve Hz. Muhammed'in Mescid-i Aksa'yı tarifî.*¹³

XII. yüzyılda, hece vezni ve sade bir dille Hâkim Ata tarafından yazılmış olan "Mi'râc-nâmetü'l-hazret" miraciyenin ilk örneği olarak kabul edilir. Bu eser Çağatay sahasına aittir.¹⁴

Anadolu sahasının ilk müstakil miraciyesi ise XV. yüzyılda Ahmedî tarafından kaleme alınmıştır. Bu eser İskendernâme'sindeki mevlidinden ve Divân'ındaki kısa miraciyelerden farklıdır.¹⁵

Miraç kandilinde miraciye okuma âdetinin XVIII. yüzyılda Nâyî Osman Dede'nin eseri ile başladığı rivayet edilir. Eserini segâh, sabâ, hüseyinî, nîşâbur makamlarında yedi bölüm hâlinde besteleyip okumuştur. Ancak tekkelerin kapatılması, dinî musikinin zayıflaması ile miraciye okuma geleneği sönmeye başlamıştır.¹⁶

¹³Metin Akar, *Türk Edebiyatında Manzum Mirac-nâmeler*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1987, s. 206-314.

¹⁴Kemal Eraslan, "Hâkim Ata ve Mirac-nâmesi", EFAD, Ahmet Caferoğlu Özel Sayısı, S 10 (1979), s. 243-304.

¹⁵Yaşar Akdoğan, "Mirac, Mirac-nâme ve Ahmedî'nin Bilinmeyen Mirac-nâmesi", Osm. Ar., IX (1989), s. 269.

¹⁶Mustafa Uzun, "Miraciye", TDV İslam Ansiklopedisi, C.30, 2005, s.138.

I. BÖLÜM:
SALÂHÎ'NİN HAYATI VE ESERLERİ

I. 1. Hayatı

Bugün Yunanistan sınırları içinde bulunan Kesriye’de (Kastorya) doğdu. Doğum tarihi 1705’tir. Asıl adı Abdullah Selâhaddin, mahlası Salâhî’dir. Balıkesirli olduğunu iddia edenler varsa da bu yanlıştır. Hüseyin Vassaf’ın¹⁷, *Risale-i Salâhiyye* adlı eserinde babasının Muhammed Abdülaziz adında bir kâtip olduğu,¹⁸ Saraybosna doğumlu olduğu ve oradan da Kesriye’ye hicret ettiği yazar. Abdullah Selâhaddin ise babasından devraldığı kâtiplik mesleğini yapmak ve öğrenimini tamamlamak için İstanbul’a gitti.¹⁹

20 yaşında İstanbul’a gelen Salâhî, önce tahvîl kalemine²⁰ girmiştir.²¹ Daha sonra Hekimoğlu Ali Paşa’nın hizmetine girdi, onunla pek çok yere seyahat etme fırsatı buldu.²²

Hekimoğlu Ali Paşa ile gittiği Kahire’de, Nakşibendî şeyhi Hasan Demenhûrî’den cifr²³, vefk²⁴, ilm-i hurûf²⁵ gibi havas ilimlerini öğrendi.

Hekimoğlu Ali Paşa ile çıktığı Edirne seyahatinde Halvetî-Uşşakî tarikatının Cemâliyye kolunun pirî Cemâleddin Uşşakî’ye intisap etti. Cemâleddin Uşşakî,

---

¹⁷“Sefine-i Evliyâ-i Ebrâr” adlı eserin yazarı. Bu eserde türbe ve tekkelerde medfun tarikat büyüklerinin ve devrinin meşhur şeyhlerinin hayatı ve eserlerinden parçalar yer almaktadır. Cemal Kurnaz-Mustafa Tatçı, “Hüseyin Vassâf”, TDV İslâm Ansiklopedisi, C.19, 1999, s.18.

¹⁸Osmanlı Devleti’nin gelişim döneminde yazılı kayıtlara duyulan ihtiyaç nedeniyle resmî olarak teşkilatlanmış profesyonel kâtiplerden oluşan kalem daireleri kuruldu. Bu kâtipler çok çeşitli ilim dallarında malumat sahibi olmak zorundaydı ve reisü’l-küttablık, nişancılık, sadrazamlığa kadar yükselebiliyorlardı. Erhan Afyoncu - Recep Ahıskalı, “Kâtip”, TDV İslam Ansiklopedisi, C. 25, 2002, s. 53.

¹⁹Semih Ceylan, “Salâhî”, TDV İslam Ansiklopedisi, C.3, 2005, s.18.

²⁰Tahvîl kalemi yüksek derece görevlilerin özlük işleriyle ferman ve beratları düzenlerdi. Ayrıca, zeamet ve tımar kayıtları da bu kalem tarafından tutulurdu. Recep Ahıskalı, “Tahvîl”, TDV İslam Ansiklopedisi, C. 39, 2010, s. 440.

²¹Mehmed Süreyya Bey, *Sicill-i Osmanî*, İstanbul, 1996, s. 83.

²²Bursalı Mehmet Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul, H. 1333, C. I, s. 104.

²³İlm-i cifr, gelecekte vuku bulacak olayları değişik metotlarla öğrettiğine inanılan ilimdir.

²⁴Vefk, metafizik aleminden kaynaklanan bir problemin düzelmesi için veya hedeflenen bir menfaate ulaşabilmek için gerekli manyetik rezonansın herhangi bir noktaya transferini mümkün kılan ve semanın herhangi bir katına tünel açmaya yarayan, metafiziksel bir mikroçiptir.

²⁵İlm-i hurûf, harflerle ve rakamlarla tabiat ve hadiseleri etkileme gücünün bulunduğu veya bunlarla geleceğin önceden bilenebileceğinin söyleyen bilimdir.

Edirnekapı Savaklar'daki Hırâmî Ahmed Paşa Tekkesi şeyhi idi.²⁶ Bu intisaptan sonra Abdullah Salâhî, devlet görevinden istifa etti.²⁷ Daha sonra şeyhin kızı ile evlendi ve bu evlilikten iki oğlu dünyaya geldi.

Cemaleddin Uşşâkî dışında Mustafa Haşım Baba, Emin Efendi, Nâyi Osman Dede, Hasan Sezâî gibi şeyhlerden ilim yolunda faydalandı. Kendisi bir değil pek çok tarikattan nasip almıştır. Bu nedenle kendisine “câmiu't-turuk” ve “câmiu'l-kelimât” unvanları verilmiştir. Salâhî Efendi, Tahir Ağa Tekkesi'nin şeyhi ölünce onun yerine bu teknenin potnişinliğine²⁸ getirildi (1760).²⁹ Çıkan bir yangında tekke yanınca Eğrikapı'daki tekke'ye geçti.³⁰ Bu tekkede 1782 yılında vefat etti. Cenazesi daha sonra Tahir Ağa tekkesine alınmıştır.³¹

Salâhî, mezarının üstünün açık bırakılmasını ve mezar taşının hâcegân tacı şeklinde olmasını vasiyet etmiştir. Türbesi, Hüseyin Vassaf tarafından tamir ettirilerek bugünkü haline getirilmiştir. Kendisinden sonra Tahir Ağa tekkesinin postnişi oğlu Mehmed Ziyaeddin Efendi olmuştur.³²

Muhyiddin Arabî hazretlerini rüyada görüp az zamanda yüzden fazla eser yazmıştır.³³ Bu eserlerin çoğu tercüme ve şerhtir. Marifete dair karşılaştığı zorlukları İbn-i Arabî hazretlerinin ruhâniyetinden istifade ederek çözüme kavuşturduğunu söylemiştir.³⁴

---

²⁶Semih Ceylan, “Salâhî”, TDV İslam Ansiklopedisi, C.3, 2005, s.18.

²⁷Bursalı Mehmet Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul, H. 1333, C. I, s. 104.

²⁸Dergâhın başında bulunan şeyhe verilen isim. Postnişin tarikatta merkezî otoritedir ve halifeleri vardır. O halifeler dergâhta olabileceği gibi postnişinin işaret ettiği coğrafi bölgeler de gidebilir.

²⁹Semih Ceylan, “Salâhî”, TDV İslam Ansiklopedisi, C.3, 2005, s.18.

³⁰Bursalı Mehmet Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul, H. 1333, C. I, s. 104.

³¹Semih Ceylan, “Salâhî”, TDV İslam Ansiklopedisi, C.3, 2005, s.18.

³²Semih Ceylan, age, s. 18.

³³Mehmed Süreyya Bey, *Sicill-i Osmanî*, İstanbul, 1996, s. 83.

³⁴Semih Ceylan, “Salâhî”, TDV İslam Ansiklopedisi, C.3, 2005, s.18.

I. 2. Eserleri

1. *Gül-i Sad-Berg-i Evrâd Berâ-yı Tuhfe-i 'Ubbâd*: Esmâ-i Hüsna ve Esmâ-i Nebi konulu eser. Türkçe-Arapça, manzum-mensurdur.
2. *Mir'âtü'l-A'lâm ve Mişkâtü'l-Ahlâm (Fütûh-ı Salâhî)*: Tasavvufî bazı terimler hakkındadır. Türkçe, mensurdur.
3. *Mir'ât-ı Esmâ*: Zikir ve nefsin mertebeleri hakkında olup Türkçedir.
4. *Cevâhir-i Tâc-ı Hilâfet*: Tasavvufî edep hakkında olup Türkçedir.
5. *Usûl-i Evrâd-ı Uşşâkiye*: Uşşakî tarikatının usulü hakkında olup Türkçedir.
6. *Medâr-ı Mebde ve Me'âd*: CemaleddinUşşakî'nin sırlı bazı sözlerinin şerhi olupTürkçedir.
7. *Mecmuâ-ı Fenn-i Zerâfet*: Farsça gramer kuralları hakkındadır ve Türkçedir.
8. *Izhâr-ı Esrâr-ı Nihân Ez Envâr-ı Hatm-i Hâcegân*: Nakşibendi hatmesi hakkındadır. Türkçedir.
9. *Tuhfetü'l-Uşşâkiye*: Uşşakî tarikatının usulleri hakkında yazılmış, Arapça bir eserdir.
10. *Bazı Âyetlerin Tefsiri*: Ahzab 72.; Rum 1-5.; Kamer 1, 2, 8, 45. ayetlerinin tefsiridir.
11. *Mektupları*: İki mektubu vardır.
12. *Risâle-i Regâibiyye*: Türkçe, Arapça ve Farsça yazdığı bu eser, Salâhî'nin Türk edebiyatına kazandırdığı bir türdür. Türkçe olan 213, Arapça olan 195, Farsça olan ise 197 beyittir.

13. *Hilye-i Haseneyni'l-Ahseneyn*: Hz. Hasan ve Hüseyin'in özellikleri konu edinilmektedir. Türkçe olup 415 beyittir.
14. *Atvâr-ı Seb'a*: Manzum ve Türkçe olup nefsin mertebeleri 63 beyitte anlatılmıştır.
15. *Divân-ı Nuût-ı Salâhî*: Salâhî'nin Hz. Muhammed (sav) için Türkçe, Arapça, Farsça 207 na'tını içermektedir. Eser, Mehmet Akkuş tarafından neşredilmiştir.
16. *Divân*: 142 gazel, 5 tarih, 25 kıt'a, 6 müfred, 3 müstezad, 2 mesnevî, 4 muamma içerir. Türkçedir.
17. *Esâmi-i Hulefâ*: Hz. Muhammed (sav)'den itibaren kendi zamanına kadar geçen halifeleri manzum ve Türkçe olarak anlattığı 116 beyitlik bir eserdir.
18. *Mevlid ve Miraciye*
19. *Rıyâzu'l-Kavâid Hıyâzu'l-Fevâid (Makâmât-ı Hamîdiye Şerhi)*: İran ediplerinden Hamidüddîn EbûBekr b. Ömer b. Mahmud el-Belhî'nin edebiyata dair *Makâmât-ı Hamîdiye* isimli Farsça eserinin Türkçe şerhidir.
20. *Tavâli'u Menâfiu'l-'Ulûm MinMatâli'ıMevâkı'ı'n-Nücûm (Mevâkı'ı'n-Nücûm Şerhi)*: Mevâkı'ı'n-Nücûm, İbn Arabî'nin eseridir. Salâhî, eseri Arapça olarak şerh etmiştir.
21. *Miftâhu'l-Vücûdi'l-Eşher Fî Tevcihi'l-Kelâmi's-Şeyhi'l-Ekber*: İbn Arabî'nin sözlerinden birinin Arapça şerhidir.

22. *Zeylû'l-KitâbBi-Ahseni'l-Hutâb*: Bu eser, yukarıda hakkında bilgi verilen Miftâhu'l-Vücûdi'l-Eşher Fî Tevcihi'l-Kelâmi'ş-Şeyhi'l-Ekber risâlesinin zeylidir.
23. *Risâle-i Kudsiye Tercüme ve Şerhi*: Muhammed Parsa'nın Farsça eserinin tercüme ve şerhidir.
24. *Muhtasaru'l-Menâr Şerhi*: Neseî'nin fıkıh usulüne dair yazdığı *Menâru'l-Envâr* isimli eserinin muhtasarının Türkçe tercüme ve şerhidir.
25. *Elli Dört Farz Şerhi*: Hasan Basrî'ye izafe edilen eserin şerhidir.
26. *Şâfiye Şerhi*: İbnHâcib'in eş-Şâfiye isimli Arap diliyle ilgili gramer kitabının şerhidir.
27. *Risâle-i Mes'ele-i 'Acz fi-Ma'rifeti'l-İllâh Şerhi*: Gazalî'nin eserlerinden birinin bir bölümünün şerhidir.
28. *Muzhır-ı Kavâid-i Râb*: İbnHişâm'ın nahiv ilmine dair *el-İ'râb'an* adlı eserinin şerhidir.
29. *Tercümetü'l-Aşk*: İbni'l-Fârız'ın *Kaside-i Hamriye* adlı gazelinin şerhidir.
30. *Şerh-i Rubâiyye-i Ebû Saîd*: Ebû Saîd Fazlullah b. Ebi'l-Hayr'ın rubaisinin şerhidir.
31. *Bazı Gazel ve Beyit Şerhleri*: Âşık Ömer, Niyazî-i Mısrî, Mevlânâ, Eşreoğlu Rûmî, Nasûhî, İsmail Hakkı Bursevî, Hz. Ali, Nasreddin Hoca gibi zatlara ait şiirlerin şerhleri muhtelif mecmualarda kayıtlıdır. Bu şerhler üzerinde çeşitli araştırmalar yapılmıştır.
32. *Havzu'l-Hayât Tercümesi*: İbn Arabî'nin Arapçaya tercüme ettiği bu eseri; Salâhî, Türkçeye çevirmiştir.

33. *Usûl-i Hadîs Şerhi Tercümesi*: Süyutî'nin *en-Nikâye* adlı eserinin Usûl-i Hadîs kısmının tercümesidir.
34. *Risâle-i Gavsiye Tercümesi*: İbn Arabî'ye izafe edilen bir risâlenin tercümesidir.
35. *Risâle-i Vücûd Tercümesi*: Muhammed Zâhid Parsa'nın eserinin tercümesidir.
36. *Tercüme-i Arûz-ı Tebrizî Tercümesi*: Vahid-i Tebrizî'nin *İlm-i Aruz ve Kâfiye* adlı risâlesinin tercümesidir.
37. *Hz. Ali Divânı Tercümesi*: Manzum tercümedir. Şerh olduğu bilgisi yanlıştır.
38. *Edebî Bilgilere Dair Bir Tercüme*: Edebî sanatlarla ilgilidir.
39. *Risâle-i Ahadiye Tercümesi*: İbn Arabî'nin risâlesinin çevirisidir.
40. *Bazı Arapça Gazellerin Tahmis ve Tercümeleri*: Kaside-i Bürde, Hassan b. Sâbit kasidesi, Kaside-i Münferice tercümeleri çeşitli mecmualarda kayıtlıdır.³⁵

---

³⁵Pehlivan, Gürol, (6Kasım2014). “Salâhî, Abdullah Salâhaddîn” Erişim: <http://www.turkedebiyatiisimlersozlugi.com/index.php?sayfa=detay&detay=4978>.

II. BÖLÜM:
SALÂHÎ'NİN MEVLİD VE MİRACİYESİ'NİN
TANITIMI

II. 1. SALÂHÎ ABDULLAH-I UŞŞÂKÎ MEVLİDİ

ESER VE MÜELLİFİ HAKKINDA³⁶

Eserin Müellifi:

Bu eserin müellifinin eserde geçen beyit dolayısıyla **Salâhî** olduğu açıktır:

Bu **Şalâhî** kûluna daği ‘ ayân

Luţf idüp göster cemâlûñ ol zamân (397)

Eserin Adı:

Eserin herhangi bir beyitte geçen hususî bir adı yoktur. Yalnızca aşağıdaki beyitlerde eserin nazım türü verilmiştir:

Muştafa’nuñ mevlûdin yâd idelüm

İşidenlerûñ cânın şâd idelüm (15)

Diñle evvel bir hikâyeye idem size yâd

Mevlûdün sözine andan uram bünyâd (30)

İşitdiñüz mevlûdin itdüm beyân

Âhîret irtihâliñ daği idem ‘ ayân (325)

Eserin Yazılış Tarihi:

Eserde müellifin, eseri yazdığı tarihi veren bir beyit bulunmamaktadır.

---

³⁶Salâhî’nin Mevlid’i ve Miraciye’si, M. Fatih Köksal’ın “Mevlid-nâme” adlı eserinde mevlidleri incelerken izlediği metot esas alınarak incelenmiştir.

Eserin Yazılış Sebebi:

Şair mevlidinde “sebeb-i telîf”e özel bir başlık veya bölüm içinde yer vermemiştir. Eserde Bağdat’ta yaşayan Yahudi bir adam ve karısının Müslüman oluş hikayesinin (30-52) ardından verdiği beyitlerle mevlid yazma amacını ortaya koymaktadır. Şairin bir mevlid yazma sebebi mevlid okutmaya verdiği kıymettir:

Gel biz daği Hakk’a itâ’ at idelüm

Mevlîd okutmağı biz de ‘âdet idelüm (50)

Resûl’e hem mevlîde itdükleri-çün hürmeti

Buldılar anlar ol yüce devleti (52)

Mevlid yazmasına diğere bir sebep mevlidin gönle mutluluk verdiğine inanmasıdır. Lâkin yaptığı işin zor olduğunu bilmekte ve Allah’tan yardım dilemektedir:

Muştafa’nuñ mevlîdün yâd idelüm

İşidenlerüñ cânın şâd idelüm (15)

Lâkin Peyğamber hakkında kelâm söylemek ey hoca

Eger bilseñ nice güçdür nice (16)

Hîç lâyıķ olur mı ben za‘îfüñ hâline

Hemân şıgıñup söylerem ulu sübhânıma (17)

Yā İlāhī sen bilürsin benim hālimi

Ḥab̄b'ün hürmetine hıfz eyle benim dilimi (18)

Bunların dışında elbette diğer mevlid yazarları gibi amacı Peygamber'imizin şefaatine nail olmak, Allah tarafından bağışlanmaktır:

Ben daḥi ancılayın umaram Tañrı'dan

Ḳıla bizi Ḥab̄b'ini vaşf iden (27)

Hem eyle bizi şefā'atine nā'il

Şefā'atiyle eyle bizi cennete vāşıl (28)

Raḥmetün çoḳdur sensin Ğanī

Yarlıḡa oḡuyanı diñleyeni yazanı (399)

Eserin Vezni:

Eser aruzun *fâilâtün fâilâtün fâilün* kalıbıyla yazılmıştır. Eserin çoḡu beytinde vezin kusuru saptanmıştır.

Eserin Beyit Sayısı:

Eserin beyit sayısı lafzen belirtilmemiştir. İki nüsha üzerinden hazırladığımız tenkitli metin sonucunda ortaya çıkan beyit sayısı 400'dür.

Eserin Muhtevası:

Eserde bölüm başlıkları bulunmamaktadır. Bölümler birbirinden vasıta beyitleriyle ve Niyâzî'nin dörtlükleriyle ayrılmaktadır. Eserde Niyâzî'nin 69 dörtlüğü yer almaktadır. Eserin bölümleri tasnif edilirken bu unsurların dışında konu geçişleri dikkate alınmıştır.

1-14: Tevhîd

15-18: Eserin yazılış sebebi

19-29: Hz. Yusuf'un köle olarak satılma kıssası

30-53: Bağdat'ta yaşayan Yahudi bir adam ve karısının Müslüman olma hikayeleri ve mevlid okutmayı âdet edinmeleri (Yahudi kadının, cömert bir Müslümanın daima mevlid okuttuğunu duyması ve bundan etkilenmesi, Peygamber'i ve ashabı rüyasında görmesi, bunun üzerine kocasıyla Müslüman olması)

54-70: İlk yaratılan şeyin Hz. Muhammed'in nurunun oluşu; bu nurdan arş, kürs, levh ve kalem'in yaratılması, kalemin ilk yazdığı şeyin kelime-i şehâdet olması, Peygamber nurunun arşta dolaştırılması, meleklerin bu nura hayran kalışları ve saf saf hizmet için karşısında dizilmeleri

71-93: Peygamber nurunun Hz. Âdem'in alnına konması, şeytan hariç cümle meleklerin Âdem'e secde etmesi, nurun Âdem'den Şit'e ve en son Abdullah'a intikali, müneccimlerin Abdullah'ın nurunu onun sulbünden bir Peygamber geleceği şeklinde yormaları, birçok kimsenin hasetten Abdullah'ı öldürmeye kast edişi, Kabe'nin ebabil kuşları ile kurtarılması

94-98: Hz. Abdullah'ın rüya görmesi ve rüyasını yorumlatması

99-121: Bir kadının Abdullah'ın alnındaki nuru görüp Abdullah'a âşık olması ve evlenme teklif etmesi, Abdullah'ın Âmine ile izdivacı ve nurun Âmine'ye intikali

122-143: Hz. Muhammed'in mucizevî doğumu (meleklerin Âmine'ye hizmet edişi, bir kuşun Âmine'nin sırtını sıvazlaması, ona bir kase şerbet içirilmesi ve doğumun gerçekleşmesi, Hz. Muhammed'in doğar doğmaz Allah'a secde edişi)

144-161: Halime'nin düşü, Peygamber'imizin Halime'ye teslim edilişi ve Halime'nin evinde yaşanan mucizeler (sütsüz koyunların memelerinin dolması, kuruyan kuyuların su ile taşması, Halime'nin fakirken zengin bir kadın olması)

162-211: Peygamber'in bebekliği (çok hızlı büyümesi ve konuşmaya başladığında ilk sözlerinin Allah'ın zikri ve şükürü olması) Peygamber'in çocukluğu ve mucizevî halleri (Peygamber'in çok edepli olması, kimseyle münakaşa etmemesi; bedenine sinek, böcek konmaması, Halime'nin oğullarıyla koyun gütmeye gittiğinde taşların ve ağaçların ona selam vermesi, kırılmış koyun bacağına sıvazlayarak iyileştirmesi, bir aslanla konuşup aslanı buldukları yerden uzaklaştırması, yine koyun gütmeye gittiği bir gün meleklerin Peygamber'in göğsünü yarmaları)

212-216: Peygamber'in amcası Ebu Talib'in himayesinde yaşaması, 25 yaşında Hz. Hatice ile evlenmesi, Hz. Hatice'nin övgüsü (bütün mal varlığını Allah yolunda harcaması)

217-233: Peygamber'in Hira Dağı'nda inzivaya çekilişi, 40 yaşında ilk ayetlerin inmesi; Peygamber'in, yaşadıklarını Hz. Hatice'ye anlatması, Hz. Hatice'nin İslam'a girmesi ve sonra Hz. Ali ve Hz. Ebu Bekir'in Müslüman olmaları

234-259: Mu'cizât bölümü (Bulutların Peygamber'e gölge yapması, Peygamber'in arkasını görebilmesi, Mekke müşriklerinin yüzüne saçtığı toz ile onlara görünmeden kapıdan çıkması, gözü çıkmış bir sahabenin Peygamber'in teriyle şifâ bulması)

260-288: Hendek Savaşı, bu savaş öncesinde hendekler kazılırken kimsenin kıramadığı bir taşı Peygamber'in kırması, Câbir'in evinde bir koyun ve bir sâ' arpadan yapılan ekmele üç bin ashabin karnını doyurması, Câbir'in çocuklarının yemek yapılırken ocağa düşüp yanmaları ve Peygamber duasıyla dirilmeleri

289-324: Miraç hadisesi (Allah'ın emri ile Cebrâil'in Burak'ı alıp Peygamber'e gitmesi, Burak'ın hasretle cennette Peygamber'i göreceği günü beklemesi, Peygamber'in Mescid-i Aksa'ya gidip orada Peygamberlere imamlık yapması ve namaz kılmaları, muallak taşının hikâyesi, göğe urucu; cenneti, cehennemi, arşı, kürsi, levhi, kalemi görmesi, beş vakit namazın ümmete hediye edilişi)

325-352: Hz. Muhammed'in hastalanması ve ölümü (Azrail'in Hz. Muhammed'in yanına girmek için Hz. Fatıma'dan izin alması, Peygamber'in ölüm üzerine sözleri, şairin ölümden kurtulmanın yolunun olmamasına dair sözleri ve Peygamber'in bir pazartesi günü öğle vaktinde vefatı)

353-364: Hz. Muhammed'in ölümü üzerine al ve ashapta, yer ve gök ehlinde duyulan teessür ve Hz. Muhammed'in mübarek bedeninin yıkanması

365-373: Hz. Muhammed'e övgü

374-400: Münâcât

Eserin Süleyman Çelebi'nin Eseriyle Karşılaştırılması:

Süleyman Çelebi eserini XV. asırda, Salâhî ise XVIII. asırda vermiştir. Eserin; şekil ve muhteva yönünden Süleyman Çelebi'nin mevlidine benzeyen ve ondan ayrılan yönleri vardır:

a) Şekil yönünden:

Salâhî'nin mevlidi de Vesîletü'n-necât gibi aruzun fâilâtün fâilâtün fâilün kalıbıyla yazılmıştır.

Salâhî'nin mevlidi 400 beyittir. Vesîletü'n-necât ise 700 civarında beyitten oluşur. M. Fatih Köksal'ın "Mevlid-nâme" adlı eserinde Vesîletü'n-necât'ın orta

hacimli bir eser olduğu yazmaktadır.³⁷ Buna gre Salh mevlidi kk bir mevlid olarak kabul edilir. Bunda Şairin kiŐiliĐinin (Şairin dindar bir kiŐiliĐinin olması ve genelde tasavvuf içerikli Őiirler yazması) ve 15. yy'dan 20. yy'a doğru yazılan mevlitlerde Şairlerin beyit sayısını azaltmalarının etkili olduğunu syleyebiliriz.

Salh eserinde ikisi 2 kez tekrarlanan 13 farklı vasıta beyti kullanmıŐtır. Sleyman elebi ise eserinde yalnızca bir vasıta beyti kullanmıŐtır. Salh'nin eserinde kullandığı vasıta beyitleri ve tekrar sayıları aşağıda verilmiştir.

Ger dilersiz vŐif ĥayru'l-enm

ŐevŐ-ile eydn eş-Őaltu ve's-selm

Ger dilersiz olmağı d'im fi'l-İslm

'AŐŐ-ile eydn eş-Őalt ve'Ő-Őelm

Ger dilersiz grmegi ol bedr-i temm

FaŐr ile eydn eş-Őeltu ve's-selm

Ger dilersiz bulasız drl in'm

ŐevŐ-ile eydn eş-Őalt ve's-selm

Ger dilersiz bulasız raŐmet mdm

'AŐŐ-ile eydn eş-Őalt ve's-selm

³⁷M. Fatih Kksal, *Mevlid-nme*, Trkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2011, s. 26.

Ger dilersiz bulasız devlet müdām

Faḥr-ile eydüñ eş-şalātü ve's-selām

Ger dilersiz rahmet-i Rabbü'l-enām

‘Aşk-ile eydüñ eş-şalātü ve's-selām

Ger dilersiz bulasız a‘lā maḳām

Şevḳ-ile eydüñ eş-şalātü ve's-selām (2 kez)

Uyḳudan uyandır cānuñ bir bāre

Vir şalavāt ‘aşk-ile ol Peyḡamber’e

Ger severseñ Server’i candān temām

Şevḳ-ile eydüñ eş-şalātü ve's-selām (2 kez)

Ger dilersiz bulasız vuşlatı müdām

Şevḳ-ile eydüñ eş-şalātu ve's-selām

Ger dilersiz bulasız oddan necāt

‘Aşk-ile eydüñ eş-şalātu ve's-selām

Ger dilersiz bulasız şefâ'at-i hayru'l-enâm

Şevk-ile eydüñ eş-şalâtu ve's-selâm

Ayrıca Salâhî, mevlidinde Süleyman Çelebi'nin bir beytine yer vermiştir:

Birdür ol birliğine şek yok-durur

Gerçi yanlış yola giden çok-durur

b) Muhteva yönünden:

İşlenen konular bakımından iki eseri mukayese ettiğimizde bölümlerin ana hatlarıyla aynı olduğunu söyleyebiliriz. Her iki eserde de ortak olan konular şunlardır:

Tevhîd

Hz. Muhammed'in nurunun yaratılması ve nurun intikali

Hz. Muhammed'in mucizevî doğumu

Mucizât bölümü

Miraç olayı

Nasihât

Her fâninin ölümle yüzleşeceği

Hz. Muhammed'in hastalanması, vefatı, ailesinin, ashabın ve bütün kainatın tessürü

Münâcât

Süleyman Çelebi bu konuları daha detaylı anlatırken Salâhî yüzeysel anlatmıştır. Örneğin nurun intikali meselesinde Süleyman Çelebi 20 Peygamber'i eserinde anarken Salâhî birkaçına değinmiştir. Bunun gibi Süleyman Çelebi'nin mucizât bölümü de daha kapsamlıdır.

Eserin Dil ve Anlatım Özellikleri

Salâhî'nin mevlidinde Eski Anadolu Türkçesine ait “-durur/-dur (bildirme eki), -gıl/-gil (emir kipi), -ısar/-iser (gelecek zaman eki), -uban/-üben (zarf-fiil eki), -u (zarf-fiil eki), oğşa-, kanda, ur-, ırgür-, key, katı” gibi pek çok ek ve kelime mevcuttur. Ayrıca bu dönemin bir özelliği olan yuvarlaklaşma kuralının da uygulandığını görüyoruz.

Eserde Arapça, Farsça kelimeler bolca kullanılmıştır (özellikle tevhid ve Peygamber'e övgü bölümlerinde). Ancak yabancı kelimeler anlamayı güçleştirecek ölçüde değildir. Bu nedenle mevlidin sade bir dille kaleme alındığını söyleyebiliriz.

Eserin çoğu dizesinde vezin kusuru olduğunu görmekteyiz. Eserde toplam 400 beyit yer alır. Eserin yalnızca 242 dizesi vezne uygundur. Vezin kusuru bu denli çok olduğundan aparatlarda belirtilmemiştir. Vezin kusuru olmayan 242 dizede toplam 322 imale, 31 zihaf, 25 ulama, 5 med yapılmıştır. İmale sayısının fazlalığı dikkat çekicidir. Metin tamiri ise 22 yerde yapılmıştır. Bunların dışında yalnızca 1 beyitte kafiye problemi ile karşılaşmıştır:

Bildi kim açdır ıarnı ol Server'in

Tez evine gelüp gördi tedârükin (266)

Eserin Nüshaları:

Mevlidin 2 nüshası tespit edilmiştir:

1. Süleymaniye Ktp. Nuri Arlasez 260 nüshası (N)

150x120-240x85 mm. ölçülerinde, 17 yaprak, nesih ile her sayfada değişik satırla, siyah mürekkeple, çift sütun üzerine yazılmıştır. Bazı satırlar kırmızıdır. Müstensih, Mustafa Sıdkî'dir. İstinsah tarihi belli değil.

N nüshasında nazal n ile yazılması gereken pek çok kelime nun ile yazılmıştır: “diñleñ” yerine “diñlen”, “turuñ” yerine “turun” ... Ayrıca pek çok dizide vezin kusuru saptanmıştır.

2. Millî Ktp. Yz Cönk 337 (M)

197x132 mm. ölçülerinde, 59 yaprak, abadî kağıda her sayfada değişik satırla, siyah mürekkeple, çift sütun üzerine yazılmıştır. Bazı sayfalarda çift sütun yok; bazı satırlar ve cetveller kırmızıdır. Geometrik desenli, zencirekli, siyah meşin cilt içindedir. Mevlid 3-18 yaprakları arasındadır. Diğer yapraklarda dualar, ilahiler, hadisler yer almaktadır.

Âdem bin Abdülhamid tarafından Hicrî 1329 yılında istinsah edilmiştir.

M nüshasının fazla ilim sahibi olmayan birinin yazdığı, imladan anlaşılmaktadır. Söz gelimi “naqlidür” yerine “naqlidir”, “aqlıdur” yerine “aqlıdır”, Bunun dışında nazal n ile yazılması gereken bazı kelimeler nun ile yazılmıştır: “Peygamber’iñ” yerine “Peygamber’in”, “diñle” yerine “dinle”... Yapılan vezin kusurları da bu görüşü destekler mahiyettedir.

II. 2. SALÂHÎ ABDULLAH-I UŞŞÂKÎ MİRACİYESİ

ESER VE MÜELLİFİ HAKKINDA

Eserin Müellifi:

Bu eserin müellifinin eserde geçen beyitler dolayısıyla **Salâhî** olduğu açıktır:

Ꞑıl **Şalâhî** pişvâkârında sen
Bâ-tevekkül-i vaḥdet it dârında sen (28)

İsm-i pâkiñ ḥurmeti-çün muḥterem
Ꞑıl **Şalâhî'd-dîn** ḳuluñ ey Zü'l-kerem (37)

Eserin Adı:

Eserin herhangi bir beyitte geçen hususî bir adı yoktur.

Eserin Yazılış Tarihi:

Eserde müellifin, eseri yazdığı tarihi veren bir beyit bulunmamaktadır.

Eserin Yazılış Sebebi:

Şair miraciyesinde “sebeb-i telîf’e özel bir başlık veya bölüm içinde yer vermemiştir. Ancak miraciyenin sonunda yer alan na’t kısmında yer alan bir beyitten yola çıkarak şairin amacının Allah tarafından bağışlanmak olduğu söylenebilir:

Peygamberi sûtüden yâ Rab rızâñ içündür
“Ve’ṭuf ez-ân şefâ’ at pür-müznib-i ḥaṭâ” râ (252)

Ta’vîz iden **Şalâhî** elbet olur bu na’ tiñ
Hırz-ı ḥalâş-ı düzeḥ sen gibi mübtelâ râ (254)

Eserin Vezni:

Eserde iki aruz kalıbı kullanılmıştır. Mesnevi nazım şekli ile kaleme alınan eser *fâilâtün fâilâtün fâilün* kalıbıyla yazılmıştır. 225-261 beyitleri arasında yer alan na't ise *mefulü fâilâtün mefulü fâilâtün* kalıbıyla yazılmıştır.

Eserin Beyit Sayısı:

Eserin beyit sayısı lafzen belirtilmemiştir. İki nüsha üzerinden hazırladığımız tenkitli metin sonucunda ortaya çıkan beyit sayısı 261'dir.

Eserin Muhtevası:

Bölümler birbirinden başlık olarak adlandırabileceğimiz derkenarlarla ve vasıta beyitleriyle ayrılmaktadır. Başlıklar Farsça olup bölümün özeti mahiyetindedir. Başlık, yalnızca bismelenin ve zikrin faziletinin anlatıldığı bölümlerde ve münâcât bölümünde yoktur. Eserde 6 başlık bulunur.

1-22: Bismelenin, besmeledeki her bir harf ve harekenin fazileti

23-32: Zikrin fazileti (Zikrin Kuran-ı Kerim'de Allah'ın emri olarak geçtiği, Allah'ın kendisini zikredenine dostu ve yardımcısı olduğu, şükürün nimeti artırdığı, zikir ile kalbin Allah dışındaki her şeyden arındırılması gerektiği; insanın, Allah'ı zikretmesi için yaratıldığı, zikri terkin gaflet olması, kainattaki her şeyin Allah'ı zikretmesi)

33-37: Münâcât

38-54: Hz. Âdem'in yaratılması, Peygamber nurunun Hz. Âdem'e konması ve o nurun sırayla Şit, İdris, Nuh, İbrahim, İsmail, Abd-i Menaf, Hâşim, Abdullah, Âmine ve Hz. Muhammed'e intikali

55-76: Hz. Muhammed'in mucizevî doğumu (Cebrail'in yeryüzüne inmesi, Asiye ve Meryem'in Âmine'yi ziyaret etmesi; bir kuşun Âmine'nin yanına gelmesi,

kuşun Âmine'nin sırtını sıvazlaması ve doğumun gerçekleşmesi; Âmine'nin doğuda, batıda ve Kabe'nin üstünde bir bayrak görmesi, yerlerin ve göklerin nur ile dolması, binlerce meleğin Peygamber'e salavat getirerek sevinmeleri, Peygamber'in doğar doğmaz secdeye kapanarak Allah'ı birlemesi ve "ümmeî" diyerek dua etmesi)

77-96: Miraç gecesinin önemi ve övgüsü, semanın tasviri (Ay, Utarid, Zühre, Şems, Merrih, Müşteri, Zühal, Seyyare-i Sevâbit -Dünya'yı saran sekiz felek tabakası- in Hz. Muhammed'i hasretle gözyaşları içinde beklemesi, bu yıldızların Miraç gecesine hürmetli ve hazır oldukları, Peygamber'in ziyaretiyle mutlu olmaları)

97-113: Cebrail'in Peygamber'i miraca davet etmesi (Peygamber'in Ümmü Hâni'nin evini ziyaret etmesi, onun evinde ağlayarak çok dua etmesi, Cebrail'in Allah'ın emri ile süratle Peygamber'in yanına gelmesi ve ona daha önce hiçbir beşerin nâil olmadığı Allah ile görüşme müjdesini vermesi, Cebrâil'in Peygamber'e vuslat yolunda ona yoldaşlık edeceğini bildirmesi)

114-150: Hz. Muhammed'in biniti Burak'ın tasviri ve Peygamber'in Mescid-i Aksa'ya gidip Enbiyalarla namaz kılması [Burak'ın cennette kırk bin sene firak acısıyla ağlayarak yaşaması, Peygamber'e binit olmasıyla yaşadığı mutluluk, Burak'ın tasviri (Harman sincabı ya da kakuma benzediği, kuyruğunun nurunun iki âlemi aydınlattığı, tırnaklarının inciye benzediği, yüzünün insan yüzü gibi olduğu, kuyruğunun kırmızı mercan renginde olduğu, boynunun yakut kırmızısı renginde olduğu, sırtının ve teninin inci beyazı parlaklığında olduğu, şimşek gibi hızlı olduğu, başlığının altın ve gümüşle işlendiği ve güneşin nuru gibi parladığı; sol ve sağ tarafında bulunan üzengisinin yeni ay gibi parlak olduğu) Burak'ın kendisini Peygamber'e sunması ve eteğini öpmesi, Peygamber'in Burak'la Mekke'den ayrılması, ona seksen bin meleğin refakat etmesi, seyisinin İsrail olması, İsrail'in

Peygamber’le diyalogu, (İsrafil, Peygamber’e adını arşta okuduğunu, şanını o vakit idrak ettiğini, bu hizmetin -seyislik- kendisine verilmesini Allah’tan niyaz ettiğini anlatır) Peygamber’in Mescid-i Aksa’yı ziyareti ve orda bulunan Enbiya ruhlarını sevindirmesi, onlara imamlık yapması ve birlikte namaz kılmaları]

151-206: Peygamber’in Sidretü’l-Müntehâ’ya ve ordan da Arş’a ulaşması, (Peygamber’in Cebrâil ile sema yolculuğuna çıkması, yer ve gökyüzünün diyalogu, semanın sevinçten raksa gelmesi, meleklerin Peygamber’i sevinçle karşılaması, Peygamber’in semayı nurlandırması, Peygamber’in binlerce perde geçip her perdede binlerce hitaba mazhar olması, Sidre’ye ulaşması, Cebrail’in Peygamber’i yalnız bırakması ve hicranla ayrılması, binitinin refref olması, Peygamber’in Arş’a ulaşması ve kabe kavseyne ulaşıp Allah’la görüşmesi)

207-224: Salâhî’nin öğütleri (insanları miracın sırlarını anlamaya ve sünnete uymaya davet etmesi, Peygamber aşkıyla yanmak gerektiğini söylemesi), Peygamber övgüsü (yerlerin ve göklerin onun yüzü suyu hürmetine yaratılması, on sekiz bin alemin sultanı olması, cümle peygamberlerin sertacı olması)

225-261: Na’t ve münâcât (Peygamber’in kaleminin günahları silmeyi adet edindiği, buna Vahşî kıssasının delil olduğu, Peygamber’in bir güneş ve enbiyaların o güneşin şuaları olduğu, Cebrail’in Mîraç ile kurbet müjdesini Peygamber’e verdiği, onun gelişiyile yedi semanın coştığı, Allah’ın rüyetini ondan başka kimsenin görmediği, feleklerin nuru ve “levlâk” sırrının mazharı olduğu, Allah’ın her Peygamber’ine farklı bir lütufta bulunduğu; Hz. Muhammed’e ise hiçbir Peygamber’in erişemediği bir makam lutfettiği, Peygamber’in iki dünyanın bağından azâde olduğu için Allah’a ulaştığı, Hz. Âdem’in, Hz. Peygamber’in teşrifi için dâne yiyip cennetten çıktığı)

Eserin Şekil ve İçeriği Hakkında Bazı Bilgiler

Miraciyeler kaside ve mesnevi olmak üzere iki formda yazılabilir. Mesnevi formunda olanlar genellikle uzunken kaside formunda olanlar kısa olur.³⁸ Salâhî'nin eseri mesnevi formuyla yazılmıştır. Mesnevi formunda yazılan bir eser için beyit sayısı azdır. Bu nedenle eser küçük hacimli bir eser olarak kabul edilir. Salâhî -bir tekke şeyhi olduğunu düşünürsek- Miraciye'yi tekkede makam ile okutmak amacıyla yazmayı düşünmüş ve bu nedenle beyit sayısını kısa tutmuş olabilir.

Miraciyeler genellikle “*Miraç gecesinin önemi, gece ve gökyüzünün tasviri; Miracın safha safha tasviri*, (Peygamber'in Ümmü Hâni hânesini ziyareti, Cebrâil'in Peygamber'e gelişi, Burâk'a binışı, Burâk'ın uzun uzadıya tasviri) *Mescid-i Aksa'ya gitme, semâya urûc* (Peygamberlerle görüşme, cennet ve cehennemi görme), *kabe kavseyn miktarı Allah'a yaklaşma ve Allah ile mülakat, miracın ashaba bildirilmesi, Peygamber övgüsü*” bölümlerinden oluşur. Eğer miraciye mesnevi formunda yazılmışsa eserin başında tevhîd, na't, münacât bölümleri de yer alır.³⁹ Salâhî'nin miraciyesi besmele ve zikrin faziletini anlatan “Tevhîd” bölümü olarak adlandırabileceğimiz bir bölümle başlar ve bu tevhîd bölümü dua ile kapanır. Kendiyle aynı yüzyılda yaşamış olan Süleyman Nahifî'nin miraciyesi ile bu yönden benzerlik gösterir. Süleyman Nahifî'nin de eseri besmelenin faziletini anlatan bir bölümle başlar ve tevhid bölümü ile devam eder.⁴⁰ Salâhî'nin eserinin mesnevî formunda yazıldığını düşünürsek bu uygun bir başlangıçtır. Ardından Peygamber nurunun Hz. Âdem'e konmasını, nurun intikali meselesini ve Peygamber'in mucizevî doğumunu anlatan iki bölüm yer alır. Ancak bu iki bölüm yalnızca 37 beyittir ve

³⁸Mustafa Uzun, “Miraciye”, TDV İslam Ansiklopedisi, C.30, 2005, s.135.

³⁹ Mustafa Uzun, age, s. 135.

⁴⁰Metin Akar, *Türk Edebiyatında Manzum Mirac-nâmeler*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara, 1987, s. 176.

eserin geri kalan kısmı içerik olarak tamamen bir miraciye görünümündedir. Eser, miraç gecesinin ağır bir dille övgüsü, gökyüzünün tasviri, bir miraciyenin en önemli bölümlerinden biri olan Burâk'ın çok ayrıntılı tasviri⁴¹ ile devam eder. Allah ile görüşmenin gerçekleşmesi ve Peygamber övgüsü ile sonlanır.

Mevlid türünde esas unsur doğum ve onun etrafında gelişen hadiselerdir. Bazı mevlidlerde miraç ya da vefât olayları yer alsada bu bölümler tali konular olarak değerlendirilir.⁴² Ancak Salâhî'nin eserinde doğum hadisesi çok kısa anlatılmıştır. Örneğin Peygamber'in doğumu esnasında gerçekleşen mucizelerden yalnızca üçü zikredilmiştir. Miraç hadisesi ise tafsilatlı ve ağır bir dille kaleme alınmıştır. Bir miraciyede bulunması gereken bölümlerin neredeyse tamamı yer alır.⁴³ Bunların dışında bu eser bir mevlidde pek rastlanmayan Burâk'ın uzun uzadıya tasviri, gökyüzünün sanatlı bir biçimde tasviri gibi bölümlere de sahiptir. Nitekim sadece besmelenin faziletine dair olan bölümün yayımlandığı Ceride-i Sofiye'de ve Bursalı Mehmet Tahir'in eserinde bu eserden miraciye olarak söz edilmektedir.⁴⁴ Kısaca Salâhî'nin eserinde miraç olayı hacmi ve üslubu ile ön planda kalmış ve doğum olayı tali kalmıştır. Ayrıca miraciyelerin dili, mevlid türüne göre daha ağırdır. Bu tür daha çok tekke erbabına hitap eder. Salâhî'nin eserinin dili de mevlid diline göre ağırdır.

Özet olarak Salâhî'nin eserini, başında velâdeti anlatan manzumesi olan bir miraciye olarak tanımlamak doğru olur. Bu eserde doğum olayı miraciyede yer alan bir bölüm olarak düşünölmelidir. Eserinin başında böyle bir bölüme yer vermesinde Süleyman Çelebi'nin etkisinin ve 18. yüzyılda mevlid yazan şair sayısının çok olmasının etkili olduğunu söylenebilir.

⁴¹Mustafa Uzun, "Miraciye", TDV İslam Ansiklopedisi, C.30, 2005, s.135.

⁴²M. Fatih Köksal, *Mevlid-nâme*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2011, s. 26.

⁴³"Peygamber'in miraçtan dönüşte yaşadıklarını ashaba bildirmesi" bölümü yoktur.

⁴⁴Mehmet Akkuş, *Abdullah Selâhaddin-i Uşşâki (Salâhî)'nin Hayatı ve Eserleri*, MEB Yayınları, Ankara, 1998, s. 180.

Eserin Dil ve Anlatım Özellikleri

Eserin genelinde ağır bir dil kullanılmıştır. Arapça ve Farsça kelime sayısı oldukça fazladır. Bismelenin, zikrin faziletinin anlatıldığı bölümde ve Peygamber'in doğumunun anlatıldığı bölümlerde nispeten daha anlaşılır olan dil; miraç ve na't bölümlerinde büsbütün ağırlaşmıştır.

Eserde toplam 261 beyit bulunmaktadır. Bu beyitlerde toplam 10 dizede vezin kusuru saptanmıştır. 173 imale, 86 ulama, 51 med, 5 zihaf yapılmıştır. İmale sayısının fazlalığı dikkat çekicidir. Metin tamiri 3 yerde yapılırken kafiye problemiyle karşılaşılmamıştır.

Eserin Nüshaları:

Miraciyenin 2 nüshası tespit edilmiştir:

1. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Osman Ergin 150

(K).

195x150-180x120 mm. ölçülerinde, 9 yaprak, rika ile her sayfada değişik satırlı olarak, siyah mürekkeple, başlıklar ve mahlaslar kırmızı olarak, çift sütun üzerine yazılmıştır.

Müstensihi, Ahmed 'Atâ'dır. İstinsah tarihi belli değil.

2. İstanbul Üniversitesi Ktp. TY 7387(S).

268x146 mm. ölçülerinde, 7 yaprak, nesih ile her sayfada değişik satırlı olarak, siyah mürekkeple, çift sütun üzerine yazılmıştır. Nohudî meşin bir cilt içerisinde. Miraciyye 1b-4b sayfaları arasındadır. Eserin diğer sayfalarında Farsça na'tlar yer almaktadır.

Müstensih ve istinsah tarihi belli değil.

III. BÖLÜM:
METİNLER

III. 1. METİNLERİN KURULUŞUNDA İZLENEN YOL⁴⁵

A. Metnin Tertibiyle İlgili Hususlar

1. Her beyte sıra numarası verilmiştir. Nüshaların varak / sayfa numaraları, nüshaların tanıtıldığı bölümde gösterilen rumuzlarla birlikte metin içinde gösterilmiştir.
2. Arapça ve Farsça ibareler, dizeler, beyitler vs. Lâtin harfleriyle transkrib edilerek tırnak işareti içinde; âyet, hadis ve hadis-i kudsîler tırnak içinde alınmaksızın eğik (italik) karakterde dizilmiştir. Arapça ve Farsça ibarelerin Türkçeleri dipnotlarda gösterilmiştir.
3. Vasıta beyitleri dikkat çekmek için eğik (italik) karakterde dizilmiştir.
4. Şairin mahlası koyu yazılmıştır.
5. Anlam yahut vezin gereği yapılması zaruri olan türlü eklemeler, metin tamirleri [ ] içinde gösterilmiş; okunamayan kelimeler metinde (...) işaretiyle gösterilip aparatda da belirtilmiş; okunduğu halde anlamlandırılmayan kelimelerin yanına ise (?) işareti konulmuştur.

B. Vezinle İlgili Hususlar

6. Miraciye nüshalarında vezin kusurları aparatlarda belirtilirken mevlid nüshalarında çok fazla dizede vezin kusuru olduğu için aparatlarda vezin kusurları belirtilmemiş, sadece nüsha bilgilerinde bu konuya dikkat çekilmiştir. Kafiye problemleri de aparatlarda gösterilmiştir.
7. Vezinler metin başında çizgi noktayla gösterilmiş (Vezin: _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _), varsa vezin değişiklikleri de her değişiklikte ayrı ayrı olmak üzere gösterilmiştir.

---

⁴⁵Bu bölüm, M. Fatih Köksal'ın "Mevlid-nâme adlı eserinden alınmıştır. M. Fatih Köksal, *Mevlid-nâme*, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., Ankara, 2011, s. 84.

8. Seslerin uzunlukları gösterilirken “vezin” esas alınmıştır. Zihafli ünlüler eğik karakterde yazılmıştır. Bu konuda izlenen yol şudur: “Zīrā” kelimesinin ikinci hecesi kısa ünlüye tekabül ediyor ve metinde elifle gösterilmişse ā sesi italik olarak yazılmış (zīrā); orijinal nüshada da bu imaleye işaret etmek için kelime hâ-i resmiye ile yazılmışsa nüshadaki durumu da göstermiş olmak için uzunluk işareti konmadan ama yine italik yazılmıştır (Zīra).

9. Uzun okunduğu takdirde med ortaya çıkan sesler de zihafli ünlüler gibi eğik karakterde yazılmıştır. “Şoñra Şġ ĩođdı aña nađl eyledi.” dizesinde bir buçuk heceye tekabül eden “Şġt” hecesinde olduğu gibi.

10. Aruz özelliklerinden olan ünlü türetilmesi de özellikle EAT dönemi metinlerinde karşımıza çıkan bir ses olayıdır. Vezin gereği yapılan ses türemeleri ayrıç işareti içinde gösterilmiştir: “şük(ü)r, hil(i)m...”

11. Şeddeli kelimelerin yazımında vezne uyulmuştur. “Adım Ađmed’dür Ğağ’uñ mađbūbuyam.” dizesinde “Ğađđ’uñ” kelimesinin “Ğağ’uñ” şeklinde yazılması gibi.

12. Vezin gereği yapılması gereken ünlü ulamaları orijinal metinde ayrı kelimeler halinde yazılmışsa alt çizgiyle birleştirilerek vezne dikkat çekilmiştir: ““Arafātdan yaña yolı_oldı yoğuş” mısraındaki “lı_oldı”nın “lı_oldı” yazılması gibi.

C. Nüsha Farklarının Gösterilmesi ve İmlâyla İlgili Hususlar

13. Çalışılan metinler nüsha sayısı fazla olmayan eserler olduğu için tenkitli metin kuruluşunda bütün nüshalar kullanılmıştır.

14. Aparatta verilen beyitlerdeki iki mısraın arası eğik çizgi (/) ile ayrılmıştır.
15. Nüsha farkları gösterilirken önce ana metne alınan doğru olarak kabul ettiğimiz şekil verilmiş, iki nokta işaretinden (:) sonra diğer nüshadaki şekil gösterilmiş, boşluktan sonra da asıl metne alınmayan şeklin bulunduğu nüshanın rumuzuna yer verilmiştir: “Hakk’uñ: senüñ M.” gibi.
16. Müstensihlerden kaynaklanan (ن – ئ) karışıklığı başta olmak üzere kimi eklerin yanlış yazılması vb.) yaygın imlâ hatalarının aparatta gösterilmesine gerek görülmemiştir.
17. Neşirde klasik transkripsiyon sistemi kullanılmıştır. Kimi neşirlerde farklı şekillerde gösterilen harflerdeki tercihlerimiz şu şekilde olmuştur:

خ : ħ

ق : k

ك : ñ

Farsça’daki “vâv-ı ma’dûle”ler ise “~” ile gösterilmiştir.

III. 2. MEVLİD

Vezin: _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _

M 3b

N 1b   H̄abīb-i H̄udā³ Muḥammed Muştafā-rā şalavāt mefḥar-ı⁴⁶mevcudāt
Muḥammed Muştafā-rā şalavāt seyyid-i kāināt Muḥammed Muştafā-
rā şalavāt⁴⁷

Bismi'llāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm⁴⁸

- 1   Bismillāh ile başlayalum söze
H̄udā⁴⁹ raḥmet eyleye size vü hem bize
- 2   Çok şük(ü)rler idelüm in'âmına
Lâyık eyleye bizleri iḥsânına
- 3   Res'ül'ine hem âline idem şalāt u selām
Anlar ile ḥāşıl olur cümle merām
- 4   Şıfâtı-y-la bilinür ol Zü'l-celāl
Zâtı 'ağ(ı)l ile bilinmek muḥāl

⁴⁶Bu kelimedede yazım yanlış yapılmıştır.

⁴⁷Bu serlevha N nüshasında yoktur.

⁴⁸Bu başlık M nüshasında yoktur.

⁴⁹H̄uda: H̄uda M, N.

- 5 Birdür ol birliğine şek yok-durur
Gerçi yañlış yola giden çok-durur⁵⁰
- 6 Aña gizlü nesne olmaz oldur ‘ Alīm
Hikmet anuñdur kamuya_ oldur Hākīm
- 7 Hālīk oldur cümle maḥlūqātı
Rāzīk oldur cümle merzūqātı
- N 1a 8 Kādīr olan cümle eşyāya_ ol-durur
Fa‘ ‘ālūn limā yurīd⁵¹ ancak ol-durur
- 9 Dā’imdür bākīdür “minel-ezel ile’l-ebed”⁵²
Beñzemez aña maḥlūqından hiçbir eḥad
- 10 Direm *Sübḥāneke’l-lāhümme*⁵³ yā Hū
“Felā mevcūde illā bi’l-lāhi”⁵⁴ yā Hū

⁵⁰Bu beyit Süleyman Çelebi’nin Mevlid’inden alınmıştır.

⁵¹Fa‘ ‘ālūn limā yurīd: Kur’ân-ı Kerīm, Buruc Suresi 16/85. “Dilediğini mutlaka yapandır.” meâlindeki ayet.

⁵²“Ezelden ebede kadar” anlamındaki Arapça ibâre.

⁵³Sübḥāneke’l-lāhümme: Sühaneke duası. “Allah’ım, seni tenzih ve hamdinle tesbih ederim. Senin adın mübarektir. Senin azametini çok yücedir ve senden gayri hiçbir ilah yoktur.” mealindeki duadan iktibas.

⁵⁴“Allah’tan başka var yoktur.” anlamındaki Arapça ibâre.

11 Yâ İlâhî kı1 bizi zâkirlerinden

Dağı in' âmetine şâkirlerinden

12 Bizi ib' âd itme cennetinden rahmetinden

Mağrûm itme bizi Resûl'ün şefa' atinden

M 3a 13 Her kim dilerse bu du' âda buluna

Bir fâtiha ihsân ide ben kuluna

“Li'l-lâhi'l-fâtiha”⁵⁵

14 Hakk'ün⁵⁶ vaşfindan söyledük kelâm

Anuñ vaşfi dîl ile olmaz temâm

15 Muşafâ'nuñ mevlîdün yâd idelüm

İşidenlerüñ cânın şâd idelüm

16 Lâkin Peyğamber hakkında kelâm söylemek ey hoca⁵⁷

Eger bilseñ nice gücdür nice

---

⁵⁵“Allah için Fatiha.” anlamında Arapça ibâre.

⁵⁶Hakk'ün: senüñ M.

⁵⁷hoca: hoca M, N.

17 Hîç lâyıķ olur mı ben za'îfüñ hâline
Hemân şıgıñup söylerem ulu sübhânıma

18 Yâ İlâhî sen bilürsin benim hâlimi
Hâbl'üñ hürmetine hıfz eyle benim dilimi

19 Ve hem bir mişâlim var benim buyur du'â
Zaħmet olmasun diñleñ⁵⁸siz du'â

20 Bir⁵⁹ zamânda Mışır'uñ içinde meger
Yūsuf 'aleyhi's-selâmı mezâd itdiler

21 Yetmedi behâsına Mışır'uñ hâzinesi
Dürr ü yâķıt cümle nuķüdiyyesi

N 2b 22 Bir қarıcık çıқdı geldi pür-şafâ
Didi ben de müşteriyem bu Yūsuf'a

---

⁵⁸ diñleñ: dinlen, bütün nüshalar.

⁵⁹bir: bu M.

23 Didiler neñ var getir görelüm

Anı alup Yūsuf'ı saña virelüm⁶⁰

24 Çıkarır çoynundan bir keleb iblicek

Güldiler halk anı göricek

25 Karıcık didi ey Mısr'ın ehli

Ben bildüm bu kişi Tañrı'nın h̄aṣṣ kulu⁶¹

26 Ben umarum ki müşterilerden yazılam

Ya' ni bunı sevenlerin dizisine dizilem

M 4b 27 Ben dañi ancılayın umaram Tañrı'dan

Qıla bizi Ḥab̄b'ini vaşf iden

28 Hem eyle⁶² bizi şefā'atine nā'il

Şefā'atiyle eyle⁶³ bizi cennete vāşıl

---

⁶⁰anı alup Yūsuf'ı saña virelüm: anı alup bu Yūsuf'ı saña virelüm N.

⁶¹M nüshasında bu kelime okunamıyor.

⁶²eyle: ide M.

⁶³eyle: ide M.

29 Ger dilersiz vāşifī ḥayru'l-enām⁶⁴

Şevk-ile eydüñ eş-şalātu ve's-selām

30 Diñle evvel bir ḥikāye idem size yād

Mevlūdün sözine andan uram bünyād

31 Şafā vire işidenün cānına

Ola kuvvet dīnine imānına

32 Bağdād içinde var idi bir kişi

Gice gündüz ḥayr idi anuñ işi

33 Her rebī' u'l-evvel ayında mevlūd okudur idi

Ḥalka dürlü aş etmek yedirür idi

34 Bir Yahūdī komşusu var idi anuñ

Ġāyet düşmānı idi müslimānlaruñ

35 'Avreti didi aña bir gün ey yār

Ne 'aceb işdür işler iş bu cār

---

⁶⁴ger dilersiz vāşifī ḥayru'l-enām: ger dilersiz bulasız vāşifī ḥayru'l-enām N.

36 Ol Yahūdī didi añā bilgil ey nigār
Bir Peyğamber'i⁶⁵ vardır anun gül-^c izār

N 2a 37 Bu ayuñ on ikisinde ol bedr-i temām
Anasından ıoğdı idi ol hümām

38 Anuñ içün ol kişi anda ider bayrām
Mevlūduñ okudur ħalka ider in^c ām

39 Ĥatun işitdi çün bu sözleri
Yandı özi yaşıla ıoldı gözleri

40 Ol gice yatdı şevk-ile fik(i)rlē
Muştafa'yı gördi aşĥābı-y-ıla

41 Didi ħatun kimdir bu aşle'l-uşul
Didiler oldır ol zāt-ı pāk-i Resul

---

⁶⁵Peyğamber'i: Peyğamber M.

M 4a 42 Ol Һatun selām virüp didi yā Resūl

Aldı selāmiñ lebbeyk ile eyledi Һabūl

43 Һatun didi ben bir ednā iken ‘aceb

Baņa lebbeyk dimene ne ola sebeb

44 Didi ol Őeffi‘u‘l-müznibin

Ol Һabībullah ol raħmeten lil‘ālemīn

45 Őevķ-ile anup adumı ululaduñ beni

Bil Һabūl itdi seni de ol Kerīm [ü] ol Ğani

46 Őaņa ĩmānı hidāyet itdi ol Aħad

Sen benimle olusarsın cennetde tā ebed

47 Aņa ĩmānı telķin itdi Resūl

Őıdķ-ıla ĩmānı eyledi Һabūl

48 Eri de ğördi Һatunuñ ğördüğün

Didi bildüm ben senüñ Resūl’e irdigün

- 49   ‘ Āşık oldım ben añā cān-ile
      Toldı gönlüm nūr-ı imān-ile
- 50   Gel biz daħi Hāḫḫ’a itā’ at idelüm
      Mevlūd oḫutmağı biz de ‘ ādet idelüm
- 51   Turdı anlar ‘ ahdlerinde ber-ḫarār
      Dīn-i İslām’ı eylediler ihtiyār
- N 3b 52   Resūl’e hem mevlūde itdükleri-çün ḫürmeti
      Buldılar anlar ol yüce devleti⁶⁶
- M 5b 53   *Ger dilersiz olmağı dā’im fi’l-İslām*
      ‘Aşḫ-ile eydüñ eṣ-ṣalātü ve’ş-ṣelām
- 54   Siyer ehli şöyle taḫrīr itdiler
      Ḳa’bü’l-aḫbār’dan rivāyet itdiler
- N 3a 55   Didi Faḫr-i cihān Hāḫ te’ ālā evvel nūrımı ḫalḫ eyledi
      Daħi didi evvel rūḫımı ḫalḫ eyledi⁶⁷

⁶⁶Bu beyitten sonra Niyāzī’nin 6 dörtlüğü yer almaktadır.

⁶⁷eyledi: itdi Hāḫ M.

56 Didi evvel ‘aqlımı halk itdi Hakk

Didi evvel kalbimi halk itdi Hakk

57 İş bu dört lafzı kim söyledi

Her birisini dürlü taqrir eyledi

58 Nurlardan nür[1]evveldür Resül’ün

Rühlardan rüh[1] evveldür Resül’ün

59 ‘Aql-ı küllî Resüllullah’uñ aklıdur

Bu sözleri şanmañuz kezzab naqlidür

60 Hem kalem dañi habîbullâh idi

Levhe yazduğı ‘ilmullâh idi

M 5a 61 Bu arada çok-dur[ur] söz mu‘teber

Tâkatümce söz eyledim muhtaşar

62 İşit[ün] imdi dañi bir hoş kelâm

Yarādıldı ‘arş[u] kürsi levh[ü] kalem

63 Ol zaman bir ‘azîm nūr zuhūr eyledi

Hemân⁶⁸ ‘arş-ı a‘lâyı cevelân eyledi

64 Cümle muḳarrebler melekler ol nūrı gördiler

Ḥaḳ te‘âlâya ol nūrdan suâl itdiler

65 Bî-mekân Ḥaḳ didi meleklerle işidiñüz

Ol nūra hoş hizmet⁶⁹ idinüz

66 Ol nūr Muḥammed nūridur bilün anı

Ḳurbân idün ol nūra tatlu cânı

67 Ṭurdılar ḳarşusunda sâf sâf temâm

Çağrışurlar eş-şelâtu ve’s-selâm

68 Ol nūra hizmetden bize naşîb

Vire vüz şalât şād ola rūḥ-ı Ḥabîb

69 Şefâ‘at ide bize yevm-i ḳıyâmetde

İmdâd eyleye yevm-i nedâmetde

---

⁶⁸hemân: hemân-dem N.

⁶⁹Her iki nüshada da yazım yanlışı yapılmıştır.

N 4b 70 *Ger dilersiz görmegi ol bedr-i temām*

Faḥr⁷⁰ ile eydüñ eṣ-şelātu ve's-selām⁷¹

71 Çün Ḥaḳ evvel yaratdı nūr-ı faḥr-ı maṣnū'ātı

Ol nūrđan yaratdı bu mevcūdātı

72 Hem yaratdı Ḥavvā ile Ādem 'aleyhisselām

Anlar ile müzeyyen kıldı bu 'alemi temām

73 Muṣṭafā'nuñ nūrunu alında ḳodı

Bil Ḥabīb'im nūrıdur bu nūr didi

74 Ādem'üñ alında melekler ol nūrı gördiler

Aḥmed'üñ nūrıyla mūrada irdiler

75 Ḥaḳ ḥiṭāb itdi bunlara cümleten

Secde itdiler Ādem'e def'aten

76 Ḳaldı şeyṭān anda secde itmedi

Ḥaḳḳ'üñ emrine iṭā'at itmedi

---

⁷⁰faḥr: faḥr N, M.

⁷¹Bu vasıta beyti M nüshasında yok.

M 6b 77 Çün melekler secdeden aldırdı baş

Gördiler Őeytānuñ bağrı olmuş taş

78 Didiler yā Rabbi bu nūr hürmeti

Őād idüben vir bize raħmeti

79 Őoñra Őā oğdı añā naql eyledi

Nice yıl anuñ alında arār eyledi

80 Naql ider ol nūr alından alına

Her kim varsa Şükr iderdi ħāline

81 Çün  Abdullāh oğdı anasından

Añā naql itdi ol nūr babasından

82 Őu le virdi ol nūr bu  āleme

Őāyi oldu adı her  āleme

83 Ol zamānda müneccimler var idi

Her biri bildügin söyler idi

- 84 Didiler toğa bundan bir cüvān
‘ Āleme olısar şağı̄b-ķırān
- N 4a 85 Cümle dīnleri ol bātıl eyleye
Ĥalķa hādī olup ‘ ādil eyleye
- 86 Ĥased itdi ol řāęib-nūra niceler
Varalar ‘ Abdullāh’ ı ķılıc ile biçeler
- 87 Derdiler ‘ askeri cem‘ itdiler
Ĥaķķ’ uñ dostuna zarar ķařd itdiler
- 88 Ĥarřu vardı ‘ Abdullāh ol ‘ askere
Görürlerdi ol nūri Ĥalķ⁷² eşkere
- 89 Gözleri hep bir uğurdan ķamařur
Ĥařları hep ayaklarına dolaşur
- 90 Hem Ka‘ be üstüne geldi ařģāb-ı fīl
Ka‘ beyi yıķmaķ iķün gelmişlerdi bil

---

⁷²Ĥalķ: Ĥaķ M.

91 Gönderdi Hudā anlara ebābil kuşların

Taşlar ile deldiler hep başların

M 6a 92 Cümlesini birden ihlāk eyledi

Māllarıyla ehl-i Mekke'yi toyladı

93 *Ger dilersiz bulasız dürlü in'ām*

Şevk-ile eydüñ eş-şalātü ve's-selām

94 Gine gevher şaça[yu]m 'āşıklara

Hoş şafā virem şādıklara

95 Ana rahmine düşdügin söyleyem

Aşlını size bir bir beyān eyleyem

96 Gördi 'Abdullāh düşünde meger

Kim belinden bir zencīr çıkar

97 Ucu gökden yukarı geçüp gitdi

Vardı ta'bir ehline düşün şordı

98 Mu' abbir didi ki senden bir er oğa

Ol Peyđamber olup ' arša ađa

99 Bu sevincekle giderken ol cüvān

Anı bir atun grp sevdi hemān

N 5b 100 Ol dem ire ' āşıđ oldu ağa

Didi kim cānım fedā olsun sağa

101 Al beni eş eyle kendne

Yz kıvırcık deve virem zne

102 Gel beni al bugn oma yarına

' Āşıđ olan tız vuşlat yārına

103 Didi ' Abdullāh ol atuna meger

Yarınki gn virem sağa aber

104 Gedi ' Abdullāh gitdi yoluna oş

' Arafātdan yağa yolu_ oldu yoğuş

105 İssıda gezerken key kıatı ŐuŐadı
Yürüyüben her yañadan Şu istedi

106 Görür ‘Arafât eteginde i cân
Bir kıaya dibinde bir Şu olmuş revân

M 7b 107 Didi hâtif ol Őudan ğuŐl eyle iç
Kalmaya kıalbinde zerrece ğuŐŐa hiç

108 İndi atından içdi ğuŐl eyledi
Bindi atna yolu eve_eyledi

109 Ğâ’ib oldı ol Şu Hakk[un] emr-ile
Zîrâ çıkmış idi ol Hakk emr-ile⁷³

110 Cümle eŐyâ dile geldiler temâm
Virdiler ‘Abdullâh’a bir bir selâm

111 Geldi ‘Abdullâh ol ğün evine
KarıŐu çıkdı hizmet itdi Āmine

---

⁷³Bu beyit M nüŐhasında yok.

112 Hāḡ Te' ālā Cibrīl'e⁷⁴ emr eyledi

Cibrīl⁷⁵ meleklerle nidā eyledi

113 Didi Raḡmān'uñ Ḥabīb'i Muṡafā

Ol mürüvvet ma' deni ol pür-şafā

114 Bu gice düşiser ana raḡmine

Ol merhem olısar günāhlar zaḡmına

N 5a 115 Zīnetleyin bu gice hem cennetleri

Şaçıla bu gice Hāḡḡ'uñ raḡmetleri

116 Ol gice düşdi ana raḡmine Muṡafā

Cümle ' āleme raḡmet oldı ol pür-şafā

117 Berr ü baḡrde olan cümle ḡayvānlar

Ana raḡmine düşdüḡin birbirine müjdeler

---

⁷⁴Cibrīle: Cebrā'ile M, N.

⁷⁵Cibrīl: Cebrā'il M, N.

118 Geldi ‘ Abdullāh seher vaktinde ol atuna

Ol atun bağıdı ‘ Abdullāh’uñ yüzine

119 Didi ben gitmezem Şimden girü saña

Senden umduğum lāyık degil imiŐ baña

120 Çünkü gitmiŐ ol nūr senden yürü var

Böyle deyüp eyledi çok āh u zār

121 *Ger dilersiz bulasız raĥmet müdām*

‘AŞk-ile eydüñ eş-Őalātü ve’s-selām

122 Çünkü tokuz ay müddeti oldu temām

Vağıti geldi toğa ol ayru’l-enām

M 7a 123 Āmine didi cennetüñ kapuların açdılar

Dünyāya misk [ü] ‘ anber Őaçdılar

124 FeriŐtehlere ile toldı dünyānuñ içi

Sevinirler nitekim var⁷⁶ mü’min kişi

---

⁷⁶var: vardır N.

125 Derler idi Aḥmed'e oldıḡ ḡulām
Çaḡrıřurlardı eş-řalātü ve's-selām

126 Evimüñ üsti ḡaldırıldı hemān
Dört dīvār açıldı bī-gümān

127 Görürdüm dünyā nūr ile ḡolmuş
Daḡı nūrđan 'arřa direk olmuş

128 Bir bölük ḡatunlar girdiler içeri
El baḡlayup dīvān ḡurdılar herbiri

129 Beñzemez anlar bu dünyānuñ ḡalḡına
ḡoymadım ben anların ḡüzel ḡūyuna⁷⁷

N 6b 130 Didiler işte ki ḡūrīleriz biz
ḡizmete gönderdi bizi ḡālīḡımız

131 Müjde olsun şana ey cān
ḡoḡa senden ol řāh-ı cīhān

---

⁷⁷ḡūyuna: ḡuyuña M, N.

132 Toĝa senden cümle cāna cān olan

Şol günāhlar derdine dermān olan

133 Toĝa senden ol kıyāmet güneşi

Raĥmeti anuñla bula her kişi

134 Āmine eydür gördüm ben yine

Havādan bir aķ kuş geldi döne

135 Geldi yanıma virdi selām

Luţf-ile ol baña söyledi kelām

136 Gevdesi kuş veli Ādemdür yüzi

Kimsede görmedim anuñ gibi yüzi

137 Var elinde nūrdan bir kadeĥ

Virdi bana didi iç bulĝıl feraĥ⁷⁸

138 İçdüm anı ol kuş emr-ile

Şandum anuñ içinde buz bile⁷⁹

---

⁷⁸virdi bana didi iç bulĝıl feraĥ: şandum içinde nūr bile M.

M 8b 139 Aklığına beñzemez qar anuñ

Dadına beñzemez şeker anuñ

140 Diñle şoñra ol kuş neyledi

Qanadı-y-la arqamı şığadı

141 Ol şerī^c at ehlinüñ sermāyesi

Ol haqıķat ehlinüñ dürdānesi

142 Toğdı ol sā^c at nürdan vücūd

Toğduğı dem Allāh[a] eyledi sücūd⁸⁰

N 7a 143 [Ger] *severseñ Server'i candān temām*

Şevķ-ile eydüñ eş-şalātü ve's-selām

144 Bir hatun kişi ^c Arabdan var idi

Zeyneb kıızı Hālīme derler idi

---

⁷⁹Bu beyit M nüshasında yok.

⁸⁰Bu beyitten sonra Niyāzî'nin 19 dörtlüğü yer almaktadır.

145 Bir gice uyurken düş görür
Görür kim cümle dünyâyı nūr bürür

M 9a 146 Nūr içinde çıkdı bir cüvân
Didi beni emzirecek sensiñ hemân

147 Adım Aḥmed'dür Ḥaḳ'uñ maḥbûbuyam
Cümle yaradılmışların maḳşûduyam

148 Yâ ana gel Mekke'de bul beni sen
Ḥâlık'um ḥaḳ itmedi benden ḥasen

149 Ol Ḥalîme çün uyandı uyḳudan
Eviñ içi tölmuş güzel ḳoḳudan

150 Ḳarnı tøymuş semirmiş anuñ teni
Şâzesinden gevdeye şıgmaz cânı

151 Erine söyledi çün düşini
Gel imdi gör anuñ sevinişini

- N 8b 152 Ol aradan ‘azm idüp gitdiler
Geldiler Mekke’ye işit n’itdiler
- 153 Bu yaña dedesi ‘ Abdulmuṭṭalib
Ḥalīmeyi bulmağa oldı ṭālib
- 154 İşitdi buldı ol ḥatunı
İllā üstünde ḫatı biraḫ ṭonı
- 155 Virdiler Server’i anuñ eline
Şāzesinden titremek düşdi tānine
- 156 Virdiler ni‘met kese aḫçe ile
Dürlü ṭonlar daḫi boḫça ile
- 157 Alup Aḫmed’i evlerine geldiler
Cümle ḫastaları ḫoş buldılar
- 158 Aḫdı şuyu ḫuruyan ḫuyuların
Yelinleri ṭoldı südsüz ḫoyunların

159 Bir ulu h̄acet-h̄āne bilgil ‘ ayān

Ḥalīme’nüñ evi oldı nice zamān

160 Ḥalīme yoḥsul iken bāy oldı

Server’in ḳademinden devlet buldı

161 *Ger dilersiz bulasız devlet müdām*

Faḥr⁸¹-ile eydüñ eṣ-ṣalātü ve’s-selām⁸²

162 Ḥalīme el baḡladı Resül’üñ hizmetine

Yüzi güneṣ iki cihānuñ devletine⁸³

M 10b 163 Dirdi ben görmedim anda eṣer

Ṣol iş ki anı işler beṣer

164 Günde bir aylık ḳadar olur idi

Ayda bir yıllık ḳadar büyür idi

165 Çün söze geldi evvel söyledi

Ḥamd idüp Allāh’a niyāz eyledi

---

⁸¹faḥr: faḥr N.

⁸²M nüshasında bu beyit yok.

⁸³M nüshasında bu beyit yok.

166 Söyledi “Allāhu ekber kebīran
Ve'l-ḥamdu lillāhi te'ālā ḥamden keṣīran”⁸⁴

N 8a 167 Oğlan iken arışmadı oyuna
İtişüp sögüşmedi kimse ile

168 Yürür idi edeb ile ber-uşul
Zīrā oldur cümle maḥlūqa vuřul

169 Nūr idi gölgesi olmaz idi
Aña böcek [ü] sinek onmaz idi

170 Yemezdi mübārek cismini bit [ü] pīre
Kimse görmedi ki aña it üre

171 Var idi Ḥalīme'nün oyunları
Güderdi oyunları oğulları

172 ün Aḥmed irdi dört yaşına
Bir gün yoldaş oldu ardaşlarına

---

⁸⁴Hız. Ömer'in oğlundan rivayet edilen “Allah büyüklerin en büyüğüdür, “Allah'a olan hamdimiz çoktur, sabah akşam her an tesbihimiz Allah'adır.” anlamındaki zikir.

173 Hāl̄me didi sen emānetsin baña

Qorqaram bir zarar irer saña

174 Didi yā ana sen şaklayamazsın beni

Hāl̄ıq-ı bī-zevāl şaklar beni

175 Baña oldur nāzır [u] mu'ın olan

Gice gündüz hācetim revā kılan

M 10a 176 Var işin ışmarla sen aña

Ol Kerim'ün 'avni yetişir baña

177 Gitdi andan vardı qoyun qatına

Baқuñ imdi Tañrı'nuñ hikmetine

178 Ol qoyunlar qodı ayağına baş

Virür selām her yañadan quru yaş

179 Bir qoyunuñ kırılmış idi bir ayağı

Şıgadı anı eliyle sağ oldı bayağı

180 Daḥi var idi bir arslān ol arada

Ḳomamış idi canlu ol derede

181 Ğaflet ile anlar⁸⁵ ol yere vardılar

Arslānı hem derede gördiler

N 9b 182 Ḥalīme oğulları kaçmağa tutdı yüz

Tā ki arslān işitmeye bir söz

183 Didi kim Muştafā kaçman tūruñ⁸⁶

Ben aña n'eylerem baḳın görüñ

184 Vardı arslāndan yaña cānlar⁸⁷ cānı

Aña qarşu geldi arslān yuvarlanı

185 Sürdi yüzüñ yuvarlandı yere

Diledi kim yerin altına gire

186 Ne didi aña ol Muḥammed Muştafā Emin

Bu arada tırma git didi hemīn

---

⁸⁵anlar: -, M.

⁸⁶turuñ: tırun N, M.

⁸⁷cānlar: canlar N, M.

187 Adın işidüp kimse ürkmeye

Ya seni görüp kimse korkmaya

188 Gitdi arslān andan tutdı sözünü

Çok kimse kulağa koymaz sözünü

189 Geldiler eve aḥṣām cümlesi

Karşuladı anları ol dem anası

190 Öpdü koḳdı baḡrına baṣdı anı

Ol leṭāfet ma' deni görkli cānı

191 Söyledi oḡlanlar ol gün gördüğün

Arslānı ol aradan sürdüğün⁸⁸

192 Daḡı koyunuñ ayağını söylediler

İşidenler çok ta' accüb eylediler⁸⁹

M 11b 193 Evṣāf-ı irhāṣātı bī-ḥesāb

Biñde birin beyān idemez bu kitāb

---

⁸⁸M nüshasında bu beyit yok.

⁸⁹M nüshasında bu beyit yok.

194 *Ger dilersiz rahmet-i Rabbü'l-enâm⁹⁰*

‘Aşk-ile eydüñ eş-şalätü ve’s-selâm

195 Ol gice geçdi şabâh oldı yine

Gitdi qardaşlarıyla koyuna bile

196 İki kişi çıqa geldi nāghān

‘İzzet-ile selām virdiler hemān

N 9a 197 İki elin şoñra ayağın öpdiler

Oğşayuban arqasın yablatdılar

198 Qatı ‘izzet itdiler Hāq dostuna

Aldı biri Resül’i dizi üstüne

199 Didiler qorqma biz insān degilüz

Feriştahlarız saña muṭi[‘] bendeyüz

---

⁹⁰Ger dilersiz rahmet-i Rabbü'l-enām: Ger dilersiz bulasız rahmet-i Rabbü'l-enām N.

200 Yardı gögsin ıkardı yüregın

oydı şuyı biri yudı yüregın

201 oydılar yüregı yerine gör n'ıtdiler

Şıgadılar gögsın elın öpüp gıtdiler

202 Acımadı zerrece an dağı ağmadı

Lākin ardaşları gelüp aña bağmadı

203 Birisi segredüp eve gıtdı

Birisi aldı oyunları gütdı

204 Vardı didı Ėalīme bu işı

Baş açup Ėalīme yere dökdi yaşı

205 Can acısıyla segretdı ol yaña

Anı görenler ta' accübde aldılar aña

M 11a 206 Dıdı gözüm nūrı Ađmed andasın

İki cihānuñ fağrı Ađmed andasın

207 Görđi Aḥmed nūrı Őu‘ le virür
Anı seven Ḥaḳḳ’uñ rızāsın bulur

208 Didi feryād iderek ḳardaşın geldi
İki kişi Aḥmed’i öldürür didi

209 Didi Aḥmed gerçekdür sözi yā ana
İki kişi geldi gitdiler yine

210 Aldı Ḥalīme geldi eve anı
Ḳorḳusından ḳalmadı yarı cāmı

211 Nice müddet böyle geçdi günleri
Günleri bayram oldu ḳadir dünleri

N 10b 212 Nice müddet oldu ‘ amusı-y-ıla
Ebī Ṭālib ‘ Ali’nüñ atası-y-ıla

213 Dürlü dürlü maḥnetler görđi başı
Vardı yigirmi beşe yaşı

- 214 Aldı Hādīce'yi nikāh ile Resūl
Oldılar cümle sa'ādete aşlu'l-uşūl
- 215 Hādīce şunca mālī harc eyledi yoluna
Diledi kim Hāḡḡ'ũñ rızāsında buluna
- 216 Yüz rıtıl tuz girerdi aşına
Düşünme 'aḡlũñ irmez şaḡışına
- 217 Hādīce ile geçinürken Faḡr-i cihān
Hāḡḡdan ayrılıp Hīra ḡāḡında tutdı mekān
- 218 Gündüz anda olurdu ḡabīb
Gice evine gelürdi ol ḡabīb
- 219 Çün irdi kırḡına anuñ yaşı
Ol sa'ādet ma' deni dīn güneşi
- 220 Anda indirdi āyātı Cibrīl-i emīn
Muştuluḡ olsun saña didi hemīn

221 Şimden girü terk eyle Hıra ʔađını

ʔaşraya ʔık dik dīn şancađını⁹¹

M 12b 222 Böyle diyicek ʔıkup geldi Fağr-i cihān

ʔarşu vardı aña Hādīce hemān

223 Düşdi öpdi izinüñ ʔozunu

Ayağına sürdi hem yüzünü

224 Ey ḥabīb ne ‘acep gündür bugün

Yıldız gibi ʔalmış yüzünün nūr(ı) içinde gün

225 Didi ey Hādīce diñle sen

Beni Rabbim eyledi böyle ḥasen

226 Baña gönderdi selām Cibrīl⁹² ile

Hem gönderdi āyāt-ı ʔur’ān bile⁹³

N 10a 227 Halkı dīne da‘ vet it didi baña

İşidüp sözüñ inanalar saña

---

⁹¹Bu beyit M nüshasında yok.

⁹²Cibrīl: Cebrā‘ il M.

⁹³bile: ile M.

228 Didi Ḥadīce ol zamān aña hemān
Tañrı birdür sen Resūl'sin bî-gümān

229 Şoñra 'Ali girdi İslām dīnine
Ḳuvvet oldı ol şāh İslām ehline

230 Ebu Bekr geldi seferden ol zamān
Gelüp buldı Resūl'i getürdi ĩmān

231 Artdı gün be gün İslām 'izzeti
Buldı İslām vardıkça ḳuvveti

232 Ehl-i küfrüñ ḥālleri oldı ḥarāb
Her birinüñ cigeri oldı kebāb⁹⁴

M 12a 233 *Ger dilersiz bulasız a' lā maḳām*
Şevḳ-ile eydüñ eş-şalātü ve's-selām

234 İşit imdi mu' cizāt-ı Muştafā
Vire tā gönlüñe cāniña şafā

---

⁹⁴Bu beyitten sonra Niyâzî'nin 4 dörtlüğü yer almaktadır. Dörtlüklerden birinin iki dizesi eksiktir.

N 11b 235 Bir zamānda eyledi bir şāha sefer

Ol gūn yūzlū hem alnı amer

236 Issı oldı bir yere ondılar

Her birisi ūstūne gōlge gerdiler

237 Gōrdi ‘Abbās ile amza Server’i

Issıda oturmuş aar terleri

238 Dōndi ‘Abbās amza’ya ey kişi

Gōlge bulmamışız Peygamber’e gōr işi

239 alkayum ben aa gōlge bulayum

Eger bulmazsam gōlgemi aa vireyūm

240 a Te‘ālā Cibrīl’e der yā emīn

alkmadan ‘Abbās yetişdir hemīn

241 Cennetūn bulutlarından bir pāre

Tā ki gōlge midārı ol Server’e

242 Def' aten aldı buludı Cibrīl-i emīn

İndi yeryüzine geldi hemīn

243 Bir süngü miqdārı qodı üstüne

Gölge eyledi Allāh dostuna

244 Geldi halk buludı gördiler

Her biri hayrān olup tūrdılar⁹⁵

M 13b 245 Gözlerinūñ daħi işit ey aħī

Nice idi görmesi diyem daħi

246 Öñi ardı ırāq yakın bir idi

Her tarafından daħi görür idi

247 Kulaqların mu' cizātın diyem saña

Uyur ile uyanıklık bir idi aña

---

⁹⁵M nüshasında bu beyit yok.

248 Şunsa göge ererdi elleri
Alınunñ derinden dererdi⁹⁶ gülleri

249 Şaçdı küffaruñ gözine tozu
Kör oldı cümlesinünñ gözi

N 11a 250 Bırağdı oqu bir quru quyuya
Ol sā' at şu çıqđı ovaya

251 Arqasın söykendi quru aqaca
Yeşerip yapraqlandı ey hoca⁹⁷

252 Dağı Bedr qazāşında Resūl'ünñ mu' teber
Bir enşarıñ gözi çıqđı meğer

253 Gelüp didi yā Resūlallāh luř [u] kerem
İdesin dürüst ola gözüm görem

254 Nişānluyam 'Ömer'in qızına
Bir göz ile nice baqaram anuñ yüzüne

---

⁹⁶dererdi: dererlerdi N..

⁹⁷hoca: hoca N, M.

255 Korkaram 'aybımla redd ider beni

Cümle halka şefî itdi Haq seni

256 Resûl yerden bir avuç toprak alur

Terine karışdırup göze urur

257 Haq habîb'i hürmetine nâr virdi

Ol göz evvelkiden a' lâ gördi

258 Dilerseñ senüñ dañi gönül⁹⁸ gözi

Açıla göresin ol gül yüzü

M 13a 259 *Uyğudan uyandır cânuñ bir bäre*

Vir şalavât 'aşk-ile ol Peyğamber'e

260 Zamân-ı cehâletde Ebû Süfyân meger

Gezüp her kabileden 'aşker derer

261 Geleler ya' nî ehl-i Medîne üstüne

Zahmet vire Haq Te'âlânuñ dostuna

---

⁹⁸gönül: gönül N, M.

262 Reszullāh anların aşdın bilüp
Medīne'ye hendek azdılar cem^c olup

263 Gezerken geldi Resul Cābir'ün azdığı yere
aş gibi olmuş külüng batmaz ol yere

264 İndi Resul ol yere urdı bir kez
um gibi yumşadı anı gördi hergiz

N 12b 265 Cābir gördi Resul'ün arnında bağlu bir aş
Açlığından teraħħum idüp ağdı gözünden yaş

266 Bildi kim açdır arnı ol Server'in
Tez evine gelüp gördi tedārükin

267 Bir şā^c arpadan etmek bir oyun bişirdiler
Gelüp Resul hazretine haber virdiler

268 Yā Resulallah ihsān idesin
Ben uluñ evinde a^c ām yiyesin⁹⁹

---

⁹⁹yiyesin: yayasın M, N.

269 Didi Resz̄l ben mi yalıñuz hemān

Didi Cābir sen kime dirseñ hemān

270 Emr kıldı ol arada olanlara

Ḳatında cem^ç olup ṭuranlara

271 Cābir'üñ evine gelüp ṭoldılar

Ṭaşra şoḳaḳlar[a] bile ṭoldılar

272 Şöyle rivāyet itdi rāvīler

Üç biñ aşḫāb anda didiler

273 Cābir Aḫmed'üñ öñüne ḳodı soḫrasın

Diñle imdi n'eyler ol Ṭañrı ḥāşın

274 Didi aşḫāba gelüñ oturuñ

Bu ṭa^ç āmuñ üstüne onar şalavāṭ getürüñ

M 14b 275 Yer onı yer yine gelür ol¹⁰⁰hemān

İşbu resme yetdi ṭa^ç ām ol zemān

---

¹⁰⁰ol: onı M, N.

276 arnı oydı ol a' am-ile u bi eru

Mu' cizati zahir oldu ol Peygamber' u

277 itdi halk anda aldı Hakk' u Peygamber' i

Beraberinde aldı hemn drt yari

278 Dile¹⁰¹ drlu hikmeti var adir' u

iki oqlancıkları vardı Cibir' u

279 Evlerinde goricek ol Peygamber' i

Sevniup oynarlar-ıdı her biri

N 12a 280 Oynarlarken dudiler oyun bien tennura

Yandılar komur olup apara

281 Resulullah oqlancıkları istedi

Gelsunler a' amı beraber yiyelum didi

282 Bildirmediler bunların yandıqların

Kendilerin gam deryasına aldıqların

---

¹⁰¹dile: diildi N.

283 Didi Server ol ʔaʕāma Őunmazam
Ol maʕŐūmlar gelmeyince yimezem

284 Ol vaḳ(i)t yandıḳların bildiler
Görüp ḫallerini cümlesi aḳladılar

285 Andan el ḳaldurup duʕā itdi Resūl
Eyledi duʕāsını Server'in Ḫaḳ ḳabul

286 Cānı geldi ol iki maʕŐūmların
Yine ḳahīr oldı muʕcizāti Peyḡamber'in

287 Üç biñe dek Őaydılar muʕcizātın
Ḫaḳ Teʕālā bilür Őaḡışın u ḫaḳīḳātın

288 *Ger seversen Server'i cāndan temām*
ʕAŐḳ-ile eydüñ eş-Őalātü ve's-selām

M 14a 289 Gel berü ey ʕaŐḳ odına yanıcı
Kendini maʕŐūḳa ʕāŐıḳ Őanıcı

290 Diñle mi‘ rācın ol şāh’uñ ‘ayān

‘Āşık isen ‘aşk odına durmayan

291 Bir düşenbiḥ gicesi taḥḫāḫ haber

Leyle-i ḳadr idi ol gice meger

292 Cibrāl’e emr eyledi ol Raḥīm ü Ḥallāk

Git al cennetden tāc ḫulle kemer Burāk

293 Götür Ḥabīb’üme giysün Burāk’a binsün

Gelüp ‘arş [u] kürsi levḫ [ü]ḳalemi görsün

294 Bes Cebrā’il cennete vardı revān

Gördi ḳırḳ biñ Burāk onlar hemān

N 13b 295 İçlerinde birinüñ gözlerinüñ yaşı aḳar¹⁰²

‘Aşḳ-ile cigerin büryān itmiş yaḳār

296 Didi Cebrā’il niçün yemez içmez ağlarsın

Ḥüzn-ile cān [u] cigerin ḫāglarsın

---

¹⁰²içlerinde birinüñ gözlerinüñ yaşı aḳar: içlerinde birinüñ gözlerinüñ yaşı dā‘ im aḳar M.

- 297 Burāḳ didi kırk biñ yıldır yā Emin
‘Aşḳdur baña yemek içmek hemîn
- 298 Nāgihān bir ün işitdi ḳulaḡum
Gitdi ‘aḳlım bilmezem şaḡım şolum
- 299 Yā Muḫammed deyüben çağırdılar
Bir nidādur ki yürekler deler
- 300 Ol zamāndan bilmezem n[e]olmuşam
Ol aduñ ıssısına ‘āşıḳ olmuşam
- 301 Yüregim içinde eridi yaḡum
‘Āşıḳ oldu görmeden ḳulaḡum
- 302 Egerçi zahīr cennetde ṭururam
Ma‘ nāda nārīñ ‘azābın görürem
- 303 Ger iremezsem cemāline anuñ
Urısaram yoluna terkin cānuñ

- 304 Cebra'îl eydür Burâķ'a ey Burâķ
Hâķ virdi murâdını kılma firâķ¹⁰³
- M 15b 305 Her kimdeki 'aşķ nişanı var-durur
Hâķ anı 'âķibet ma'şûķına irgürür
- 306 Gel seni ma'şûķuña irgüreyim
Yüregüñ zaķmına merhem urayım
- 307 Getürdi anları Cebra'îl didi yâ Resûl
Hâķ gönderdi bunları eyle ķabûl
- 308 Geydi eşvâbı bindi Burâķ'a ol Şâh-ı harem
Tarfetü'l-'aynda Kuds'e başdı ķadem
- 309 Bes geçüp mihrâba ol Hıyru'l-enâm
Enbiyâ ervâķına anda oldı imâm
- N 13a 310 Andan göklere çıķmak içün Habîb
Bir taşā başdı ayağım ol tabîb

---

¹⁰³B beyit M nüshasında yok.

- 311 Yürüdi andan göge Resz̄l hemān
Taş daḡi kaḡkup bile oldu revān
- 312 Görđi taşın geldigin Resūl-i Ḥallāḡ
Ṭur didi taşā taş kaḡldı mu‘ allāḡ
- 313 Gör Resūl’e muḡabbeti taş ne işledi
Resz̄l ile göklere çıḡmaḡa başladı
- 314 Yumşadı taş ayaḡı baḡdı¹⁰⁴ aña bes
Kendi ḡāline baḡ da artuḡ sözi kes
- 315 Andan çıḡdı göklere ol Ḥayru’l-enām
Gök ehline şevḡ-ile virdi selām
- 316 Didiler aña merḡabā ey Sulṫān-ı dīn
Ulu devlet oldu şāña mi‘ rācın
- 317 Görđi cenneti hem cehennemi ‘ ayān
‘ Arş [u] kürsī levh [ü] kaḡlem bī-gümān

---

¹⁰⁴ayaḡı baḡdı: (...) M.

318 Meķāndan mūnezzeh olduđı hālide Ğaffār

Gördi Resūl anı budur ķavl-i muhtār

M 15a 319 Didi Server dilerem yā Rabbī ümmetüm

Budur senden evvel āhir dilegüm

320 Didi haķ virdüm ümmetüñi ben saña

Var da' vet eyle ķullarımı sen baña

321 Beş vaķ(i)t namāzı farz eyledi bize

Didi elli vaķ(i)t namāz şevābı virem size

322 Ol gice indi gökden geldi evine

Mi' rācın haber virdi āl-ü aşhābına

323 Tasdīķ idüp sözüni eylediler ķabül

Didiler senüñ sözüñ haķdur yā Resūl

324 *Ger dilersiz bulasız cennetde a' lā maķām*

Şevk-ile eydüñ eş-şalātu ve's-selām

N 14b 325 İřitdiñüz mevl̄d̄in itd̄üm beyān
Āĥiret irtiĥāl̄iñ daĥi idem¹⁰⁵   ayān

326 Altmış ũç yıl yeryũzünde temām
Bizim iun  urdu ol Ĥayru'l-enām

327 Ger olaydı  lũmden  urtulmaĥa meded
Resũlullāĥ  alurdı bunda ile'l-ebed

328 Bir dũřenbih gũni ĥasta¹⁰⁶ oldu
Ařĥāb ĥālin řormaĥa geldi

329 Baĥdı Resũlullāĥ bunlara luş-ile
Mũbārek g zlerinden yaş aĥdı yerlere

330 Merĥaben bigũm deyũp du'ālar eyledi
Tā'at-ı taĥvā ile vaşıyyetler eyledi

331 Gũn-be-gũn artdı derdi zaĥmeti
Yaĥın oldu irtiĥāl̄iñ vaĥti mũddeti

---

¹⁰⁵daĥi idem: idem daĥi M.

¹⁰⁶ĥasta: ĥasta M, N.

332 Bir gün ‘Azrā‘ il geldi kıldı nidā

Didi yā Ehl-i Beyt-i Ḥabīb-i Ḥudā

333 İzniñüz var mı içerü girmege

Ol münevver ḥüb¹⁰⁷ cemāli görmege

334 Didi Fāṭıma sen kimsin ey ‘Arab

İçerü girmege nedür sebep¹⁰⁸

M 16b 335 Şimdi kimse girmez yanına anuñ

Şabr eyle biter maqşūduñ senüñ

336 Bir daḥi çağırup sab(ı)r itmezem¹⁰⁹

Muştafa’yı görmeden gitmezem

337 Fāṭıma geldi derhal Resūl’üñ yanına

Beñzi uçmuş kırku düşmüş cānına

---

¹⁰⁷ḥüb: ḥub M, N.

¹⁰⁸Bu beyit M nüshasında yok.

¹⁰⁹bir daḥi çağırup sab(ı)r itmezem: bir daḥi çağırup didi sab(ı)r itmezem M.

338 Ağlayu ağlayu didi cānım baba
Arpa etmegın yeyüp geyen ‘abā

339 Bir ‘Arab geldi apuya ağırur
Yā Ḥabīballāh deyüben bağırur

N 14a 340 Muştafā didi eyā cānım ciger
Ol gelen ‘Arab mı şandıın meger

341 Ol gelendür dostu dostdan ayıran
Yeñsiz gömleği mü’mine geydüran

342 Yüzleri gül dilleri bülbülleri
Dūdū gibi ođulları ızları

343 Meramet itmez hemān alur cānların¹¹⁰
arışdırır toprağa nāzük tenlerin¹¹¹

344 apar emerken anānuñ nazlı uzusın
eker alur ana göğsin şızısın

---

¹¹⁰cānların: canları M.

¹¹¹tenlerin: tenleri M.

345 Oğlu kıızı ağladup öksüz kıoyan

Nice oğulları yire göman

346 Őoldurur gül gibi tãze yüzleri

Ŧoldurur toprağ-ile kıara gözleri

347 Genç kıŧi ĥatunların toğ eyleyen

Ŧulları begleri kıul eyleyen

348 Eŧleri kıardaŧları birbirinden ayıran

Oldur ol topra kıapuda toğuran

M 16a 349 Adı ‘Azrãil’dür var gelsün berü¹¹²

İz(i)n virün girsin içerü

350 Fađımã iz(i)n virdi ĥãŧıl-ı kelãm

Melek girdi içerü virdi selãm

351 Düşenbih günü idi hem vakti zevãl

Rũĥını Ĥađđ’a teslĩm eyledi bĩ-zevãl

---

¹¹²adı ‘Azrãil’dür var gelsün berü: adı ‘Azrãil’dür gelsün berü M.

352 *Ger dilersiz bulasız vuşlatı müdām*

Şevk-ile eydüñ eş-şalātu ve's-selām

353 Ālü aşḥāb cümle yer gök ehli ağladılar

Nār-ı fūrkatle yürek tağladılar

354 Gökyüzini tutdı kuşlar¹¹³ şāf şāf

Feryād idüp hücreyi itdiler tavāf

N 15b 355 Kendi tüylerin kendileri yoldılar

Nicesi yere düşüp öldiler

356 Ālü aşḥāb her biri biñ derd-ile

Kimisi der ki sen şabr vir yā İlāh

357 Ağlaşdılar çok zamān aşḥāb-ı kirām

Bildiler ağlamak ile geri gelmez ol hümām

358 Andan cism-i pākin yumağ murād itdiler

Ol dem gā'ibden bir nidā işitdiler

---

¹¹³kūşlar: kuşlar M, N.

359 Didi kim gömlegi içinde yuñ siz anı

Böyle emr itdi size ol kerem kânı

360 İbn-i ‘Abbās dökdi şuyını ‘Alī yudı

Mübārek cism-i şerīfını kefine qodı

361 İns ü cin melek üç gün namāzın kıldılar

Hep vaşiyetlerin yerli yerince itdiler

362 Ol mübārek zātı defn itdi¹¹⁴ hāşī‘ ün

Didiler *innā lillāhi ve innā ileyhi rāci‘ ün*¹¹⁵

363 *Ger dilersiz bulasız oddan necāt*

*‘Aşq-ile eydüñ eş-şalātu ve’s-selām*¹¹⁶

N 15a 364 *Ger dilersiz bulasız şefā‘ at-i hayru’l-enām*

*Şevk-ile eydüñ eş-şalātu ve’s-selām*¹¹⁷

---

¹¹⁴itdi: itdiler M:

¹¹⁵innā lillāhi ve innā ileyhi rāci‘ ün: Kur’ân-ı Kerîm, Bakara suresi 2/156. “Onlar ki; kendilerine bir musibet isabet ettiği zaman, biz muhakkak ki Allah içiniz ve muhakkak O’na döneceğiz, derler.” mealindeki âyetten kısmî iktibas.Bu beyitten sonra Niyâzi’nin 6 dörtlüğü yer almaktadır.

¹¹⁶Bu vasıta beyti N nüshasında yok.

¹¹⁷Bu vasıta beyti M nüshasında yok.

- M 17b 365 Gel ba‘zı fazlını da‘hi işit anuñ
Diñle Mekke ile sözini Medīne’nüñ
- 366 Mekke eydür yā Medīne ol Fahr-i Cihān
‘İzzetiyle to‘ğdı benden hemān
- 367 İşit Medīne aña der yā Mekke
Gerçi to‘ğdı senden ol Fahr-i Ümme
- M 17a 368 Her ne kadar senden to‘ğdıysa da Muşafā
Lākin şimdi bendedür ol zü’l-vefā
- 369 Sen şadefisin ol cevherüñ
Şimdi cismi bende ol Server’üñ
- 370 Sen işüñ evveline kıılma nazar
Evvelüñden āhiridür mu‘teber
- 371 Gerçi evvelinden sen müşerref oldun bir zemān
Ben ebed oldum müşerref bī-gümān

372 Muştafa'dan her biri umar meded

Kim kırtara ondan necāt

373 Ger şefa' at ide oldu luş-ı kerem

El-ı iyāz itmez ise Zü'n-ni' am

N 16b 374 Yā İlāhī kıl bize anı şefi'

Bu yavuz nefşümüzi eyle muşi'

375 Gerçek ümmet kıl bizi ey Hařķ aña

Kim bizi ümmet deyü ol aña¹¹⁸

376 Yā İlāhī şoğrı yoldan ayırmağıl

Muşammed'den sen bizi ıraş itmegil

377 Maşrem it gönlümüzi esrārına

Lāyıķ it cānımızı envārına

378 Yā İlāhī ol Haşib'ün şürmeti

Cümle mü'minlere eyle raşmeti

---

¹¹⁸kim bizi ümmet deyü ol aña: kim ümmet deyü ol bizi aña M.

379 Bize anuñ ʿizzetiyle ʿizzet it
Faḫluñ ile cümlemüze raḫmet it

380 Yā İlähî ḫullaruñ maḫrûm ḫoma
Ḥazretüñe geldiler raḫmet uma

381 Elimüz ḫaldırdık ideriz yā İläh
Ḳıl duʿâmuz müstecâb ey pâdişâh

382 Ḥâcetimüz budur senden hemîn
Bizi ʿafv it yā İlähe'l-ʿâlemîn
Reşûl'e şalāvât¹¹⁹

383 Ümmetinden râzî olsun ol Emîn
*Raḫmetu'l-lâhi tealâ ʿaleyhim ecma ʿin*¹²⁰

M 18b 384 İdelüm Ḥaḫḫ'a münâcât-ı duʿâ
İrresün bu beldeye hiçbir belâ

¹¹⁹Bu ibare N nüshasında yok.

¹²⁰“Allah onlara rahmet etsin.” anlamında Arapça dua. Bu beyit M nüshasında yok.

385 Çevresinde yatan mevtâların
Yârlıgaya rahmetüñle ol Mu'îñ

386 Ğarķ ola envāra gül bedenleri
Ravzā-i cennet ola meskenleri

387 Biz dağı göçdüĸ de anlardan yana
Nūr-ı imān vir bize yā Rabbenā

N 16a 388 Hem dağı eyle belālardan emīñ
Her ķanda var ise bilād-i müslimīñ

389 Ey Kerīm ü Raĥmāñ ey Şāĥib-kerem
Ey Raĥīm ü Ğaffār ey Şāĥib-ni' am

390 Bes vesīlemüz olan ol pāk-zāt
Ĥurmetin vir bize ondan necāt

391 Bizi anuñ ĥurmetine ķıl ķabül
Nefs elinden ķurtarup ķıl saña ķül

392 Dilerüz ki ey ‘ Alīm ey Ḥabīr

Ḳılma bizi ḳabr içre ḥor u ḥaḳīr

393 Cennetüñ bād-ı şabāḥında meşām

Ḳabrimuz içre irişdür her şubḥ u şām

394 Sen ki erḥamsın Ḥüdāyā ḳamudan

Bizi maḥşer günü ḳurtar ṭamudan

395 Şuçumuz bağışla itme intiḳām

Vir bize Firdevs-i a‘ lāda maḳām

396 Ḳullarım görsün beni diyü ḥiṭāb

Olıcaḳ şālihlere yevm-i ḥisāb

M 18a 397 Bu **Şalāḥī** ḳuluna daḥi ‘ ayān

Luṭf idüp göster cemālün ol zamān

398 Müstecāb eyle du‘ āmuz yā Kerīm

Cürmümüz cümle bağışla yā Raḥīm

399 Raḥmetũñ çoğdur sensin Ğani

Yarlığa oğıyanı diñleyeni yazanı

400 Cümlemüzden rāzi

Olsun “Rabbu’l-ā’lemin”¹²¹

Bu du’āya cümlenüz

Diyin āmin

Temmet Temām

---

¹²¹ “Alemlerin Rabb’i” anlamındaki Arapça ibâre.

III. 3. MİRACİYE

Vezi: _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _

K 1b 1 Nūr-ı bismillāhi ʾr-raḥmāni ʾr-raḥīm

S 1b Pertevinden albim it nūr yā Kerīm

2 On sekiz¹²² arfdır be-her zıll-ı urūf
On sekiz biñ ālem ire her unūf

3 Zıll-ı esrārında maḥfūz-ı Ḥudā
Olduđun bil olma zıkrinden cūdā

4 ad hezārān eyle ükr ü amd-ile
Böyledür bil¹²³ ište¹²⁴ adr-i besmele

5 İstiāne oldu Bismillāh'da bā
Feyz-i raḥmet maḥlab-ı mā ez-Ḥudā

---

¹²²sekiz: okuz S.

¹²³bil: fehm S.

¹²⁴ište: eyle S.

- 6 Sīniniñ dendānesi erre-miṣāl
Olması kaç^ç -1 lisān-1 ehl-i ḡāl¹²⁵
- 7 Çeşm-i mīminden ağıtdı lā-yezāl
Mü'minīne zemzem-i āb-1 zülāl
- 8 Elf hem mānend-i t̄r bir ḡaşm-1 dīn
Remy olur ol ez-lisān-1 mü'minīn
- 9 Hem dü lāmı-y-ıla hāsı nām-1 Ḥaḡ
Zākiriñiñ ḡalbin eyler çün şafaḡ
- 10 Elf-i raḡmān¹²⁶ oldı mānend-i 'aşā
Siḡr-i ibṡāle odur mu' ciz-nümā
- 11 Neşhini ḡad olması rā mişl-i māh
Ḥāri'e Ḥaḡdan diler 'afv-1 günāh
- 12 Ğonce-veş ḡā olması bṡṣāde-fem
Her dile virmek için bṡy-1 kerem

---

¹²⁵ ḡāl: ḡayāl K.

¹²⁶ raḡman: şānī S.

13 Halka-ı cennet mişālī nūr-ı nūn
Cennete olmağ içündür reh-nümūn

14 Elf-i şālīş oldı çün nūr-ı kalem
Çekmek içün kārī 'e¹²⁷ 'āfv-ı raqam

K 2a 15 Rā 'i şānī mişl-i kavş-ı nūr-ı fer
Huşm-ı dīne tīri itmekde¹²⁸ güzer

16 Hā 'i şānī gonçe-i bāğ-ı İrem
Mişl eyler kārī 'nin¹²⁹ ol 'iṭr-i fem

17 Yāsı itmekde nidā-yı yā Raḥīm
Kārī 'nim¹³⁰ 'āfv eyle sen yā Kerīm¹³¹

18 Mīm-i şānī çeşm-i enhār-i cinān
Mişl-i irvā olmada her kalb¹³² ez-ān

---

¹²⁷ kārī 'e: tāli'e S.

¹²⁸ itmekde: itmede K.

¹²⁹ kārī 'nin: tāli'in S.

¹³⁰ kārī 'nim: tāli'im S.

¹³¹ Vezin kusuru var.

¹³² kalb: dil S.

- 19 Oldı her bir noğtası necm-i kavīm
İtmek için recm-i maṭrūd-ı racīm
- 20 Ṭurra-i havrān-miṣāl her Őeddesi
Ḳāri ħine miṣl-i ‘anber neŐ’esi
- 21 Yümn-i her harekesiyle Zü’l-celāl
Sālikin itmez muđillīn içre dāl
- 22 Her iŐe kıl besmeleyle ibtidā
Zikriñ olsun dā’imā ḥamd-i Ḥudā
- 23 *Fāzḳurūnī*¹³³ emrine kıl ihtimām
Őoñra *ezḳurkum*¹³⁴ ile ol sen benām
- 24 Kāffe’-i kāriñda Allāh di hemān
Cümleye Allāh mu‘īn ü müste‘ān

---

¹³³ fāzḳurūnī:Kur’ân-ı Kerīm, Bakara suresi 2/152. “Artık siz de anın beni, anın da ben de anayım sizi. Őükredin bana, sakın nankörlük etmeyin.” mealindeki āyetten iktibas.

¹³⁴ ezḳurkum: Kur’ân-ı Kerīm, Bakara suresi 2/152. “Artık siz de anın beni, anın da ben de anayım sizi. Őükredin bana, sakın nankörlük etmeyin.” mealindeki āyetten iktibas.

25 Şükr ü ħamdi dilde vird eyle hem̄in

Şükr ile ni‘ met olur zā’id-ter̄in

26 Z̄ikr-i Allāh ile ol şubḥ u mesā

Ġayrıyı ħalbden çıkar sen Muştafā¹³⁵

27 Eyle Allāh’a tevekkül rûz u şeb

İstinād-ı māsivāyı eyle selb

28 Kıl **Şalāḥī** pişvā kārīnda sen

Bā-tevekkül vaḥdet it dārīnda sen

29 Ḥaḳ te‘ ālā kıldı tekr̄im ādemi

Z̄ikrim eyle gice diyü her demi

K 2b 30 Böyle tekr̄im ‘ izz ü elḫāf-ıla¹³⁶

Bā-ḫuşūş¹³⁷ nuḫḳ u lisān iḥsān-ıla

31 Z̄ikrini terk itmedir ħaflet bize

Z̄ikrini itmek durur raḫmet bize

¹³⁵Ġayrıyı ħalbden çıkar sen Muştafā: kıl şalāt hem ber Muḫammed Muştafā S.

¹³⁶Vezin kusurlu.

¹³⁷bā-ḫuşūş: ḫāşşeten S.

- 32 Cümle mevcūdāt tā ḥāk u ḥacer
Bî-lisān iken Ḥudāyı zıkr ider
- 33 Yā İlāhī eyle mertūbu'l lisan
Zıkrīñ ile ḳulların her ān u ān
- 34 Hem şalāt u hem selāmıyla müdām
Olalar ber-sünnet-i Faḥrū'l-enām
- 35 Besmele ḥurmetine ḳıl yā Ğafūr
Zēnbimiñ 'afvıyla çün 'abd-i şekūr
- 36 Ḥatm-i Bismillāh'da Raḥmānū'r-raḥīm
Raḥmetine müjde oldı yā Kerīm
- 37 İsm-i pākiñ¹³⁸ ḥurmeti-çün muḥterem
Ḳıl **Şalāhi'd-dīn** ḳuluñ ey Zü'l-kerem

S 2a Āferīden-iḤazret-i Ādem bā 'ināyet-i zü'l-fazl ve'l-kerem ü
nişānden nūr-iḥayru'l-beşer ber-piṣānī-i ebu'l-beşer ve intikāl-i nūr-ı
Muḥammedī bi't-tevarüşī ve't-teselsülī ilā cebīn-i 'Abdu'l-lāh İbn-i

¹³⁸ pākiñ: a' zām S.

‘ Abdü’l-muṭṭalib ve naḳl-i nūr-i Ḥabību’l-lāh ber-cebīn-i Āmine zevce-i ‘ Ābdu’l-lāh ve teḳarrub kerden-i teṣrīf-i Ḥazret-i Resūlu’l-lāh ve nuzūl kerden-i Cibrīl-i emīn ma‘a ser u ṣān ve ḥāvran ilā dār-i müşk-bār-ı velādet-i Resūlu’l-lāhü’ṣ-ṣaḳaleyn ve tulū‘ kerden-i nūr-i ṣems-i hidāyet ve resīden-i envār-ı nübüvvet min ḳāb-i ḳavseyni ilā ḳarārī’l-eriḥeyn ṣalavātu’l-lāhi vu selāmuhu ‘aleyhi ve ‘ale ālihim ve aṣḥābihim ecma‘ in.¹³⁹

38 Ādemi ḥalḳ eyledi Perverdigār
Nūr-ı Aḥmed’le cebīni tāb-dār

39 Naḳl idüp andan çü Ḥavvā alnına
Viridi zīnet nūr anıñ piṣānına

40 Der-temām-ı vaḳt Şîṭ toḡdı ez-ān
Oldı Şîṭ tābān-ı piṣān ol dem ān¹⁴⁰

K 3a 41 Bi’t-tevārüş nūr ile her bir cebīn
Çün ḳamer raḥşende olurdı hemīn

¹³⁹Bu derkenar K nüshasında 2b sayfasındadır.

¹⁴⁰oldı Şîṭ tābān-ı piṣān ol dem ān: lem‘ idüb nūr anıñ alnında hemān S.

42 Vakt irişdi oğdı İdr̄s̄ çün kamer
Bedr idüp piřānın¹⁴¹ ol nūr ser-te-ser

43 Zevce-i İdr̄s̄ kim ol  işmet-penāh
Naql-i nūr dan oldu alnı miřl-i māh

44 İşbu resmiyle müselsel her ceb̄in
Eyledi Nūḥuñ ceb̄in[in] meh-ceb̄in¹⁴²

45 řoñra Nūḥ dan ber-teselsül řem  -i nūr
Kıldı İbrāhīm ceb̄in[in] lem  -i nūr

46 Kıldı İsmā  ĩl ceb̄inin pes¹⁴³ ez-ān
Nūr-ı Aḥmed'le müzeyyen müste  ān

47 Böyle mervī ḥıfz-ı nūr ıyla müdām
 İsmetinde oldılar her řubḥ u řām

48 Ādemiñ cennetde ekl-i dāneyi
İḥtiyārī lāne fānī ḥāneyi

¹⁴¹piřānın: alnı K.

¹⁴²ceb̄in[i] meh-ceb̄in: ceb̄inin mehteb ĩn S.

¹⁴³pes: bes S.

- 49 Şulb-i pākinden belürdi Muştafa
Bi't-tevārüş olmasın nūr-ı hüdā
- 50 Ber-teselsül Ka'be-veş ān nūr ṭavāf¹⁴⁴
İde ide irdi tā ' Abd-i Menāf
- 51 Naql idüp andan çü¹⁴⁵ nūr-ı müctebā
Hāşimūñ pişānın itdi pür ziyā
- 52 Çün olup Hāşim'den ol nūr munḳalib
Ber-cebīn-i ibn-i Hāşim Muṭṭalib
- 53 Naql idüp andan çü ' Abdu'llāh'a nūr
Oldı pişānında çün tāmu'l-budūr
- 54 Müntaḳil oldı çü nūr ber-Āmine
Ṭoldı pişānı çü nūr-ı āyine¹⁴⁶

---

¹⁴⁴ol nūr ṭavāf: ān nūr metāf K.

¹⁴⁵çü: çün K.

¹⁴⁶ṭoldı pişānı çü nūr-ı āyine: bedr olup pişān mişl-i āyine S.

- 55 Hāmil oldukda o nūr-ı Aḥmed'e
Enbiyānīñ mefḥarī¹⁴⁷ Muḥammed'e
- 56 Gördiği her bir ʿalāmāt u nişān
Vaşfa şıgmaz iḥtişār itdim hemān
- 57 Āmine dir kim çü¹⁴⁸ vakt nezdīkter
Oldı teşrīfī ḡarḡb ḥayru'l-beşer
- K 3b 58 Şafvet-i¹⁴⁹ nūr çār kūşem inkişāf
Eyledi itdim nigāh-ı inʿ iṭāf
- 59 Cümle¹⁵⁰ emlākiyle Cibrīl-i Emīn
Eyledi teşrīf ber-rūy-ı zemīn¹⁵¹
- 60 Var idi ʿindinde anīñ üç ʿalem
Şarḡ u ḡarb nūruyla ṭoldı hem ḥarem¹⁵²

---

¹⁴⁷enbiyānīñ mefḥarī: enbiyālar serveri S.

¹⁴⁸çü: - S.

¹⁴⁹şafvet: şıfat S.

¹⁵⁰cümle: nice S.

¹⁵¹eyledi teşrīf ber-rūy-ı zemīn: kıldı teşrīf luṭ(u)fla ol ber-zemīn S.

¹⁵²var idi ʿindinde anīñ üç ʿalem / şarḡ u ḡarb nūruyla ṭoldı hem ḥarem: bir ʿalem nāsib itdi ol beyt üstüne / biri maḡrib biri maşrīḡ semtine K.

61 Her ʿalem zıllında emlak tā bi-evc

Baħr-i raħmet-veş ururlar idi mevc¹⁵³

62 Ez-fem-i vāħid melāʾik eş-şalāt

Dirler idi geldi nūr-ı kāʾinat

63 Bunca esrāriyla evimde pür sürür

Ḳāʿid iken¹⁵⁴ toğdı (...) ¹⁵⁵nūr

64 Şad¹⁵⁶ hezārān ħūriyān derdest şemūʿ

Eylediler bām u dīvārdan tūlūʿ

65 Sözleri hep merħabā yā¹⁵⁷ merħabā

Āmedī hoş yā Muħammed Muştafā

66 Öyle dirken dü zen-i pür-müşfiķā

Āsiye Meryem be-rıfķı murafıķa

¹⁵³ Bu beyit K nüshasında yoktur.

¹⁵⁴ Ḳāʿid iken: otururken K.

¹⁵⁵ K: S.

¹⁵⁶ şad: çend K.

¹⁵⁷ merħabā yā: eşşelāt ü S.

67 Geldiler oçurdılar ol dü nigār

Şanki nūr-ı āfitāb-ı tāb-dār

68 Hūriyān virür selām ol Hāzret'e

Ben nigāh eyler idem ol hürmete¹⁵⁸

69 Dirler idi Muşafa'nıñ māderi

Muṭṭali' nūruñ olup ol hāveri¹⁵⁹

70 Ol rebī' u'l-evveliñ¹⁶⁰ on ikisi

Māh-ı mezkūruñ¹⁶¹ düşenbih gicesi

71 Arķamı mess eyledi bir murğ-ı nūr

Pertevinden ķalbime ṭoğdı¹⁶² sürür

72 Eyledi ol dem ṭulū' ol nūr-ı dīn

Ĝarķ-ı nūr oldı felekhā vü¹⁶³ zemīn

---

¹⁵⁸ Bu beyit S nüshasında yoktur.

¹⁵⁹ Bu beyit K nüshasında yoktur.

¹⁶⁰ rebī' u'l-evveliñ: rebī' u'l-şehrin K.

¹⁶¹ māh-ı mezkūruñ: şehr-i mevlüdiñ S.

¹⁶² ṭoğdı: ṭoldı S.

¹⁶³ felekhā vü: felekhāy u ?, felekhā-yı S.

73 Merhabā yā merhabādan her felek

Toldı oldı zıkr ol gün her felek¹⁶⁴

74 Çün nazār kıldım o rüy-ı māha ben

Leblerin taḥrīk ider ol nūr-ı ten

75 Ḥaḫḫa tevḥīd iderek dir ümmetī

Çekmesün ümmetlerim dir miḥnetī

76 *Olmaḫ isterseñ hemīşe ‘itr-i fem*

Eşşalātın vird idin her ān u dem

K 4a

S 2b

Evşāf kerden-i leyle-i mi‘rāc-ı pür-ibtihāc ve nüzül kerden-i
Cibrīl-i emīn bā emr-i Ḥazret-i Rabbü’l-‘ālemīn beda‘vet Faḫru’l-
mürselīn biḫāne-i Ümmihānī binti Ebū Ṭālib ü ta‘zīmnumūden-i
kevākib-i āsumānuhā ber ān ḫazret şalāvātu’l-lāhi ve selāmuhu ‘aleyhi
ve‘ alā sā’iri’l-enbiyāve’l-mürselīn ü ‘ale ālihim ü aşḫābihim ecma‘īn.

77 Leyletü’l-isrāda kevneyn pür-ziyā

Oldı nūr-ı ‘arş-ile arz u semā

¹⁶⁴Bu beyit S nüshasında yoktur.

- 78 Kābe kavseyñ tīr-i nūrun ber-zemīn
Remy idüp ez-bāl Cibrīl-i emīn
- 79 Şeb degil sūnbül-fürüş ez-mevc-i nūr
Müşterisi ol şebiñ hep zūlf-i hūr
- 80 Yek sevādı sürme-i hūrān anīñ
Çeşm-i rüşen-dārıdır ekvān anın
- 81 Şaff-ı hūrān ‘ağd-i lü’lü’ mişl hep
Oldı envār içre raşşende o şeb
- 82 Rūy-ı h̄āba ol gül-āb-efşān idi
Çalb-i bīdāra ziyā-raşşān idi
- 83 Zīr-i zeylinde siyeh-pūşdır zemīn
Tügmesin encümle zeyn etmiş hemīn
- 84 Ebr-i ter ol şeb için pūr-ra‘d u zār
Hasret-i mi‘rāc-ile hem eşk-bār

85 Çār ufuk hūn içre hūn giryendedir

Maṭla' ina ol ŧebiñ efkendedir

86 Cümle encüm çeşm-i bāzdir ol ŧebe

Muntazır hep maṭla' -ı ol mehtebe

87 Bağladı āyīn-i istiḳbāl-i māh

Ḥam keşīde-ḳad iledir ŧāh-rāh

88 Defter-i luṭfī 'uṭārid itdi bāz

'Āleme virdi berāt-ı ser-firāz

89 Zühre seyr-āheng-i te'sīr-i sitār

Nağmesi lahn-ı Ḥicāzdan kām-kār

90 ŧāh-ı gerdūn hūsrev rız nūra ğarḳ

İḳtibās-ı nūr ile ğarḳ tā-be-ğarḳ

K 4b 91 İtdi Merrḥ seyfini bāz ez-ğılāf

Behr-i ḳarb kerdn-i ehl-i ḫilāf

- 92 Sa' d-ı Ekber nūr-efşān ez-cebīn
Beher-i ta' z̄m̄ Resūlu'l-ālemīn
- 93 Der-semā'-i seb' a hem necm-i Zūhal
Ol şebe hürmet idüp her şey'i hal
- 94 Ol muh̄it[i] heşt kılzum çerh-i nūr
Der telāṭum cūş u feyz-i pür-sürür
- 95 Cümle seyyāre şevābit¹⁶⁵ kehkeşān
Nūr-ı Faḥru'l-ālemīnden şādumān
- 96 Ol şeb içre sūre'-i nūr-ı cemāl
Ol Ḥabīb ü ol Resūl-i bī-mişāl
- 97 Ümmü Hāni ḥānesin itmiş celīs
Ḥāb-ı bīdāriyla zikriyle enīs
- 98 Ol 'ibādet-ḥānede şād ḥurremī
Goncadır ḥalvet-şerā çün şeb-nemi

---

¹⁶⁵şevābit: kevākib S.

- 99 Secdede yā addidir mevc-i rukū[ ]
Sidreden envār-ı nūr itdi ulū[ ]
- 100 Marem-i dergāh-ı vācib nāgehān
İzdedir yine ācib ol zamān¹⁶⁶
- 101 İtdi   ardan emr-i ala ol itāb
Eyledi mūjgānını ārūb bāb
- 102 Gevher-i yektā-yı ramet hem emīn
Nūr-ı pākinden¹⁶⁷ mūzeyyen   ālemīn
- 103 Her resūle sırr-ı mūbhemden aber
Virmege me'mūrdur ol sidre maar
- 104 Vaye me'mūr eylemi anı udā
udsiyān nāmūs-ı ekberdir āna
- 105 Āsumāndan geldi diyer āsumān
Gördi ta zīmle sūrūp rūyın hemān

---

¹⁶⁶ Vezin kusurlu.

¹⁶⁷pākinden: bālinden S.

106 Çün sipihri gördi seccâde be-ḥāk

Secdegāhı çeşm-i nem-nākiyle pāk

107 Virdi bi't-ta' zīm emīn aña selām

Muntazır pāyiñe gerdūn kıl ḥirām

K 5a 108 Ser-firāzlıqla beşāret ey Resūl

Kābe ḳavseyñ zātīña seyr-i vuşūl¹⁶⁸

109 Vaşl-ı rāhı tūtalım ey kām-kār

Da' vet eyler zātīñı Perverdigār

110 Çün nihāl-i gül şabā-y-ile ḥirām

Eyledi biñ türlü ta' zīmle kıyām

111 Oldı zevḳ-i nūr ile zā'id terīn

Mişl-i gerdūn meh-cebīn ol şems-i dīn

112 Ol tecellī tīreyi rūz eyledi

Ol şeb-i mi' rācı efrūz eyledi

¹⁶⁸kābe ḳavseyñ zātīña seyr-i vuşūl: zātīña tā sidreden öte vusūl S.

113 *Olmak isterseñ habîbe âşinā*

Vir şalâtı bul anîñla rüşenā

S 3a

İcābet kerden-i habîb-i müte‘âl bi-‘sür‘ati ve‘l-iķbāl bi-da‘vet-i ĥazret-i zü‘l-kerem ve‘l-efdāl ü āmeden-iberķ-refţār ‘an sevā raĥmet-i bŷy-i Perverdigār ve evşāf-ı ān burāķ bi-şihĥati‘r-rivāyeti ve‘l-ehyār ve süvārişden-iĥabîb-i Kirdgār ve teşyî‘ numūden-i melā‘ike mine‘l-beytü‘l-ĥarām ila‘l-mescidi‘aķşā vü iķtidā kerden-i enbiyā ‘aleyhimü‘s-selām u muķtedāiden resŷl-i kibriyā der şalāt u edā kerden-i tĥ‘atihā der ān ĥuccehu bā şalevātu‘l-lāhi vü selāmuĥu ‘aleyhi ve ‘alā ālihim ve aşĥābihim ecma‘ ĩn.¹⁶⁹

114 Ender-ān-dem isticābetde şitāb

Eyledi ol şems-i dĩn ü āfitāb

115 Çün zi-ĥalvet çıkdı gördi bir Burāķ

Çil hezār sāl cennet iķre el-firāķ¹⁷⁰

116 Dir idi alnında ismine nigāh

İderek şad iştiyāķıyla o āh¹⁷¹

¹⁶⁹Bu derkenar K nüshasında 5a sayfasında yer alıyor.

¹⁷⁰Çil hezār sāl cennet iķre el-firāķ: dir idi cennette çil el-firāķ K.

¹⁷¹dir idi alnında ismine nigāh / iderek şad iştiyāķıyla o āh: ol cebinde dŷ ismine nigāh / iderek şad ‘aşķla iderdi āh K.

117 Lā ilāhe ile illallāh biri
Hem Muḥammed[ün] Resūlullāh biri

118 İsm-i Raḥmāna muḳārin nāmını
Görelî bilmiş Ḥabībīñ şānını

119 Anıñ için el-firāk dirdi müdām
Rākibim¹⁷² olsun diyü Faḥru'l-enām

120 Ol Burāk mişl-i felek firūze-nūr
Vuşlāt-ı Faḥru'r-rusülle pür-sürūr

K 5b 121 Ḥirmen-i sincāb u ḳāḳum-veş (...) ¹⁷³
Dümm-i nūrundan dü 'ālem ḥūşe-çin

122 Rūyı insān rūyıdır lü'lü' sümü
Der-rivāyet sürḥ-i mercāndır dümī

---

¹⁷²rākibim: rākim (?) S.

¹⁷³ K: S.

- 123 Sürh-i yāqūt[ī] mişāldir gerdeni
Dürr-i beyzâdan anîñ püşt ü teni
- 124 Her kavâyim[i] zümürüd sebz-mişâl
Halk idüp böyle şıfatla Zü'l-celâl
- 125 Ol Burāk mánend-i berkdir der-şitâb
Hem sitâmı mişl-i nür-ı âfitâb
- 126 Dû rikâbı der-yemîñi vü yesâr¹⁷⁴
Mâh-ı nev gibi münevver tâb-dâr
- 127 Toldı envâr-ı Süheylile Hicâz
Oldı rengiyle Yemen hem ser-firâz
- 128 Mişl-i kavseyndir ‘ inân çün saht gümân
Tîr-i tîz-rev mişâl eyler devân
- 129 Bî-kıyâsdır kâmin itdikçe küşâd
Her nazargâhına eyler pâ-nihâd

---

¹⁷⁴dû rikâbı der-yemîñi vü yesâr: dû rikâbı der-yemîn ü yesâr K.

- 130 Ger aña āhū disem efsürde pū
Ger disem řāvūs aña hem ‘ ayb-cū
- 131 ‘ Arşa āhū eylemez ařlā reřā
Hemde řāvūs uçmağıle irtikā
- 132 Urdı cennetden hemān yek berķ tāb
şeh-suvār-ı ‘ āleme şıldı řitāb
- 133 Rūyını bāb-ı Resūl’e rūy-māl
Hākini çeşmine itdi iktiřāl
- 134 Evvelen öpdı rikābıñ ol Resūl
şanki şehden bendeye irüp vuşul
- 135 Pāy-i řıdķını ķodı ol der-rikāb
Şıldı tenvār zīneti çün āfitāb
- 136 Ol Burāķ eylerdi řādından ģurūř
Miřl-i muřtāc gence mālīk der-dū dūř

137 Çün ḥabīb itdi vedā' oldı ḥarem
Dīdesi zemzem mişāli pūr-zi-nem

K 6a 138 Mekke'den dāmen-feşān oldı hemān
Hem-reh oldı aña ḥadsiz ḳudsiyān

139 Seksener biñ her rikābında melek
Meş' al-i nūrıyla pūr nūr çün felek

140 Ğāşiye-dārı Serāfīl der-yemīn
Pīşvā pīşinde Cibrīl-i emīn

141 Didi İsrāfīle şerm-ile o dem
Ey be-ḳurb-u aḳdesiyle muḥterem

142 Sen muḳarrebsin Cenāb-ı Ḥazrete
Görmezem lāyık seni bu ḥizmete

143 Didi İsrāfīl cevābında hemān
Ey Ḥabīb ü ey Resūl-i müste' ān

- 144 Görelî ben sâķ-i ‘arşda nâmını
Fehm idüp bildim o demde şânını
- 145 Ol zamân itdim Hudâ’dan ben niyâz
İhtirâm-ı hizmetîñle imtiyâz
- 146 Va‘ d-i Yezdân oldu ol dem hizmetîñ
Leyletü’l-isrâda işbu rü’yetîñ
- 147 Beyt-i Maķdis semtine¹⁷⁵ ol cilve dâd
Enbiyânîñ rûhların ol kıldı şâd
- 148 Tâ‘ at-i lâzımları kıldı edâ
Oldı anda hem imâm-ı enbiyâ
- 149 Ol maķâmdan oldu hem dâmen-feşân
Şüd ta‘ alluķdan müberrâ¹⁷⁶ ez-cihân
- 150 *Maķsadiñ ise şefâ‘ at di müdâm*
Ol Habîbe eş-şalâtu ve’s-selâm

---

¹⁷⁵beyt-i Maķdis semtine: semt-i Aķşâ’ya olup S.

¹⁷⁶ta‘ alluķdan müberrâ: muġlaķdan biri ol K.

K 6b

S 3b

Teveccüh kerden-i resülü's-şakaleyn bâ refâkat-ı ruhu'l-emîn
ve güzeştin-i ânân bâ teşyî'-i melâike-i kerrübiyân ez-heme âsumân u
muhtedâşden habîb-i rahmân ber-kâffe-i surûşân ve resîden-i burâk-ı berç-
devân ilâ sidreti'l-müntehâ ve i'tizâr nümûden-i cibrîl 'an tecâvüz maqâm-i
'ulyâ ve kâle yâ Muştafâ ve mâ minnâ illâ lehu maqâm-i ma'lûm u âmeden-i
refref 'an sevâ cenâb-i hüdâ vü üftâden-i resûl-i kibriyâ ber-ân refref ü
güzârdin-i ber dehâi lâ yuhsâ vü enkeşef ba'de hazâ denâ fetedellâ fekanê
kâbe kavseyni ev ednâ.¹⁷⁷

151 Oldı gerdüne revân ol tâc-ı ser

Ṭutdı nûrından semâlar nûr-ı fer

152 Âsumâna itdi arz çok imtinân

Ṭoğdı diyü saña da nûr-ı cihân

153 Çerh-i dâ'ir geldi raqşa ez-sürûr

Gördi fânûsum diyü ol böyle nûr

154 Çün Resûl şüd 'azm der-evvel semâ

Cebra 'îl kıldı şalât için¹⁷⁸ nidâ

¹⁷⁷Bu derkenar K nüshasında 6a sayfasındadır.

¹⁷⁸şalât için: şalât çün S.

- 155 Kıldı Fahru'l-mürselîni muḳtedâ
Eyledi cümle melâ'ik iḳtidâ
- 156 Kâle Cibrîl yâ Muḫammed Muṣṭafâ
“Sır ma'î ḳuddaminâ ḳuddaminâ”¹⁷⁹
- 157 “Lâyezâlû”¹⁸⁰ an mesîrû'l-âsumân
Oldılar gerdûn-ı şâniye revân
- 158 Kıldı anda muḳtedâ oldı şalât
Ol nebiyy-i tâc-ı re's-i kâinât
- 159 Kâle Cibrîl yâ Muḫammed Muṣṭafâ
Sır ma'î ḳuddaminâ ḳuddaminâ
- 160 İtdi tevcih-i inân bâlâya ol
Cümle emlâki felekdir saĝ u sol
- 161 İzz-ile teşyî idüp hem merḫabâ
Diyerek şüd der-şalât hem muḳtedâ

---

¹⁷⁹ “Yâ Muhammed Mustafa, gel benimle, liderimiz, liderimiz.” anlamında Arapça ibare.

¹⁸⁰ “sonu olmayan” anlamında Arapça ibâre.

162 Ba' de kıale Cibrıl yā Muştafa¹⁸¹

Sır ma'î kıddaminā kıddaminā

163 Eyledi andan o tevcih-i 'inān

Erdi ol demde be-çārüm āsumān

164 Muķtedā oldı şalāta şems-i dīn

İķtidā kıldı melā'ikler hemīn

165 Kıale Cibrıl yā Muħammed Muştafa

Sır ma'î kıddaminā kıddaminā

166 Eyledi 'atf-ı 'inān ol nūr-ı pāk

Kıldı hem necm-i semāyı táb-nāk

167 Muķtedā oldı “kemā fı'l-evvelīn”¹⁸²

Ber-melā'ik ol Ĥabībü'l-mürselīn

K 7a 168 Ba' de kıale Cibrıl yā Muştafa¹⁸³

Sır ma'î kıddaminā kıddaminā

¹⁸¹Vezin kusurlu.

¹⁸²“evvelki gibi” anlamında Arapça ibâre.

¹⁸³Vezin kusurlu.

169 Eyledi andan o tevcih-i Burāk

Āsumān-ı sādise pür-iştīyāk

170 Muḳtedā oldı “kemāfī’s-sābīḳīn”¹⁸⁴

Cümle emlāke o “nūru’l-ḩāfīḳīn”¹⁸⁵

171 Ḳāle Cibrīl yā Muḩammed Muṣṭafā

Sır ma‘ī ḩuddaminā ḩuddaminā

172 Eyledi andan o meyl ber-kāḩ-ı heft

Bir Burāk-ı tiz-rev yek demde reft

173 “Ber-siyākü’l-evvelīn”¹⁸⁶ şüd muḳtedā

Ber-melā’ik ol ḩabīb-i kibriyā

174 Ḳāle Cibrīl yā Muḩammed Muṣṭafā¹⁸⁷

Sır ma‘ī ḩuddaminā ḩuddaminā

---

¹⁸⁴ “aynen eskisi gibi” anlamında Arapça ibâre.

¹⁸⁵ “doğunun ve batının nuru” anlamında Arapça ibâre.

¹⁸⁶ siyākü’l-evvelīn: siyāk-ı evvelin S. “Evvelin öncesinde” anlamında Arapça ibare.

¹⁸⁷ ḳāle Cibrīl yā Muḩammed Muṣṭafā: ba‘ de ḳāle Cibrīl yā Muṣṭafā S.

175 Nice biñ hucbı geçüp kıldı güzār

Sidreye irdi Ḥabīb-i Kirdgār

176 Ḳāle Cibrīl el-firāk yā Muştafā

Ḥizmetim tekml̄ hünā ḥaddī hünā

177 *Lev denevtü nemleten sūzed perem¹⁸⁸*

Sidreden ben geçmeğe ma' zūr-terem

178 Ḥazret-i Allāh'a zātıñdır Ḥabīb

Olur elbette Ḥabīb bi-şek qarīb

179 Ba' d ez-în Ḥaḳ kıldı irsāl refrefi

Oldığından her bisātın eşrefi

180 Refrefe başdı ḳadem ol Şāh-ı dīn

Sāḳ-ı ' arşa irdi ol demde hemīn

181 Buldı refref cism-i Aḥmed'le şeref

Ḳābe ḳavseyn nūrına oldı hedef

---

¹⁸⁸Cebrāil'in Miraç gecesinde Peygamber'imize söylediği "Buradan bir parmak daha geçersen yanarım." sözü.

182 Refrefiñ nūriyla pür-‘ arşa mecīd¹⁸⁹

Mevc-i envār-ı hucublardan mezīd

183 Sırr-ı ednāya olup nezdīñ Resūl

İttifāq itdi buña ehl-i qabūl

K 7b 184 “Üdni minnī üdnī minnī”¹⁹⁰ emrini

Fehm iderdi ol nidāniñ sırrını

185 Lā-yu‘ ad ez-dürr ü envār-ı hicāb

Her birin geçtikçe duydu biñ hiṭāb

186 *Ḳābe ḳavseyni ev ednā*¹⁹¹ āşikār

Oldı esrār-ı “fā”¹⁹² vaḥ(i)y tāb-dār

187 *Ger şefā‘āt ister iseñ et müdām*

Ol Ḥabībe eṣ-şalāt u ve’s-selām

¹⁸⁹refrefin nūriyla pür ‘ arşa mecīd: nūr-ı refref nūr hem ‘ arş-ı mecīd S.

¹⁹⁰Cenab-ı Hakk’ın Miraç gecesinde Peygamber’imize söylediği “Yaklaş bana.” hitabı.

¹⁹¹Ḳābe ḳavseyni ev ednā: Necm suresi 53/9. “Böylece iki yay mesafesi kadar, (hatta) daha yakın oldu.” mealindeki âyetten iktibas.

¹⁹²fā: Necm suresi 53/9. “fe kâne kâbe kavseyni ev ednā.” âyetinden kısmî iktibas.

S 4a

Mücerred tahten-i Hâzret-i resûl-i ekrem şalla'l-lâhu 'aleyhi vü sellem 'an maḳâmi sidrehu vü meḥveşden ḫalâ vü malâ vü şînden nevâhâ dil-nüvâz ü dil-güşâ ez lisânuha bigâne vü ez-şavt u ḫurûf münezzeh ü müberrâ vü ma'âdet kerden-i bi'l-'izze ve'l-ihtirâm der 'ibâdetḫâne¹⁹³vü nesîm 'azîmeteş der ḫâne bâḳî vü mevcûd bûd.¹⁹⁴

188 Ol toḳuz ḳat¹⁹⁵ perde-i cismi güzer

Eyledi çün¹⁹⁶ rûḫı mişli¹⁹⁷ şâfter

189 Hem olup cismi ile rûşen-felek¹⁹⁸

Nûra ğark oldı felekde her melek¹⁹⁹

190 Pertev-i nûriyla 'âlem pür ziyâ

Oldı ez-arz tâ semâ mir'at nümâ²⁰⁰

191 Tâht mücerred tâ mekânî nîst mekân

Hem ḫalâ nîst hem melâ nîst öyle dân

¹⁹³K nüshasında derkenar bu kelime ile bitiyor.

¹⁹⁴Bu derkenar K nüshasında 7b sayfasındadır.

¹⁹⁵“ḳat” kelimesi K nüshasında yok.

¹⁹⁶çün: ol K.

¹⁹⁷mişli: gibi K.

¹⁹⁸felek: sîmâ K.

¹⁹⁹nûra ğark oldı felekde her melek: hem min el-'arz tâ semâ mir'at-nümâ K.

²⁰⁰Bu beyit K nüshasında yoktur. Bu nedenle beyit sıralaması bir sıra kaymıştır.

- 192 Cebra 'āl gördi bu t̄az u sür'ati
Uça²⁰¹ b̄alinden per̄iniñ kuvveti
- 193 Öyle feryād eyledi hicr̄anına
‘ Arş u kürs hayr̄an q̄alub girȳanına²⁰²
- 194 Refrefe koydı q̄adem ‘ arşa rev̄an
‘ Arş olup ferş p̄âyine ol dem hem̄an²⁰³
- 195 Bu maq̄āmda r̄akib olmaq̄ n̄a-be-c̄ā
Diyerek reft m̄āşiyen oldı den̄ā²⁰⁴
- 196 Gör̄di c̄āyīgeh zi-ḥadd c̄ā ba‘ īd
Hem zi-iql̄īm-i cihāt ḥadd c̄ā ba‘ īd²⁰⁵
- 197 İşidüp her s̄udan ol nūr-ı Ḥudā
Çok neva-yı dil-güşā-yı merḥabā²⁰⁶

---

²⁰¹uçā: uçdı S.

²⁰²Bu beyit S nüshasında bir sonraki beyittir.

²⁰³Bu beyit S nüshasında iki beyit sonra yer almaktadır.

²⁰⁴Bu beyit S nüshasında iki beyit sonra yer almaktadır.

²⁰⁵Bu beyit S nüshasında iki beyit sonra yer almaktadır.

²⁰⁶Bu beyit S nüshasında iki beyit sonra yer almaktadır.

198 Ol nevā bigāne-meşreb ez-lisān
Çün nesīm lāk dūr²⁰⁷ ez-ğonce-dehān²⁰⁸

K 8a 199 Şavt u h̄arfden hem mūnezzeh hem berī
İşidirdi tende her a' zālari²⁰⁹

200 Sidre şāhında durup tutmadı cā
Şāh-ı dīgerdir aña kām u hevā²¹⁰

201 Hoş ol' aşık ola ma' şūka karīn
Ola bezm-i hāşşa vuşlatla yaqīn

202 Şorma gel dīdār görmek nüktesin
Çeşm-i rüşendāra dīdār görmesin

203 Böyle i' zāz olmadı h̄çbir kese
Müjde-i kām ümmetinden herkese

---

²⁰⁷dūr: eb'ad S.

²⁰⁸Bu beyit S nüshasında iki beyit sonra yer almaktadır.

²⁰⁹Bu beyit S nüshasında iki beyit sonra yer almaktadır.

²¹⁰Bu beyit S nüshasında beş beyit önce yer almaktadır.

- 204 Olsa şāhib-devletiñ çok devleti
Virmez ol h̄ç bendesine zilleti
- 205 Döndi ol dem ki nesīm-i ʿazm-i mevc
Var idi “der-ḥāne māh āmed zi-evc”²¹¹
- 206 Sāye-i Cibrīl henüz ber-ferş baḳ
Geldi bī-sāye hemān ez-ʿarş sāk
- 207 “Der vuḳūʿ-ı ʿin sefer”²¹² gel ḳīl u ḳāl
Eyleme ḳalma muḳlīl ıçre ḳāl
- 208 Ol **Şalāḩi** ḥāme-keş bu rāzdan
Zarf-ı tengin hurd olur bu [bāzdān]²¹³
- 209 İtme taʿbiriñde sen çok çün çend
Eyle taḳlīl-i²¹⁴ kelām maʿnā bülend

---

²¹¹ “Hanede zirveden güzel bir geliş vardı.” anlamında Farsça ibâre.

²¹² “Bu sefer vukuunda” anlamında Farsça ibâre.

²¹³ Her iki nüshada da “bâdeden” yazılmakla birlikte vezin ve kafiye bakımından bu kelimenin “bāzdan” olması gerekir.

²¹⁴ taḳlīl-i: taʿlīl-i S.

210 Sen oğu ıl sırr-ı *levlāke*²¹⁵ nazār

adrini añla nedir Ėayru'l-beŖer

211 On sekiz biñ ālemiñ sultānıdır

Cümle peygamberleriñ ser-tācıdır

212 Olmayaydı ĖalĖ olunmazdı cihān

Cümle kevneyn u zemīn u āsumān

213 Olmayaydı ĖalĖ ol emānu'l-Ėā'ifīn²¹⁶

Ez-berāy-ı rahmeten li'l-ālemiñ

214 Nāmına nāmın idüp maĖrūn ilāh

Fikr idüb bu sırta gel eyle nigāh

215 Ümmeti oldıĖunuñ Ŗükriñ müdām

Sünneti icrāsına ıl ihtimām

K 8b 216 Nār-ı Ėasret āh-ı fūratle firā

İdelim biz sünnetine iŖtiyā

---

²¹⁵levlāke: Hadīs-i Kudsī. “Sen olmasaydın, Sen olmasaydın yeri göğü yaratmazdım.” mealindeki hadisten iktibas.

²¹⁶Ėā'ifīn: Ėānifīn S. Vezin kusurlu.

217 Gel **Şalāhî'd-dīn** derūnuñ kıl şadef²¹⁷

Tīr-i nūr[1] dürr-i vaşfa kıl hedef

218 Āb-ı nīsān-ı ta' aşşuqlarla rey

Āh-ı h̄asretle delik aç mişl-i ney

219 Ur hemān mızrāb-ı āhı ez-ħicāz

‘ Aşķ-ile bulmaķ dilerseñ imtiyāz

220 ‘ Aşķ-ı gülāb endīşe olsun “ber-seret”²¹⁸

Çün gül-i hoş bu dimāğ-ı “defteret”²¹⁹

221 Bağlasun āyīn-i ‘ aşķ üzre kelām

Ol gül-i hoş-būyı k̄oķsunlar müdām

222 Gūş idenler bülbül-i nālendesı

Ola şeb-ḡr tā seher efgendesı

---

²¹⁷gel Şalāhî'd-dīn derdiniñ kıl şadef: gel Şalāhî sīnenī kıl çün şadef S.

²¹⁸“Başının üstünde” anlamında Farsça ibâre. Vezin kusurlu.

²¹⁹“Senin defterin” anlamında Farsça ibâre.

223 İtme āheng-i diger için heves

Saña bu āheng olur feryād-res

224 *Āh[u] efgānıyla çün mürğ-ı seher*

Ƙıl şalāt ber-ravza-i hayru'l-beşer

Ve kaç erdet en enzam el-velādetü's-sa'adeti misken ve'l-
mi'raci'l-cevāhiri'l-fāhırat silken ve bedeethā fī evveli şehri
ramazāni'l-mübāreketi fehtemuhā fī seb'ati eyymiliṭalebi'r-raḥmeti
ve'l-mağfıreti 'an cenābü'l-müste'ān ve's-şefā'ati seyyidinā ve
şefi'inā Muḥammedi ḥabībü'r-raḥmān şalevātu'l-lāhi ve selāmuhu
'aleyhi vü 'alā ālihı ve aşḫābihı ecma'inü't-ṭayyibin.²²⁰

Vezin: - ./ - . - ./ - ./ - . -

S 4b 225 Her kim Ḥudādan ister Firdevs-i dil-güşā rā

Şart oldu dīn-i Aḥmed firdevs ile cezā rā²²¹

226 Ol ḥāce-i resūlān destinde kıl-k-i 'afvı

Ḥaṭ çekme 'ādetidir imzā-yı "mā mezā"²²² rā

²²⁰Bu derkenar K nüshasının 8b sayfasında eksik bir şekilde yer almaktadır. Eksik olan kısımlar nokta ile gösterilmiştir.

²²¹Bu beyitten itibaren vezin " - ./ - . - ./ - ./ - . -" şeklinde değişmiştir. Ayrıca bu beyitten sonra kaside tarzında bir kafiyelenme söz konusudur.

227 İsbāt degil mi Vaḥṣī' afvına ol Ḥabībiñ
Pinhān degil bu kıṣṣa ma' lūmdır āşinā rā

228 Ḥurṣīd devleti olmuş tā ezelde ṭāli'
Sermāye ol şu'ā' dan ervāḥ-ı enbiyā rā²²³

229 Ol nūr-ı pākinden i' ṭā her rūḥa bir çerāḡı
Ol demde virdi Ḥālīk her ervāḥ-ı enbiyā²²⁴ rā

K 9a 230 “Cibrīl çün resīde bā-hediye-i beşāret”²²⁵
Virdi nüvīd-i ḡurbet ol zāt-ı müctebā rā

231 Pīşe-gehe Burāḡ'ı çekdi aniñ rikābı
Dū şaḡḡ-ı ḡamer mişāli lāyık o nūr-ı pā rā

232 Oldı o nīm şebde ḡurṣād çü nīm ruzī
Şem' iyle buldı aḡşā ol Pertev-i zīyā rā

---

²²² “Geçen geçti, olan oldu.” anlamında Arapça ibare.

²²³ Bu beyit K nüshasında yoktur.

²²⁴ ervāḥ-ı enbiyā: rūḥ-ı aşfiyā S.

²²⁵ “Müjde hediyesiyle Cibril ulaştığında.” anlamında Farsça ibâre. Vezin kusurlu.

233 Ber-meşhed-i resûlân bād-ı şabā mişāli

Geçdi ü cennet itdi ol ravza-ı rızā rā

234 Çün berķ-i nūr Burāķ'ı ez-sidre²²⁶ itdi cevlan

Na' lî çü nūr-ı mencūķ oldı bu nüh ' alā rā

235 Müstaķbelīn efvāc-ı envār-ı ' arş çü emvāc

Mi' rāc-ı şebde şıǵmaz oldı bu heft semā rā

236 Na' leyn-i pāy-ı ķadrin²²⁷ ' arşa dey ķıl nażar sen

Cāhil olan ne bilsün ma' nā-yı istivā rā

237 Eyvān-ı kibriyāyı ' arş baǵladı dü ķavsdan

Böyle gerekdir eyvān bu gūne pād-şā rā

238 Ol dem ki *udni minni*²²⁸ emrin duyunca oldı

Pür şāfter zi-envār oldı yaķın denā rā

239 Envār-ı ' āriyetden dü çeşmin itdi beste

Ol anda oldı maķrem ol rü'yet-i liķā rā

²²⁶burāķı ez-sidre: ' azminde K.

²²⁷pāy-ı ķadrin: pāy için K.

²²⁸Cenab-ı Hakk'ın Miraç gecesinde Peygamber'imize söylediği "Yaklaş bana." hitabı.

240 Ey sırr-ı naqş-ı²²⁹ *levlāk*²³⁰ ey nūr-ı ʿ arş-ı eflāk

Hiç var mı eylemiş seyr sidreyle müntehā rā

241 Dā'im be-ḳurb-ı Yezdān olmuş Ḥudā'dan iḥsān

Zātūn Ḥabīb-i raḥmān çok mı dünüvv Ḥudā rā

242 Mūsā'ya yek tecellī çün Tīr'da oldu zāhir

Oldı faḥ(i)r-i muğşā ol demde²³¹ āşikārā

243 Envā' -i²³² nūr-ı ḳurba müstaḡraḳ oldu Aḥmed

Hiç var mı mazḥar olmuş bu ḥürmet ü²³³ ʿ iṭā rā

244 İdrīs'e cennet oldu ruzı zi-sū-yı Yezdān

Zātūna ḳurb-ı raḥmān rüşen o levnuhā²³⁴ rā

245 Dördünci āsumāna mi' rāc idince ʿ İṣā

Ḥār-ı ta' alluḳ oldu yek sūzen irtikā rā

²²⁹naqş-ı: naşş-ı S.

²³⁰levlāk: Hadīs-i Kudsi. "Sen olmasaydın, Sen olmasaydın yeri göğü yaratmazdım." mealindeki hadisten iktibas.

²³¹anda: demde S.

²³²envā' -ı: envār-ı

²³³ḥürmet ü: ḥürmet-i S

²³⁴levnuhā: Kur'ân-ı Kerîm, Bakara suresi 2/69. "Rabb'ine bizim için sor da onun renginin nasıl olacağını bize açıklasın, dediler. Musa'nın cevabı şu oldu: 'Allah, kurbanın sapsarı, parlak renkte bakanlara zevk veren bir sığır olmasını istiyor.'" mealindeki âyetten iktibas.

246 Faḥru'l-enām mücerred dāreyn ta' alluḡından

“Tāḥt tā mekān mekān n'īst bā nūr-ı ḡurb āra”²³⁵

247 İsrāda didi 'İsā rūḡ ise de siriṡtim

Bu ṡıynet-i siriṡtle ḡāk-i rehm ṡemā rā²³⁶

K 9b 248 ṡulbünden olmayaydı teṡrīf-i pākiñ eḡer

Çıḡmaz idi cināndan Ādem bu bī-beḡā rā

249 Ekl itmez idi dāne hem itmez idi lāne

Teṡrīfiñ iḡün itdi kāṡāne bu fenā rā

250 Gūṡinidir ne duydı ümmetlerin recāda

“Sel tu'ṡa”²³⁷ hem “veṡfa' tuṡeffa'”²³⁸ ile nidā rā²³⁹

251 Yazdı ḡalem ṡenāñı ber levḡ u 'arṡ u sidre

Ḥaddi mi ḡāme çekmek bu defter-i ṡenā rā

²³⁵ “makam öyle bir mekana kadar varır ki yakınlığın nuru ile mekansız olur.” anlamında Farsça ibare.

²³⁶ Vezin kusurlu.

²³⁷ “İste, verilir.” anlamında Arapça ibâre.

²³⁸ “Şefaet et, şefaet olunursun.” anlamlarında Arapça ibâre.

²³⁹ Vezin kusurlu.

- 252 Peyğamberi sütüden yâ Rab rızâñ içündür
“Ve’l̄tuf ez-ân şefâ‘ at pür-müznib-i haṭâ rā”²⁴⁰
- 253 H̄‘ân-ı şefâ‘ atinden yek dāne-i şefâ‘ at
Yâ Rabb eyle iḥsân bu âbd-i bî-nevâ rā
- 254 Ta‘ v̄z̄ iden **Şalâhî** elbet olur bu na‘ tiñ
Hırz-ı ḥalâş-ı düzeḥ sen gibi mübtelâ rā
- 255 Ez-çeşm-i dil çü mîzâb dökmekeyim sirişki
Na‘ tiñde sa‘ y-ı âbı beyt ü²⁴¹ dil-i şafâ rā
- 256 Zemzem gibi dü çeşmim seylâb-ı Nîl mişâl²⁴²
Saḳy olsa²⁴³ âh diger-bâr ol ravza-i dil-ârâ
- 257 Ney ḥâmesine dem-zen olduḳça medḥ-i ‘aşkı
Virmekeydir ḥic-âzdan her dem maḳâm-ı mâ rā

²⁴⁰Hatası çok kuluna şeaatini ver” anlamında ibâre.

²⁴¹beyt ü : beyt-i S.

²⁴²mişâl: mânend S.

²⁴³olsa: itse S.

258 Vakt-i seher şalâtın çün gonce eyle deste
Çün şebnem it dü çeşmiñ hem-râh idüp şabâ râ

259 Ber-ravza-i muṭahhar ĩşâle sa‘y-i tâm it
Redd itmez ol kerâmîdir hiç sâ’il ü gedâ râ

260 Feryâd-ı ‘andelîbim ey bâğ-bân-ı İslâm
Büy-ı şefa‘atîndir kâm-ı dilim hemâ râ

261 Nâmiñla iftiḥâr it gel kôrķma sen **Şalâhî**
Hem-nâm-ı Muşafâ’sın ol zât-ı Muşafâ râ

SONUÇ

Salâhî, 18. asırda pek çok tercüme ve şerh kaleme almış bir müellif ve bir divan şairidir. Divanındaki şiirleri genel olarak tasavvuf içeriklidir. İslamî edebiyatın pek çok türünde -mevlid, miraciye, regaibiyye, hilye- eser vermiş bir şairdir.

Bu çalışmada Salâhî'nin Mevlid'inin tenkitli metnini ortaya koyduk. Daha önce yayımlanmış miraciyesinin bir nüshası daha tespit edildiğinden eserin tenkitli metnini hazırlama gereği duyduk. Çalışmanın sonucunda beyit sayısının arttığını gördük ve bazı dizeleri vezin gereği, bulunan yeni nüshadaki dizelerle değiştirmek durumunda kaldık. Bu iki eseri içerik ve şekil yönünden inceleyerek tanıtmaya çalıştık.

Salâhî'nin her iki eserinde de imale sayısının fazla oluşu dikkat çekicidir. Eserler şekil ve içerik açısından mevlid ve miraciye geleneğini devam ettirir niteliktedir. Mevlid nüshalarındaki imla ve vezin kusurlarından yola çıkarak nüshaların çok ilim sahibi kişiler tarafından kaleme alınmadığını söyleyebiliriz. Beyitlerde çok fazla hadise telmihte bulunulması, eserin ilim sahibi bir kişi tarafından yazıldığını açıkça gösterir. Örneğin Hz. Ali'den rivayet edilen *“Peygamber nurunun ilk yaratılan varlık olması, bu nurun bölünerek ondan arş, kürs, levh, kalem, denizlerin yaratılması ve Peygamber nurunun denizlerde dolaştırılması, meleklerin nuru seyretmesi ve bazı sualleri”*ne dair uzun rivayet, 67-81 beyitleri arasında inanılmaz bir söz ustalığı ile özetlenmiş ve çok karışık bir mevzu kolayca izah edilebilmiştir.

Şair hem mevlidinde hem miraciyesinde Arapça ve Farsça kelimelere bolca yer vermiştir. Miraciyesinde dil daha da ağırdır. Böyle davranarak şair yine içerikte

olduğu gibi dil konusunda da geleneğe bağlı kalmıştır. Zira miraciyelerin dilinin mevlitlere nazaran daha ağır olduğu bilinen bir durumdur.

Miraciyenin başında velâdeti anlatan bir manzume yer almaktadır. Bu manzume 39 beyittir. Devamında yer alan miraciye ise 184 beyit olup bir miraciyede yer alan neredeyse tüm bölümleri ihtiva etmektedir. Hem mevlidin hem miraciyenin küçük hacimli eserler olmasında şairin dindar kişiliğinin ve 15. yy'dan 20. yy'a doğru yazılan mevlitlerde şairlerin beyit sayısını azaltmalarının etkili olduğunu söyleyebiliriz.

Salâhî'nin miraciyesi dili, üslubu, içeriği ile ve 18. yy'da miraciye geleneğini devam ettiriyor olması ile çok kıymetli bir eserdir. Öyle ki bu eseri ilim sahibi, tekke şeyliği yapan mümtaz birinin kaleme alması eserin değerini büsbütün artırmaktadır. İnanılmaz bir söz ustalığı ile birçok ayet, hadis ve kıssaya dokunan Salâhî mevlidi ise barındırdığı imlâ ve vezin kusurlarıyla orijinal metne yakın başka nüshaların bulunması ihtiyacını hissettirmektedir.

Bu iki eserin tenkitli metinlerinin hazırlanmasıyla gerek miraciye gerekse mevlid türlerine Latin harflere çevrilmiş birer metin daha kazandırmanın saha araştırmalarına cüz'î de olsa bir katkı olduğunu düşünüyoruz.

KAYNAKÇA

Afyoncu, E. ve Ahıskalı, R. (2002). Kâtip. *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (s. 53). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Ahıskalı, R. (2010). Tahvîl. *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (s. 440). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Akar, M. (1987). *Türk Edebiyatında Manzum Mirac-nâmeler*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Akdoğan, Y. (1989). Miraç, Miraç-nâme ve Ahmedî'nin Bilinmeyen Miraç-nâmesi. *Osm. Ar.*, IX, 263-310.

Akkuş, M. (1998). *Abdullah Selâhaddin-i Uşşâki (Salâhî)'nin Hayatı ve Eserleri*. Ankara: MEB.

Bursalı Mehmet Tahir. (H. 1333). *Osmanlı Müellifleri*. İstanbul: Matbaa-i Âmire.

Ceylan, S. (2005). Salâhî. *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (s. 18). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Devellioğlu, F. (2004). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın.

Dilçin, C. (1983). *Yeni Tarama Sözlüğü*. Ankara: TDK.

Eraslan, K. (1979). Hâkim Ata ve Mirac-nâmesi. *EFAD*, 10, 243-304.

Köksal, M. F. (2012). *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*. Ankara: Kesit.

Köksal, M. F. (2011). *Mevlid-nâme*. Ankara: TDV.

Kurnaz, C. ve Tatçı, M. (2005). Hüseyin Vassaf. *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (s. 18). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Mehmed Süreya Bey. (1996). *Sicill-i Osmanî*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt.

PEHLİVAN, Gürol; (6Kasım2014). "Salâhî, Abdullah Salâhaddîn" Erişim: <http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=4978>.

Pekolcay, N. (2001). Mevlid. *İslam Ansiklopedisi* (s. 171). Ankara: MEB.

Redhouse, S. J. (2011). *Redhouse Sözlüğü, Türkçe/Osmanlıca-İngilizce*. İstanbul: Sev.

Şemseddin Sami. (2006). *Kâmûs-ı Türkî*. Ankara: Çağrı.

Uzun, M. (2005). Miraciye. *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (s. 135). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı, Soyadı : Melek GEREK

Doğum Yeri ve Yılı : ANKARA-18/11/1985

Yabancı Dili : İngilizce

E-posta : melegerek.mg@gmail.com

Eğitim Durumu

Lisans : Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi

Yüksek Lisans: AEÜ, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı

Mesleki Denevım

Sıdıka Hanım Lisesi 2014-2015

Mehmet Zakir Ekni Anadolu Lisesi 2015-2016

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 2017-(Halen)

TIPKIBASIM

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حُدَايَتِهَا إِلَيْهِ سَبِيحٌ وَمِمْبِيحٌ	بِسْمِ اللَّهِ إِلَيْهِ بِشَايِلُهُ مَسْرُورَةٌ
لَا يُؤَاؤِلِيهِ بِزَلْزَلِي أَحْسَانِيَّةٌ	جَوْقُ شُكْرٍ لِرَأْيِهِ لَوْمٌ أَنْعَامِيَّةٌ
أَنْزَلُ إِلَيْهِ جَائِصِلٌ أَوْ لَوْزُ جَمَلَةٍ مَرَامٌ	رَسُولِيَّةٌ مِمَّنْ أَيْدِيَهُمْ صَلَوَةٌ سَلَامٌ
ذَاتِي عَقْلٍ إِلَيْهِ يَلِينُكَ فُحَاكٌ	صِفَاتِيَّةٌ يَلِينُ رَأْيُكَ دَجَلَالٌ
كَمِيَّةٌ يَنْكَلِشُ يُولُهُ كَيْدَانٌ جَعْفَرِيَّةٌ	يَرُدُّ رَأْيُكَ بِرِيكِيَّةٍ شُكْرٌ يَقْدَرُ
سِكْنٌ أَمَكْدَرُ قَمُورِيَّةٌ أَوْلَادٌ رَحِيمٌ	أَكَاكِرُ نُوَسْنِيَّةٌ أَوْلَامَا زَوْلِدِيَّةٌ
رَازِقٌ أَوْلَادٌ جَمَلَةٍ مَرْزُوقَاتِي	خَالِقٌ أَوْلَادٌ جَمَلَةٍ مَخْلُوقَاتِي

قَالَ يَا رَبِّدُنْجُ أَوْلَادُكَ	قَادِرٌ أَوْلَانِ جُمْلَةً أَشْيَاءَ أَوْلَادُكَ
بِكُنْ مِنْ أَمَّا مَخْلُوقِينَ مَجْمُوعًا	دَائِمًا دُونَ مَا قَدَرْتُمْ مِنَ الْأَوْلَادِ إِلَى الْأَبَدِ
فَلَا مَوْجُودَ إِلَّا يَا هُوَ يَا هُوَ	دَيْرِمَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا هُوَ
دَحَى الْغَامِ مِثْلَهُ شَاكِرًا لِرَبِّدُنْ	يَا إِلَهِي قَبْلِ رِزْيِ دَاكِرًا لِرَبِّدُنْ
مَعْرُومًا نَمَةً رِزْيِ رَسُولِكَ شَفَاعَتِي	رِزْيِ أَعْلَانِ أُمَّةٍ جَنَّتِي دَحَى مِثْلَهُ
بِرَفَائِحِهِ إِحْسَانِ بِنِ بِنِ قَوْلِهِ	مَرْكَبِي دِبْرَسَةَ بُوْدَعَادَةَ بُوْلَتِهِ

الله لكفاتحه

أَنَّكَ وَصَفِي دِبْرَابِلِهِ أَوْلَادُكَ نَسَامَ	حَقِّكَ وَصَحْنِيكَ سُوْبِلْكَ كَلَامَ
لِشَيْدِ نَدْرِكَ جَانِي شَادَابِي لَوْمَ	مُصَحِّحِي نَكْ مَوْلُودِي يَادَابِي لَوْمَ
أَكْرَبِلْسَاكَ بِيْحَةَ كُرْجِدْرِيْحَةَ	لَكِنْ يَنْقَبِرُ حَقِّيكَ كَلَامَ سُوْبِلْكَ أَيْ حُجْبَةَ
هَمَانِ مِغْنُوبِ سُوْبِلْكَ أَوْلَادُكَ سَجَانِي	مَجْمُوعِ لَابِقِ أَوْلَادِي بِنِ مِغْنُوبِكَ حَالِي
جَبِيْكَ حَرْمِيْنَةَ حِفْظِ بِلِهِ بِنِ دِبْرِي	يَا إِلَهِي سِنِ بِلُودِي بِنِ سَمِ حَالِي
زَحْمَتِ أَوْلَادِي دِنَاكَ سِيْرَدَاةَ	وَمَرْبُوعِي شَالِي وَارْبَعِي بُوْرِي دَاةَ
يُوسُفَةَ لَيْسَا لَامِي مَزَادَانِي بِلَرِ	بِرِزْمَانِي مِصْرِي بِلِيْحَةَ مَكْرَ
دُرِّيَا هُوْنَ جُمْلَةَ نَقُوْدِي سَمِي	يَنْتَدِي بِهَا سِنَةَ مِصْرِي حَرْبِي سَمِي

<p>دیدی بندن مشدی یم بو یوسف انی کوب بو یوسف سکا و بره لوم کولد بیلر خلق انی کور بیجک بن یلد مر نو کشفی نگر بنک خاص قوی یعنی بوئی سونلرین دوز بسنه دیر لام قبله بز جینی واصفیدن شفا عتیله اید بز جینه واحیل</p>	<p>بر قیجی جفدی کلدی بر صفا دیدی بونک ور کتور کوره لوم چقار د قونندن بر کلب ایلیک قر قیجی ددی انی مصرک اهلی بن او مار مکه مشر بیلردن یاز یلام بن دخی آنخلارین او مار مکر بدن مر اید بز شفاعتته نایشل</p>
<p>شوقله ایدک الصلوة والسلام</p>	<p>کر دیوسر یولده مر و واصف خیر انام</p>
<p>مولودک سورینه اندن اور مرتیاد اوله قوت د جینه ایمانیه کیجه کونند خیر ایدی انک اشی خلقه در لوش انک بد ور ایدی غایت دشمنانی ایدی مسلمانلرک نعب اشدر اشدر اشبو جاز بز یغمیری وارد رانک کل عین از</p>	<p>دکله اوله بر حکایه لیدر سیر یاد صفا و بر اشیدن نک جانیه بغداد ایچندن وار ایدی بر کیشی مر بیج اوله ایدک مولود او قند ایدی بز محمود قشوی وار ایدی انک عورتی ددی کا بزر کون انی یاز اوله یودی ددی اکا بکل انی یکان</p>

بُزايك اون ايكيندن اول بدير تمام	انا سندن مئغدي ايدي اوله مام
آنك ايچون اولكشي آنك ايدر بيرام	مولودك اوقدر خلقه ايدر انعام
خانون ايشتدي جون بوسوز لري	بندى اوزي ياشله طئدي كوزلري
اول كچه يتدي شوقله فكر له	مضطفي كوزدي اصحابه
ددي خانون كيدر بو اصل لاصول	دديكرا اولدرا اول ذات پاك رسول
اول خانون سلام وهر ووب وديار رسول	الدي سلامك ايتيك ايله بلدي قبول
خانون ددي بن بر آدن ايكبر عجب	بكا ايتيك ديمنه نه اوله سبب
ددي اول شفيع المذنبين	اول حبيب الله اول رحمة للعالمين
شوقله انوبادي اولو لادك يحي	بل قبول ائدي سيبه اولكر بر اولغيم
سكا ايماني هدايت ائدي اول احد	سك بئله اوليسر سلك جنته تا ابد
اكا ايمان تكفين ائدي رسول	صديقله ايماني ائدي قبول
ارينه كوزدي خانونك كوزدكون	ددي بلدمين سنك رسوله اركون
عاشق اولدمين اكا جانله	طئدي كونلوم نور ائمه
كل يزدي حقه اطاعت ايدن لوم	مولود اوقفاغي بزده عاود ايدن لوم
طئدي ائله عهديزده بر قسار	دين اسلامي ائله بلكر اجختيار

رسوله هم مولوده اند که چون مریمه	بولد یلان اول بوجه دولتی
بلندی رحمتی رحمانند	بومولود جیب الله
کناه در دینه در ماندند	بومولود جیب الله
رسوله مکریم آمدند	ایم عظیم حرمند
سونه علامتند	بومولود جیب الله
بونه مکریم قولق و بر من	حقک رحمتک بولمزد
باقی سوزن کبی اولمزد	بومولود جیب الله
اگانت ایسک قردش	رسول عشقنه بددش
آفت کوز کرندن یاش	بومولود جیب الله
جانک دکل ایسه حسنه	رسول عشقنه ایسته
اولش دیر رستی سته	بومولود جیب الله
نیازی عیاقنک خیر اولسون	اند ایمانک اولسون
یارین سکا شفیع اولسون	بومولود جیب الله
قدیر سیرا و لغی دانه فی الاسلام	عشق دایمک الصلوة والسلام
سیراهل شوبله تقریر اید بیلر	کعب الاخبار دن روایت اید بیلر

دیدی چرخان حق تعالی اول نور و خلق اولی
دیدی اول عقلی خلق اندی حق
ایش بود درت لفظی که سوزیلدی
نور کردن نور اولدر رسولک
عقلی کلی رسول اللهک عقلید
هر قلم دخی جیبک الله ایدی
بواراده جقدر سوز معتبر
ایشت ایدی دخی بر خوش کلام
اول زمان بر عظیم نور ظهور ایلدی
جمله مقربلو ملک اول نور کرد
بی مکان حق ددی ملک اول ایشد کور
اول نور محمد نور پدربلون انی
طریک فر شو سندن قلمها تمام
اول نوره چیز متدن بینه نصیب
شفاعت این بیره یوم قیامتک

دخی ددی اول روحی خلق ایلدی
دیدی اول قلبی خلق اندی حق
هر بر سینی در لوتقر بر ایلدی
روح کردن روح اولدر رسولک
بوسوز لر ی منکر کذاب تقیید
لوحه بر دخی علم الله ایدی
طافتنجه سوز ایلدی مختصر
بر ایلدی عرش کبریا روح قلم
ماندم عرش اعلا بی جولان ایلدی
حق تعالی اول نور دن سوال ایت ایلدی
اول نوره خوش خیزمت اید کوز
قریان ایدک اول نوره طیلو جان
جفر شوز کرا الصلوة والسلام
و بیره وز صلوات ادا اولمد و حبيب
ایمدا ایلک یوم ندا متک

کردن بر کون مکی اول اهدی تمام

فهریده ایدک الصلوة والسلام

جون حق اول بر تدی نور فر مشوعا

اول نور دن بر تدی بو موجودانی

مهر بر تدی حوا ایله ادم علیه السلام

انرا ایله عزیزن قلیدی بو عالمی تمام

مصطفی نك نورنی اللیندن قودی

بل جیبیم نور یدر بو نور ویدی

ادمك اللیندن ملكك اول نور کوردیل

احمدك نور بيله مراده ایدر دیلر

حو خطا با تدی بونلره جمله

سجدن ایدر ادمه دفعه

قلدی شیطان انه سجدن اتمدی

حقك امرینه اطاعت اتمدی

جون ملكك سجدن دن قلیدی کباش

کوردیلر شیطانک بغری اولمشاش

یدر دیلر یارب بو نور حرمتی

شاد ایدوبن و بر بپن رحمتی

صکره شک طغدی کا نقل ایلدی

نیجه بل انک اللیندن قرار ایلدی

نقل ایدر اول نور اللیندن

مربکمه ورسه شکر ایدر حالنه

جون عبدا لله طغدی انا سیندن

اگانقل ایدی اول نور با سیندن

شعله ویزدی اول نور نو عالمه

شایع اولدی ایدی هر عالمه

اولن مانده مختار وار ایدی

هر بری یلنوکین سوبلر ایدی

ودیلر طوغه بوندن بر جوان

عالمه اول اولیبر صاحب قران

جمله د نړې اول باطل ايلبه
خدا ندي اول مهاجې نوره بچگر
درد يگر عسکرې جمع ايد يگر
قرشور دې عبدا الله اول عسکر
کوزلې هېر او عوردن قشور
مېر کعبه او ستونه کلدي اصحاب قبل
کوند دې خدا انزه ابايل قشورين
جماسي بر دن اهلانک ايلدي

خلفه مادي اولوب غاړل ايلبه
واره لر عبدا الله قلع ايله بچگر
حقک دستونه ضرر قصدا ندي يگر
کور زردې اول نورې خلق اشک
قشورې هېر بقله پنه دول شور
کعبه يغمق ايجون کلشردې بل
طشرا ايله دلد يگر هېر بشلرين
مانا ريبکه اقل مکه طوبلدي

کوردن بولسين درواغمان

شوقل ايدنک الصلوة والسلام

کينه گوهر حجامه عا شيفلر
اکار حيمته دشد کون سويليام
کوردې عبدا الله دوشنده نگر
اوجي گوگدن بوقر وچوب کلدې
معتبر ديبکه سندن يزار طوغه
بوسو بچکله بکدن اول جوان

حوش صفا ويرم مهاد قلم
اصلي سيزه برين بيان ايليام
کيم بلندن برزنجير جيفار
وزدي تغيير اهلنه دشون سوردي
اول بيعت اولوب عرشه اغه
انېر خاتون کوروب سود همان

د د بکیم جان فدا اولسون سکا
 بوز قوز جیق دوه و بر مر اوز نه
 عاشق اولن نيز و صلت يار نه
 يار ني کون و بر مر سکا خبر
 عرفان دن يکا بولاي اولدي يقوش
 يور يورين مر يکا دن صوا ستد
 بر قيا ديند بر صوا اولش روان
 قلبه قلبنده ذرجه غصه ميج
 بندي اته بولاي اوه ايلدي
 ز بر اج قيش ايدي اولحق امر يله
 و نير د يکر عبدالله نير بر سلام
 قرشو جفدي خرمت ايدي امينه
 جبرائيل ملک کن ندا ايلدي
 اول مروت معدني اول بر صفي
 اول مر مر اول پسر کا هلر زينه

اولدم اچره عاشق اولدي اکا
 ال بني اش ايله کندنه
 کل بني آل بکون فرمه يار نه
 د دي عبدالله اول خانونه مکر
 کجدي عبدالله کتدي بولنه خوش
 ايشينه کر کن کی قتي موصد
 کور عرفات تکينه اي جان
 د دي مايف اول صودن غسل ايلنج
 ايندي اتدن اجدې غسل ايلدي
 غايب اولدي اول صوحق امر يله
 جمله اشيا د يله کلد يکر تمام
 کلدې عبدالله اول کون اوپنه
 حق تعالی جبرائله امر ايلدي
 د دي رحمانک جيب مضلي
 بوکجه دشني سر آنا رحينه

زینتین بویجه هر جنت لری
اولیجه د شدی نازینه مرطی
بز و سحر ده اولان جمله حیوان لری
کلدی عبدالله سحر وقتین اول خانته
ددی بن قتمر شمد نکر و سکا
چنکه کتیز اول نوز سندن بور و وار

که بولر سز بوله سیز رحمت و سلام

جون طغوز ای مدنی اولدی تمام
ایمه و دی جنتک قبولین آجد بکر
فرشته لری ایله طلیدی دنیا نیک اچی
در لردی احمد اولدق علام
اومک اوستوقلید بیلدی مسان
کور زدم دنیا نوز ایله طولمش
یر بولک خا بولر کر دیلر ایجری
بکر مزا نلر بو دنیا نیک خلقینه

صاحبه بویجه حقت رحمت لری
جمله عالمه رحمت اولدی اول برحق
انار حینه د شد کون بر برینه مزدر
اول خاتون بقدی عبد اللهک بوزینه
سندن اومد و غوم لایق دکر ایمن کا
بویله دیوبیا بلدی جوق اه زار

مشقلا ایدک التلاوة والسلام

وقتی کلدی طوغه اول خیر لانا م
دنیا یر مسک عنبر صجد بیلر
سویز لر نیکیم وز در مؤمن کفی
جفر شور لر دی الصلوة والسلام
درت دیوار آجلدی بی کمان
دخی نوز دن عرشه درک اولمش
ال بغلا یوب دیوان طرد بیلر هریری
طوعمد مین انلرین کوزل حوسنه

دید پیرایسته که حور پیر ز پیر
 مژده اولسون سکا ای جان
 طوغه سندن جمله جان جان اون
 طوغه سندن اول قیامت کونشی
 اوته آید کوزدم بن یسه
 کلدی یایمه ویردی سلام
 کوردسی قوش ولی امدد یوزی
 وار ایله نوردن بر قدح
 اجدم آتی اول قوش امر یله
 اقلغینه بکر مرقار انک
 دیکله مکر اول قوش نیلدی
 اول شریعت اهلینک سر بایسی
 طغدی اول ساعت نوردن وجود
 کوردک شکر محمدک
 حق جیبی احمدک

جز منه کوندردی بری خالغیمز
 طوغه سندن اول شاو جهان
 شول کاهلردردینه درمان اولن
 رحمتی انکله بوله هر کیشی
 موادن براق قوش کلدی دونه
 لطفله اول بگا سوبلیدی کلام
 کسک کوزدم انک کبی یوزی
 ویردی بکا دده ایچ بولغیل فرج
 سندن انک ایچدن بوز ییله
 دادینه بکر مرقار انک
 قناد یله ارقی صغادی
 اول حقیقت اهلینک درد انسی
 طوغدوغی دراقه ایلدی سجود
 طغدوغی ای طغدیینه
 طغدوغی ای طغدیینه

<p> بأطهرى بوق ايليان طغدى اى طغدى سینه ترك اب بولنده باشه طغدى اى طغدى سینه يز دانه جيب اولان بو ايدك كلدي دنيايه بو عالمه اود درخت بو ايدك كلدي دنيايه كرا ولد درخت خان بو ايدك كلدي دنيايه </p>	<p> قره لري اق ايليان كوكه ابي شق ايليان غفلتد قلده ككشه مخشره كونك كونشي دنياهه يقيم اولان موردده طيب اولان فيلان امتنه رمت محمد مصطفى احمد نبوت خلعين كيان رسالت تحته سلطان </p>
<p> غفلت بيوك مختدر بو مولود ابي جيفنه كچير ملك بوقر مستي بو مولود ابي جيفنه كديچك سینه كلمن سبين </p>	<p> اوبومه اوبوق غفلدر رسولك مولود رحمد اوقودك عشقه مولود ويرلجوق جوق مهلاي كل نيازى بونده قلديك </p>

بومولوداي بيتينه	بوقتي ارتوق بولمزين
<p>ايشت تولدي ائند محمد طغدوغني كچه قوسك عالمه سجدي محمد طغدوغني كچه بوكلدي بي شيطانك محمد طغدوغني كچه جانله سو محمددي محمد طغدوغني كچه</p>	<p>ربيع الاول ايشنه يرازميش كلدي ديله رضوان جنتي اجدي ساوه بحري بزم كچه يقلدي او طاي كفرانك شرفي ارتدي ايلامك كيدر نيازي غفلتي اوقومولود احمددي</p>
<p>اناسي طغرداي اولجور سوچيش مولوده دخي نك اعوانلري دشورلر بومولوده اولد سوله مع شام فرشتهلر بومولوده</p>	<p>بو ايدنه بل بيتبري بزرگوله ملكلري شيطانله اوغلنلري اي نجه دين دشمنلري نيازي بوزدي سلام خيزت ايدونا اولدي لام</p>

عَشِقْلَه دِ كَلَسَك نَوْلَه خِرْمَت ايدن دَحْت بَوْلَه مَشَار اَعْمَلر شَوْقَه كَلد بِلر سَو بَشَو ب مَز د كَلد بِلر جَبِيك حَر مَتَه بِنَاز بِي بَغَشِي كَلَه	جَانك اِيْمَانلَه مَوْلَه رَسُوْلَك مَوْلُو دِنَه اَوَّل كِيچَه دَبِلَه كَلد بِلر رَسُوْلَك مَوْلُو دِنَه جَمَلَه اِيْمَان اَهْلِنَه رَسُوْلَك مَوْلُو دِنَه
سَوْرَسَك سَرُوْرِي جَاندَن سَمَام	شَوْقَه اَيْدِك الصَّلَاةُ وَكَلَام
بِر خَا تُون كَشِي عَرِيذَه وَر اَيْدِي بِر كِيچَه اَو بُوْر كَن دُوْش كُوْر نُوْر اِيچِنَد جِقْدِي بِر جُوَان اَدِر اَحْمَد دَر حَقَك مَحْبُوْ سِيَام يَا اَنَا كَل مَكَن بُوْل بِي سَن اَوَّل جَلِيْمَه جُوْن اُوَيْدِي اُوَيْقُوْد قَرْنِي مَلُوْمَش سَمَر مَش اَنك تَبِي اَرِيْنَه سُوْ بِلدِي جُوْن دُوْشْتِي	ق زَيْنَب قِيْرِي حَلِيْمَه دَر لَر اَيْدِي كُوْر زَكِيْمَه دِيْ اِيْلِي نُوْر بُوْر دِدِي بِي اَمِيْر رَجَل سَن سِيك هَا جَمَلَه بِي اَدِلْمَش بِن مَقْصُوْدِيَام خَالِيْم خَلْق اَعْمَدِي بِنْدَن حَسَن اَوَّل اِيچِي مَلُوْمَش كُوْر لَقَر قُوْدَن شَاد سِيْنَدَن كُوْدِيَه صِفَر جَانِي كَل اَيْدِي كُوْر اَنك سُوْ بِي شِي

<p> اول ارادن عز مر ايدوب كند بيلر بويكادده سي عبدالمطلب اشندي بولدي اول خاتون وزير ديلر سوري انك ايتنه ويرو بيلر نعت كسته نجه ايله اوي احمددي اولرينه كلد بيلر اقدى صوفرويان قيولرين بر اولو حاجت خاتر بلكل عيان جليبه بيجسول ايكن باي اولدي </p>	<p> كلد بيلر مكيه ايتت نيتد بيلر جليبه بي بولغه اولدي طاب الا اوستند قتي پيراق طوبى شاذ سيندن تتر ملك دشدى ثلثه در لوطونلردخي بوججه ايله جمله حسرتاري خوش بولد بيلر يلنلري طلدي سوز سوزيمو نلرين جليبه نك اوي اولدي نجه زمان سرودين قديمندن دولت بولدي </p>
<p>كردول سوزوليزد دولت مدام</p>	<p>فخر بيله ايدك القهارة والسلام</p>
<p> جليبه آل بغلدي رسولك خيزميشه دردى بن كور مندر انده اشو كونده بزايلوق قدا اولور ايدى جون سوزه كلدي اول سوبلدي سوبلدي الله اكبر ككبيراً </p>	<p> يوزي كوشن ايكي جهانك دولته شولاشن كوانى اشلر بشد آيدى بربلق قدا بوز ايدى حمد ايدوب الله نياز ايلدي والحمد لله تعالى حمداً كثيراً </p>

اَوْعْلَانِ اِبْنِ قَرِشْمَدِي اَوْبِنَه
بُورُز اَيْدِي اَدَبِ اَيْلَه بَر اَوْصُول
بُورُز اَيْدِي كُوكَسِي اَوْلَمَز اَيْدِي
بِمَزْدِي مُبَارَكِ جِسْمِي بِتِ بِيَرَه
وَر اَيْدِي حَلِيمَه نَك قِيُونلَرِي
جُونِ اَحْمَد اِرْدِي دَرْت يَاشِنَه
حَلِيمَه وِدِي سَن اَمَاتِ سِينِ بَكَا
بِرْدِي يَا اَنَاسِنِ مَقِيلَه مَز مِينِ بِنِي
بَكَا اَوْلَدِ نَاطِرِ مَعِينِ اَوْلَانِ
وَار اَشِينِ اِمْتَرَلَه سَن اَكَا
كِيئِي اَنَدَن وِرْدِي قِيُون قَارْتِنَه
اَوْل قِيُونلَر قُودُوا يَا عِنْتَه بَاش
بِر قِيُونلَر قَرِشْمَش اَيْدِي بَر اَيَاغِي
دَجِي وِر اَيْدِي بَر اَرْسَلَانِ اَوْل اَرَه
عَفَلت اَيْلَه اَنلَر اَوْل بَرَه وِرْدِي بَلَر

اِبْتِشُوبِ سُو كَشْمَدِي كِيئَه اَيْلَه
بِر اَوْلَدِ جَمَلَه مَخْلُوقَه اَوْصُول
اَكَا بُو جَلَدِ سَنَك قَرِشْمَز اَيْدِي
كِيئَه كُودِ مَدِيكَه اَكَا اَيْت اَوْرَه
كُودِ رَدِي قِيُونلَرِي اَوْعُوللَرِي
بِر كُون بُولدَاش اَوْلَدِي قَرْدِ شَلَرِينَه
قُودِ قَرَمِ بَرِضَر اَيْرِز سَكَا
خَالِقِي بِيذِ وَا لَصَقَلَرِ بِنِي
كِيئَه كُونْدُ خَاجِمِ رَو اَقْبِلَانِ
اَوْل كَر بِيك عَوْدِي يَتِيئِرِ بَكَا
بَقُون اَمْدِي تَكْر بِيك حِكْمِيئَه
وِرِز سَلَامِ هَر بِيكَا دَن قُورُ بَاش
مِغَادِي اَنِي اَيْلَه مِهَاغِ اَوْلَدِي بَاغِي
قَامِش اَيْدِي جِنلُو اَوْل دَرَه دَه
اَرْسَلَانِ هَر دَرَه كُوز دِي بَلَر

حَلَبِيَّةٌ أَوْ غَلَبِيَّةٌ فَمَعَهُ طَهْدِي يُوْر
 دِي دِي كَرْمُصْفِي قَهْمَان طُوْرُوْن
 وَرْدِي آرْسَلَانْدَن كَجَانْلَهَان
 سُوْرْدِي يُوْرُوْلِي يُوْرَلَنْدِي يِيْر
 نَه دِي كَا اَوْل مَحْمُود مَضْعُفِي اَمِيْن
 اِدِيْن اِشِيْدُوْب كَسَه اُوْر كِيَه
 كِيْدِي آرْسَلَان اَنْدَن طَهْدِي سُوْر
 كَلْدِي يُوْر اَوَه اَحْشَام جَمَلَسِي
 اِيْدِي قُوْقُدِي بَعْرِيَه بَهْدِي اِي
 سُوْبِيْلِي اُوْغَلَنْدَر اَوْل كُوْن كُوْر كُوْن
 دَخِي قِيُوْر كَا اِيَاغِي سُوْبِيْلِي يِلْر
 اَوْسَافِي اِرْمَاطَاقِي بِي حِسَاب

نَاكِه آرْسَلَان اِشْتِيْمِيَه بَر سُوْر
 بِن اَكَا نِيْلَرَه بَا قِيْن كُوْر ك
 اَكَا قَر شُوْكَلْدِي آرْسَلَان يُوْر لِي
 دِيْلْدِي كُوْر بِيْن اَلْتِيَه كَبِيْر
 بُوْر اَدَه طُوْر مَه كِت دِيْدِي مِيْمِيْن
 يَاسِي كُوْر وُوْب كَسَه قُوْر قِيَه
 جُوْق كَسَه قَلَاغَه قُوْر سُوْر ك
 قَر شُوْلْدِي اَنَلِي اَوْل دَم اَنِي
 اَوْل لَطَاف مَعْدَقِي كُوْر كَلُوْجَانِي
 آرْسَلَانِي اَوْل اَرَادَن سُوْر دُوْكَوْن
 اِشِيْدَن لُوْ جُوْق تَعَجَب اَنِيْلْدِي يِلْر
 يَكْدَه بِيْرِيْن بِيَان اِيْدَه مَر بُوْ كَاب

كِر دَر مِيْن بُوْلِسِيْن مَعْتَبَرِيْن رَبَا اَلْاَنَام

عَشِيْلَه اَيْدِيْكَ الصَّاهُوْهُ وَالتَّلَام

اُوْبِكِيَه كَجْدِي صَبَاح اَوْلْدِي يِيَه
 اِيْ كِيْشِي جِيْغَه كَلْدِي نَا كِهَان

كِيْدِي قَر دَشَلَر يِلْدِي قِيُوْنَه يِيْلَه
 عَزِيْبِيْلَه سَلَام وَبِيْر دِيْلَر مَهَان

ایکی الین سکره ایاغین اوپد یلر
قنی عزت اند بلحق دوستوانه
دی دبلر قورمه برایشان دکلوز
یار دی گوکسین جیقردی یورکین
قوید بلر یورکیرینه کورشدیلر
احمدی ذرحه فان دخی احمدی
بریبی سکره ذوب او کندی
وردی ددی حلیمه بوراشی
جان احسیه سکرندی اول یگا
دی دی کورم نوری احمدقده سین
کور دی احمد نوری شعله ویرد
دی دی فریاد ایدر رله قورده سین کلاری
دی دی احمد کرجکد سوزی یا انا
الدی حلیمه کلدی او انی
بیجه مذت بویله کجدی کونلری

اوحشیو بن ارقسین بیلند یلر
الدی بری رسولی دزی اوستنه
قرشتلر ز سکا مطیع بزنه یوز
قویدی صونجی بری یودی یورکین
صغاد یلر گوکسون الین او یوز کیدیلر
لکن قرده شلری کلوب آکا بقدی
بریبی قلدی قونلری کوندی
باش اجون حلیمه بره د کدی باشی
انی کورنلر یقیده قلده یلر آکا
ایکی جهانک فخری احمدقده سین
اقم سون حقل رضا سین بلور
ایکی کشتی احمدی اولدور دی دی
ایکی کشتی کلدی کند یلر یسته
قورقسیدن قلدی یار جانی
کونلری بیرام اولدی قدره ونلری

بِحَبِّهِ مَدَّتْ أَوْلَادِي عَسُو سَبِيلَهُ	أَبِي طَالِبٍ عَلَيْكَ أَنَا سَبِيلَهُ
دُرُودُ دُرُودِ مُحَمَّدٍ كُورْدِي يَا شَيْ	وَارْدِي بِكَرْمِي بَاشَهُ يَا شَيْ
أَلَدِي خَدِيجَةَ بِي نِكَاحِهِ رَسُولُ	أَوْلَادِي بَلْرَجْمَلَهُ سَعَادَتَهُ أَهْلُ الْأَصُولِ
خَدِيجَةَ شَوْجِنَهُ مَالِي حَرَجِ بِلَدِي بُولِي	دِ بِلْدِي بِكَرْحَقِّكَ رِضَايَتِكَ بُولِي
بُورُورِ طِلْ طُورُورِ كُورْدِي أَشْتَنَهُ	دُوشْتَنَهُ عَقْلِكَ أَرْمَزْتَنَاهُ عَيْشَتَنَهُ
خَدِيجَةَ آيَلَهُ كَجُورُورِ كَنْ فَرِحْتَنَاهُ	خَلْقَتَهُ بِرَبُّو جِنَّةِ طَائِفَتَهُ مُتَدَمَكْتَنَاهُ
كُونْدَرْتَنَهُ أَوْلُورْدِي حَبِيبِ	كَيْحَهُ أَوَيْتَهُ كَلُورْدِي أَوْلِ طَيْبِ
جُونِ أَرْدِي قَرِينَهُ أَنْكَ يَا شَيْ	أَوْلِ سَعَادَتِهِ مَعْدِنِ دِينِ كُونْتَشِي
أَنْتَنِ أُنُورْدِي يَا بِي جِبْرَائِيلِ أَمِينِ	مُشْتَلِقِ أَوْلَسُونِ سَكَا دِدِي مَهِينِ
شَيْدِ نِكُورِ أَرْكَ آيَلَهُ خَيْرِ طَائِفَةِ	مُشْرِيقِ جَوْ دِيكَ دِينِ مَسْجِدِ عَيْنِ
بُورِيلَهُ دِي حَبِّكَ حَقُوبِ كَلَدِي فَرِحْتَنَاهُ	قَرَشُورْدِي كَا خَدِيجَةَ مَهَانِ
دُشْدِي بَدِي أَيْنِ بِنِكَ طُورُورِ بِي	أَيَاغِنَهُ سُورْدِي مَهْمُورُورِ بِي
أَيِ حَبِيبِ نَعْبِ كُونْدَرِ بَكُونِ	بَلِيدِي كِي قَلْبِي بُولُورْ نِكَ نُورِ بِي حَبِّكَ كُونِ
وَدِي أَيِ خَدِيجَةَ دِكَلَهُ سَنِ	بِي دِي تَمِ آيَلَدِي بُولِي حَسَنِ
بَكَا كُونْدَرْدِي سَلَامِ جِبْرَائِيلِ آيَلَهُ	مَهْمُ كُونْدَرْدِي يَا بِي قُرْآنِ سَبِيلَهُ

خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ بَعَثَ
رَسُولَهُ خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ
بَعَثَ رَسُولَهُ خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ
بَعَثَ رَسُولَهُ خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ
بَعَثَ رَسُولَهُ خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ
بَعَثَ رَسُولَهُ خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ
بَعَثَ رَسُولَهُ خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ
بَعَثَ رَسُولَهُ خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ
بَعَثَ رَسُولَهُ خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ
بَعَثَ رَسُولَهُ خَلَقَ دِينَهُ دَعَا إِلَى دِينِهِ

أَشْهَدُ بِسُورَتِكَ إِنَّا نُرْسِلُكَ
نُكْرِي بِرُؤْسِنِ رَسُولِنِ بِي كَانِ
قُوْتِ أَوْلَدِي أَوْلِ شَاهِ إِسْلَامِ أَهْلِنَه
كَوْبِ بَوْلَدِي رَسُولِ كِنُورِ دِي إِيمَانِ
بَوْلَدِي إِسْلَامِ وَارِ وَبِقَهْ قُوْتِ
مَرِي بِبِكِ جِكْرِي أَوْلَدِي كَابِ

بِحُجَّةِ سُلْطَانِيْنَ آي سُرُورِ
دِبْلَه بِلَه قُوْشْدِي آدِيْنَ
أَوْ قُوْر دَائِمِ آدَانِ
رِسَالَتِ خَلْقَتِي كِي دِي
قِيَامَتَه دَكِيْنَ قَلْدِي
بِنِيَادِي سَكَا وَآلِيَه مَرْدَانِ
بَوْلْمَرِ سَنَكِ مَثَلِكِ آي هَامِ

قَوْمِ سَلَامِ آي بِي حَسَنَه
أَنْلَرِ بِلَه بُلُورِ كَشِي إِيمَانِ دَاوِيْنَ
شَهْرُ كَزْ كُوْرِيْلَرِ آي بِي حَسَنَه
قَوْمِ آدِيَانِ حَرَابِ أَوْلَدِي
سَنَكِ دِيْنِكِ دِيْلَرِ آي بِي حَسَنَه
وَبِيْرَه صَلَوَه آيْلَه سَلَامِ
بِرْ كَزْ كُوْرِيْلَرِ آي بِي حَسَنَه

كِرْمَلَرِيْنِ بَوْلَدِيْنِ آعْلَامِ مَقَامِ

شَوْ قَوْلِ آيْرَاكِ الْقَبْلَوَه وَآلِ سَلَامِ

إِسْتِأْمَدِي مُبْتَدِيَانِ مَضْمُونِ

وَبِيْرَه نَا كُوْرِيْلَرِه جَائِزَه مَسْفَعِ

اول کون یوز لوم انی قمر	یز زمانده ایلدی بر شاهه سفر
هر بریسی وسته کولکه کر دیکر	ایسی اولدی یزیره قوند یلر
ایسید او تور مشاقر تر لری	کوزدی عباس ایله حمن سروری
کولکه بولامیشین بیخبره کوزراشی	دندی عباس حمزیه آمی کیشی
اگر بولمیش کولکی اگا ویر یوم	قلعا یوم بن اگا کولکه بول یوم
قلقدن عباس بیخبره مبین	حق تعالی جبرائله در یا امین
تا که کولکه مقدری اول سرور	جنتک بولوتلوندن یز پاره
ایندی بر یوزینه ککله دی مبین	دفعه الدی بلودی جبرائیل امین
کولکه ایلدی الله دوستونه	یز سنکوا مقدری قودی اوسته
هر بری خیران اولوب طور دیکر	کلدی خلق بلودی کوز د یلر
بیخه ایدی کوز مسی دیم دخی	کوز لرینک دخی ایشای آخی
مر طرفدن دخی کوز اییدی	اولی آردی ابراق یقین بر اییدی
اویور ایله اویانقلاق بر اییدی کانا	قولقلربن معجز این دیم سکا
النی درند در زردی کول لری	سونه کولکه آرددی آل لری
کوز اولدی جملینک کوزی	صعدی کفارک کوزینه طوری

<p> اول ساعت سوچقدی او و بی یشرب بیر اقلندی ای حوجه بر انصارک کوزی چقدی مکر این سین دهرت اوله کوزم کوزم بر کوز ایله نیجه بقمر آنک یوزنه جمله خلقه شفیق ایدی حق سنی ترینه قیشدیروب کوزه اورز اول کوز او لکیدن اعلی کوردی اچکه کوره سین اول کول یوزی </p>	<p> برقدی او قوز قزو قیوییه ارقین سو بکندی قزو اغاجه دخی بدی قضا سینک رسولک معینه کلوبه ددی یا رسول الله لطفی کرم نیشا نلوم عمرین قنرینه قوز قمر عیمله زد ایدر سنی رسول بر دن بر اویح طبراق اولد حق چیبی حر مینه نوز ویردی دیلسنک سنک دخی کونل کوزی </p>
<p> ویر ساقو عشقوا اول یخیمه </p>	<p> اوتیوردن او ندر جانک بر باره </p>
<p> کوز و بر قیلدن عسکر در زحمت ویر حق تعالی نیک دسته مدینه یه حندق قزد بکرمج اولوب مشرکی اولمش کولنک بتمز اول بر قوز کی بو مشدی ان کوردی قمر کوز </p>	<p> زمان جهالتک ابوسفیان مکر کله لوقنی اهل مدینه اوسته رسول الله آنلرین قصبه بن یلوب کزکن کلدی رسول جا بولک قوز دخی ایندی رسول اولیر اوردی برکن </p>

جايز كوردې رسولك قرينك بغلور مش	جلغيندك رحم ابدوب آقدي كورزندك يار
بلديك جند قرين اول سرور بين	تراوينه كلوب كوردې ندر كين
برضاع آن پدن نمك برفيون پشرديلر	كلوب رسول حضرتنه خبر وبرديلر
يار رسول الله ليسان ايت سبن	بن قلون اونند معام بايه سبن
ددي رسول بنجي يايوز مسان	ددي جارسن كيمه درسك همان
امر قلدي اول اراده اول شتره	قائده جمع اولوب طور شتره
جايزك اوينه كلوب طولد يلكر	طشتره صوققلر نيكه طولد يلكر
شوبله روايت ايندي راويلر	اوج بلك اصحاب آنده دديلكر
جايز احمدك اوكنه قودي صفر لپن	دكله ايمدي يلكر اول نكري خاصين
ددي اصحابه كلون اونورون	بو طعمايك اوستونه اور صلوات كورك
يراونې بريته كلور اون مسان	اشبور سمة يدي طعما اول زمان
قرني طويدي اول طعمايه اوج بلك درك	مغز ان ظاه اولدي اول يغمبرين
كندی خاق آنده قلدي حشك يغمبري	بلسنجه قلدي همان درت ياري
دندي در لوجكي وزر قادر ك	ايكي اول غلغقلري وزدي جايزك
اولونده كور بچك اول يغمبري	سويشوب اوينار لردي مهر يري

اوبنار لوز كن دشتد يرقون يشن توره
رسول الله او خلققاري استدي
بلدر مد يكر نو نلر بن يندوقلر بن
ددي سرور اول معامه صومنه
اولوقت بندوقلر بن يلد يكر
اندن القلدر بر و ب دعالي دي رسول
جان كلدي اول ايكي معصوملر بن
اوج بيكه دك مسيد يكر مجز اتين

يند يكر كورا اولوب قاب قاره
كسو ندر طعامي بر ابرياء اوم دودا
كند يكر بن عمه در ياسنه طلوقلر بن
اول معصوملر كلنججه يمز
كوروب حاله يي جملسه اعلد يكر
يلدي دعاسني سرور بن حق قبول
ينه ظاهر اولدي مجز اتني ييغمر بن
حق تعالي بلور صاعين و حقيقاتين

كبرور سرك سرور جانندن تمام

عشقه ايدك الشاوه والسلام

كلبرواي عشق او دينه يا بيجي
دكله معراجين اول شاهك عيان
يزدوشنيه كجسي تحقيق خبر
جبر الله امير يلدي اول جيم خلاق
كورجيه كي سون براق نسون
بس جبر انلخته ورد دي روان

ق
كدين معشوقه عاشقها بيجي
عاشق ايسك عشق او دينه درميان
ليله قدر ايد ي اولكجه مسكر
كن الجنتندن تاج حله كمر براق
كلوب عمرش كر سون لوح قلبي كورسون
كودي فرقو يك براق اولدر همان

<p> عشقه چکرین بریان امش بقار حزله جان چکرین طغدر سین عشقدربکا بکامک ایچمک مسابن کندی عقلم بلمز مماغم صولوم برنداد زکه یوز کلرد لدر اول اذک استیسینه عاشق اولتم عاشق اولدی کورمدن قولغوم معناده نازک عدان کور رام اور بسمر یولکه ترک جانک حق ویردی مرادنی قلده فراق حق انی عاقبت معشوقه از کورز یوره کین زخمه مرمر اوره نیم حق کوندردی یونلری آله قبول طرفه العین ده قدسه بصد قدر انبیاء و احد انه اولدی امام </p>	<p> ایچرندک برینک کوز لوبنک یاشی اقر دیدی جبرائیل بخون بمر ایچم اغلر سین براق دیدی فرق بیک یلدر یا امین ناکمان یراون ایشدی قولغوم یا محمد دیوبن جاغرد بلر اولر ماندن بلمز قولمشه یورکیم ایچمک آریدی یا غوم اگرچه ظاهر حشده طور رام کراپره مزسم جمالنه آلت جبرائیل آیدر براقه ای براق هر کیمک که عشق نشان و زدرز کل سخی معشوقه از کوره نیم کوردی انلری جبرائیل دیدی یار سو کیدی انوالی بنددی براق اول شایم بس کجوب خرابه اول خیر لانا م </p>
--	---

آنند گو کله جقماق ایچون چیب
بور دی آنند گو که رسول هسان
کردی طشبن کلر کن رسول خلاق
کور رسوله محبتی طش نه ایشلادی
یومش دی طش ایایی بطدی کابش
آنند جعدی گو کله اول خیر انام
و د بکرا کما مر جبا ای سلطان دین
کور دی جنتی مر جنتی عیان
مکانند منزه اولدی حاله عفار
دی سوز دیلر یارب اومتتم
دی حق و بیزدرا منونی بن سکا
بش وقت نمازی فرض ایلدی بیزه
اولکجه اندی گو کیدن کلدی اوینه
تصدیق ابوب سوزنی ایله یلر قول

کردی سوز اولسین جنت اعلای مقام

بر طشه بصدی ای اغین اول طیب
طش دخی قلفوب بیله اولدی روان
طردی طشه طش قلدی معلاق
رسول ایله گو کله جقمغه بشلادی
کلدی حالته بقده ارتوق سوزکن
کولک آهله شوقله و بیزدی سلام
اولودون اولدی سکا مفر اجین
عشر کردین لوح قلمی بی کمان
کردی رسول ای بود قول مختار
بودر سندن اول ایزد بیلگوم
وارد عون ایله قوللار می سن بکا
دی الی وقت نماز نوبی و بیزم سیزه
مفر اجین خبر و بیزدی ال اصحابینه
دی دیلر سنک سوزک جعدر یار رسول

شوقله ایدک الصاوة و لست لام

<p> أخبرت أني خالك دختي أيد معيان يزمرا بجون طردی اول خبیر الانام رسول الله قلور دی بوندی الی الابد اصحاب حالین صور مغه کلدی مبارک کوز لر نندن باش اقدی بر کره طالحی تقوی ایله وصیندر ایلدی یقین اولدی انی خالک وفقی مدنی دی دی یا اهل بیت جیب خدا اول منور خوب جمالی کوز مکه ایجر و کر مکه ندر سبب صیر ایله نتر مقصودک سنک مصطفوی کوز مدنی کت من مر بکزی او حشر فورود شمشیرانه آر به آتمکین یوب کمان عبا یا جیب الله دیوبن باغزور </p>	<p> ایشتم بکوز مولودک اید مبیان الکفین اوج ییل بر یوز نده ستمار کر اولدی اولمدن فور تلمغه مدد بردوشنه کوز حسنه اولدی بقدی رسول الله بونلر لطفیله مرجبا بکوز یوب دعا لر ایلدی کون بکون ارتدی دردی زحمتی بر کون عزرائیل کلدی قلدی نیدا ای نیکوز ورمی ایجر و کر مکه دی دی فاطمه سن کسین ای عرب شمدی کسه کر مزیانته انک بر دختی جاغزوب صیر اتمزور فاطمه کلدی در حال رسولک یانته اغلبوا قلبود دی جاغزور یا با بر عرب کلدی قبویه جاغزور </p>
---	--

مصطفی و دی ای جانیز چکر
اول کلند دستور دستندن ایران
یوز لرې کول د قری بلبدرې
مرمت ایزمان الوزجان لرین
قبار امر کن انانک زلی قوز سبن
اوغلی قری اغلادوب اوگوزن قیان
سولد ووز کل کی نازة یوز لرې
کچ کس خا تو نلرین طول ایلسان
اشلرې قرد شلرې بریریندن ایران
ادی عزرا نلندور کلسون برو
فاطمه اذین و بریدی حاصل کلام
دوشنبه کونی ایدی مروق زوال

اول کلن عمر نیمی سندن مکر
یکسز کونمکی مؤمنه کیدوران
منود وکی اوغولرې قزلرې
قرشدیر طبر اعه نازک تلرین
چکر قلوز انانک کسبن مبر سبن
پیجه اوغلرې بیره کومان
طولدیر طبر اقله قره کوز لرې
قولرې بک بکلرې قول ایلسان
اولدرا اول کشره قبوده طوران
اذین و برین کرسون ابجد و
ملک کردی ایجرو و بریدی سلام
روحی حقه تسلیم ایلدی بی زوال

کری سیز بویست و صلح مدام

شوقله ایدک النوا و السلام

ال اسماء جمله برکوله اعلی اغلد پلر
کوله یوزن ملتی قشار فاضل

نار فرشته بورک طغلد پلر
قریاد لب و بجمعی اند بر طواف

<p>بجسی بر دشتوب اولد بیلر کبسی ذرکه سن مسیرویر یا الة بلد بکر اعلیٰ ابله کریم کلمه اوله اولد غاشیدن بریدار ایشد بکر بو بله آیر ایدی سبن اول کرم کانی مبارک جسم شریفی کفنه قودی مبرو صیدلر بن برله برجه اید بکر دد بکر انا لله وانا الیوراجعون</p>	<p>کندی تویرین کند بیری بولد بکر ال اصحاب هر بری بیلک در دله اعلشد بکر جوق زمان اصحاب کریم آندن جسم پاکن بو مقمرد اید بکر ددی بکر کوملکی ایچنک یون سیرانی این عباس دکی سوهنی علی بودا اینسین ملک اون کون نمازین قلد بکر اول مبارک ذاتی دقین ایدی خاشعون</p>
<p>رسول الله فرقتند اول قیامت کوششند سکا شفقتله بقسبن رسول الله فرقتی عقلمی اکا دوندر رسول الله فرقتند سوال سورچی صورمدن</p>	<p>کل آنی کوز کرافت بیلر شفاعت بولسبن ناسن قلم که آغله بشارین اقسبن جانی بغربنی یقسبن موادن کونلون ایندر جاتی اوده یسندر برین آلتنه کومدن</p>

رسول الله فرقتن دن	آغله دارم هیچ طور مدن
کجزمه فرستی آلدن	صقین غافل اوله بو آیدن
رسول الله فرقتن دن	آغله دارن جان کور نلدن
نه بوزله واروسین آنک	نیازی نیلر ایشلر سبب نه
رسول الله فرقتن دن	بکون در دیله یان سندن
شوقله آیدک القیوة و استقام	کردن بولسین شفاعت خیر الانام
دکله مکه ایله سوزنن مدینه نك	کل بعض فضلین دخر ایشیت آنک
عزیزله طغدی بندن مسان	مکه آیدر یا مدینه اول قهرجهان
کرجه طغدی سندن اول قهر امانه	ایشیت مدینه اکا دریا مکه
لکن شمدی بندن در اول ذوالوفی	مرقد سندن طغدی سندن مضطی
شمدی جسمی سندن اول سرورین	سن صدقین اول جوهرین
اولندن ایز بدز معتبر	سن ایشین اولینه قلله نظر
بن ابد اولدم مشرق بی کمان	کرجه اولندن سن مشرق اولدی بوزمان
کیم قور ناره اولندن نجات	مضطی دن فریری او مرمدد
العیاذ ائیز ایسه اول ذوالنعمه	کر شفاعت ابره اولدی لطف کرم

<p> بُو يَا وَزَنْفِي مَزِي آيَلَه مُطْبِع كِي مَزِي اَمْت دِيُو اُول اَكْشَا مُحَمَّد دَن سَن مَزِي اِيْرَقْ اَتْمَكِيْل لَا يُو اِيْت جَا مَزِي اَنوَارِ نَه جُمْلَه مَوْ مِيْلَه آيَلَه رَحْمَتِي فَضْلَك آيَلَه جُمْلَه مَزِي رَحْمَتِ اِيْت حَضْرَتُو نَه كَلْد پَر رَحْمَتِ اُو نَه قِيْل دُ عَا مَزِي مَسْجَا بَا آي بَا دِ شَا ه مَزِي عَفْو اِيْت يَا اِلَه الْعَا لَمِيْن رَحْمَتِ اُو تَعَالَى عَلَيْهِمُ اَجْمَعِيْن </p>	<p> يَا اِلَهِي قِيْل بِيْرَه اَنِي شَفِيْع كَر جَا كْ اَمْت قِيْل مَزِي آي حَقْ اَكْشَا يَا اِلَهِي طَغْرِي بُو لَدَن اِيْر مَغِيْل قَحْر مَزِي اِيْت كُو نُو مَزِي اَسْرَارِ نَه يَا اِلَهِي اُول جِيْبِيْك حُرْمَتِي بِيْرَه اَنُكْ عَزِيْبَه عَزِيْن اِيْت يَا اِلَهِي قُو لَرُكْ مَحْرُوْم قُوْمَه اَكِيْمَنْ قَلْدِيْر دِيُو اِيْلَه مَزِي يَا اِلَه حَا جِيْمَزِي بُو دُر سَن دَن هَمِيْن اَمْتِنْد دُ اَمْنِي اُول سُوْن اُول اَمِيْن </p>
<p> اِرْمَسُوْن بُو بَلَدَه يَر مِيْجِيْر بِلَا يَا دِلْغَا يَه دَحْمَكْلَه اُول مَعِيْن رَوْضَه جَنَّتِ اَوْلَه مَشْكَطَرِي نُوْر اِيْمَانِ وَ بِيْرَه يَار بِنَا </p>	<p> اِيْلَه لُو مَحَقَه مَنَا جَا بِي دُ عَا جُوْرَه سِيْنَدَه يَتَا ن مَوْتَا لَرِيْن عَرَفْ اَوْلَه اَنوَارَه كُوْل بَد نَلَرِي يَز دَحِي كُو جَد كَدَه اَنَلَر دَن يِنَا </p>

مردخی آبله بلا کردن آمین
ای که پدر رحمان ای صاحب کرم
بس و سبیله مزاولن اول بالذات
بزی آنکه حرمتی قبل قبول
دیگر وز که ای علیهم ای خبیر
جنک باد صبا خند مشام
سنکه از همین خدا یا مودن
مجو مز بغشله ائمه انتقام
قولی مکرسون بی یو خطاب
بوصلاحی قولنه دخی عیان
مستجاب آبله دعا موز یا کریم
رحمتک جعفر سن سین غنی
جمله مزدن راضی
بود عالی همنوز

مرفند و رایسه بلاد مسلمان
ای رحیم غفار ای صاحب نعت
حرمتی و بر پینه اوندن نجات
مسن آندن فور توب قبل کما قول
قلعه بزی قریب خور حقیق
قبر میز اجزا ارشد فریج شام
بزی محشر کون فور نار طمودن
و بر بین فریو سیر اعلا ده مقام
اول یحق صبا کلون یوم حساب
لطف ایدوب کوسر جمال اول زمان
جر هم جمله بغشله یا رحیم
یرلیغا اوقیان د کلیان یا زنی
اولسون رب العالمین
دین آمین

تمام

نور سميع الله الرحمن الرحيم
 اول فقه حقه بر بر تعلق مروف
 تلقا سر آمد محفوظ خدا
 حد هزاران آیه شکر و حمد له
 استماع اولی اسم الله با
 سیکه در بیان اسم آرزو مثال
 چشم بیند عقده ای بر بر اول
 الف هم مانده تیر بر خصم دین
 هم دور بیلکه هاست نام حق
 الف تا الف اولی تا الف
 سخن قد اولی تا الف
 فیض حق ما اولی تا الف
 مقله نیت شاکت خود خور
 الف تا الف که فی توبه نور حق
 با تا الف توبه نور حق
 جا تا الف حقیقه با تا الف
 با تا الف حقیقه با تا الف
 مع تا الف چشم آفتاب تا الف
 اول تا الف نور تا الف
 قرآن خوان تا الف حقیقه
 بن هر حرکت سینه زود اولی
 هر ایتمه قبل سینه استاده
 فایز و فایز امرت قبل مقام
 کاف تا الف الله ای حق جان
 شکر و حمد و اولی در ایتمه
 ذکر الله ایله اولی صبح و مسا
 قبل صبح پیش کار که دست
 حق تعالی قبل ای شکر ای حق
 بر ایتمه شکر عز و افکار
 ذکر فی ترک ایتمه در غفلت زود
 جمله موجودات تا خاک و حجر
 یا ایتمه ایتمه مرعوب انعام
 م صلوات م سوره مدام
 سوره حمد قبل یا حضور
 ختم اسم الله در همان الرحیم

بر توبه ن قلم ایستغور با کریم
 اولی شکر بیک نام ایتمه مروف
 اولی بین سواد اولی ذکر که ن جبه
 بود به بر توبه ایتمه قد سینه
 فیض رحمت مقلب ما در خدا
 اولی ای قطع سنان اهل مثال
 مؤمنه ز مرم آیه ن اول
 بری اولی اولی از سنان مؤمنین
 ذکر ایتمه قبل ایتمه شوق
 سحر ایتمه اولی بر سحر تا
 فایز حقیقه اولی موقوفه
 هر که در بر مکه ایتمه بر ایتمه
 چشمه اولی ایتمه بر حضور
 جلوه ایتمه تا الف حضور
 خصم ایتمه تیر ایتمه که
 مثل ایتمه تا الف اولی موقوف
 تا الف حضور ایتمه بر ایتمه
 مثل اولی اولی هر که ایتمه
 ایتمه ایتمه در موقوفه رحیم
 تا الف ایتمه مثل ایتمه
 ساکن ایتمه ایتمه ایتمه
 ذکر ایتمه اولی ایتمه ایتمه
 مکه ایتمه ایتمه اولی ایتمه
 حربه ایتمه ایتمه ایتمه
 شکر ایتمه ایتمه اولی ایتمه
 قبل صلوات م بر توبه موقوف
 ایتمه ما سوا ایتمه ایتمه
 با توبه ایتمه ایتمه ایتمه
 ذکر ایتمه ایتمه ایتمه
 خاصه موقوفه ایتمه ایتمه
 ذکر فی ایتمه در رحمت زود
 فی ایتمه ایتمه ایتمه
 ذکر ایتمه موقوفه ایتمه ایتمه
 اولی ایتمه ایتمه ایتمه
 ذکر ایتمه موقوفه ایتمه ایتمه
 رحمت زود اولی ایتمه ایتمه

اسم اعظم هر موقوفه محترم
 قبل صلوات ایتمه ایتمه ایتمه

آفرین حضرت آدم با عنایت ذوالعقل و انکم و نشانند نور خیز لیس بر پیشانی ابو البشر و انشغال نور مجیدی با التوارق و انشغال
 الی جبین عبد الله ابن عبدالمطلب و نقل نور حسب الله بر جبین آینه زوجه عبد الله و تقرب کردن شریف حضرت
 رسول الله و نزول کردن حیرت آمیز مع سر و نشان نورانی الی وارمشکبار و ولادت رسول المقلین و طلوع کردن نور طریقه این
 و رسیدن انوار نبوت من قاب قوسین الی قرادارین صلوات الله و سلامه علیه و علی آلهم و صحابهم اجمعین

آدمی خلق ایلدی برورد کار
 نقلی بود اندن جو تو آینه
 در تامله کشت طوقه عیادت
 بالورق نور اینه هر جبین
 و قشیر شدی طوغدی دیر چو نور
 زوجه درین کجی عصمت نامه
 اشور رسیده شدی هر جبین
 حکم و نوجون بر شفق شمع نور
 قبله ای اسرائیلی جبین بی ندامت
 بویزه مروی حفظ نور بیه مدام
 آرنکجه جسته ه اکمل دانه بی
 حلب یا کندن سلور دی مصلی
 بر شفق کعبه و نشان نور طوقه
 نقل ایدوب اندت چونو بجای
 چون اولوب عاتقه اول نور بقیه
 نقل ایدوب جسته زوجه عبد الله نور
 مستقل اولدی چون نور بر آینه
 حامل اوله قدمه او نور احمد
 کوردیکی هر سر عظمت و نشان
 آینه دیر کج وقت نزدیکتر
 حقت نور چاد کوشم کشف
 نجه املا کجه حیرت آمیز
 دار ایدی عتده آنگه روح علم
 هر علم خفته املا کجه تا روح
 از تم واحد منو کجه اصلا کت
 بو نجه اسرار بیله آویزه کرد
 حد هر زمان حور بانند در کشف
 سوز تری صب الصلا کت و روحا
 اوله دیر کج دعوت فایز مشفق
 کله یز اولوب دیر اوله و نکار
 دیر لایه ای معتقلی کجه ماد بکه
 اول ربيع الاو کجه اون ایکیسی
 ایددی مری ایلدی بر مرغ نور
 ایلدی اولدم طلوع اول نور دین
 چون نظر قبلدم ایددی ماهه کج
 حقه توحید ایددی کجه دیر امنی

نور احمد له جبین تا به ارک
 و بر دی زینت نور انکجه پیشانی
 مع ایدوب نور انکجه لایحه هات
 چون قر خشنده اولور دی هین
 به ایدوبه پیشانی اول نور بر سر
 نقل نور دن اوله ای الفی مثل ماه
 ایلدی بز کجه جبین منبیه این
 قبله ای ابراهیم جبین مع نور
 نور احمد له عزین مستقامت
 عصمتده اوله یز هر صبح و شام
 اختیار ی لانه قاف خانه بی
 با التوارق اولمیش نور هدا
 ایدوب ایدوب ایدوب تا عید صاف
 هاشمکجه پیشانی ایدی بر حیا
 بر جبین این هاشم مطلب
 اولدی پیشانی دعوت تام ایدوب
 به اولوب پیشانی مثل آینه
 انبیا از سرور کعب محرم
 دفعه جفا از اختصار ایدوب هات
 اولدی شریف قر سخیز لیس
 ایلدی ایدم نکاه انعطاف
 قبله ای شریف لایحه اول بر جبین
 شرفه غریبه نور بیله طولدی محرم
 بخور حمت و شاد و در لایه ای روح
 دیر لایه ای کله ای نور کاشانی
 قاعه ایکن طوغدی جدر زنده و نور
 ایلد یز بام و دیوار دن طلوع
 آمدی طوغدی یا حق معتطفی
 آسه مریم بر مشفق شرفه
 هانکجه نور آفتاب تا به ار
 مطلع نور کجه اولوب اول فادری
 شهر مولود کن دوشنده کجه سی
 بر نوندن قلین طوغدی سرور
 عیق نور اولدی نکله ای زمینی
 لیلون تحریکجه اید اول نور سن
 کجه صفت اعظم دیر محسن

اولمقا است کجه همیشه عطف
 انصاف و در ایدن هر آن مردم

او عاشق کرده و بینه معراج بر اینهاج وزود کردن چیزهایی با امر حضرت رب العالمین به عوف نیز المسلمین بجانگه اتمام
 نبوت ابو طالب و منقطع نمودن کواکب آسیانها بر آن حضرت صلوة الله و سلامه علیه و علی سائر الانبیاء و المرسلین و علی
 اللهم و اصحابهم اجمعین

لیله الاسراء که بنین بر ضیا
 قاده قوسین تیر نمودن بر زمین
 شب دلگوشی فروش از موج نور
 یکجای سواد سی سرمد حوران انکه
 صفت موران عقد لؤلؤ منی حب
 روی خوابه اول کوبون فتا آیدی
 زیر زینده سیه بوشه بر زمین
 ابرو اول شب بخور بر روی زار
 چار اقل غنای بخور خون کبریا در
 جمله پنج چشم تازه بر اول شب
 بقله ای آیین استغفار ماه
 و خنر لعلی عطارد پندنی باز
 نه هر سیرا هکله تا تیرسه ناز
 شاه کرد روز خسرو و روز خوده فرق
 ایندی مرغ سینه پانزده غنوت
 سعه ابر نور افغان از جبین
 در سبزه سینه هم پنج ز غنل
 اول بچیل هفتی قلام مرغ نور
 جمله سبزه کواکب لککشات
 اول شبه بخور سوره نور جمال
 اتها فی خانه سین ایشش جلیس
 اول عباد تجانه ده شاه خرمی
 سجده ده با قیده در موج کوع
 بحر درگاه واجب ناگهات
 ایندی غنشدن امر حقله اول شتاب
 کوه کجنا ی رحمت هم امیرت
 ظهر سوله ستر سیه من خبر
 وجه نامودا لیش آلف خدا
 آسمانه نه کلدی دیگر آسمات
 چون سهری کوه دی سجاد بجانگه
 ویردی با نطق امین آله سلام
 سر فرزند قلله بشارت ای رسول
 و صد راهی طوتم ایگ کار
 چون نهال کل جنابله حرام
 اولدی زوی نور ایله زاندرین
 اول بچیل تیره بی روز ایله ی

اولدی نور سی شله از حق سب
 روی بیدیه انبال جبریل امین
 مشق سبیل اول شکره حب زلف
 چشم روشنه در بر انوار انکه
 اولدی انوار ایچره رحمته اوتوب
 قلب بیداره جیاد حق آیدی
 کله سینه بخوره برنا تیش همین
 حسرت مدراجوه هم اشکبار
 مطلقینه اول شکره افکنده در
 منتظر لب مطلع اول مهنیه
 هم کشیده قد ایله در شا هزاره
 عالمه ویردی برات سر فرزند
 نقره سی لحن حجاز دن کوکلار
 اقتباس نور ایله فرق تا بنورق
 هر ضرب کردن اعلی طرف
 هر منقطع رسول العالمین
 اول شب خورشید و بی غنل
 در تلو طم جوش و فیض بر سرده
 نور نیز العالمین دن شادمان
 اول حبیب داوی رسول بی مثال
 خواب بیدار بیه نگرچه امین
 خنجه در حلو شرا موت شبنم
 سدره ده انوار نور بیدی طلوع
 ایزده در بینه حاجیه ازمان
 ایله میز کاستی چاروب باب
 نور بالنت منزین عالمین
 در مکه نامودا بر اول سدره مطر
 قد بیان ناموس کبر در اکا
 کوردی تقطیله سوره درین هفت
 سجده کاه چشم کتا کینه باک
 منتظر با بیکه کردوت قبل حرام
 ذانکه تا سدره دن اوتوه و رسول
 دعوت ایلر ذانکه بر و در کار
 ایله ی بکن در نو تقطیله قیام
 منکر کردن مه چهره اول شربین
 اول شب معراج افروز ایله ی

اولی استر که جبه آشنا
 ویر صوفی بول آنکه روشنا

اجابت کردن حبیب مقال با شریعت و الامتثال چه عورت حضرت نوالکم و الامتثال و آمدن براق برق در قنار عن سوی رحمت بوی
 برود کار و احوال آن براق بصیرت ابراهیم و اوصاف و سوار شدن حبیب کردار در شایع نمودن ملائکه که الحام الی المسجیة لایق
 واقعه کردن انبیا علیهم السلام و معتقدان در سوار کردن با در حلات و ادا کردن طاعتها و آن حجت جا صلوة الله و سلامه
 علیه و علی آلهم و اصحابهم اجمعین

اندک آدم استجابند و شباب
 چون تظلمت حقیقه ی کورده ی براق
 و بر اید ی السنه سینه نگاه
 لا الة الا الله ان الله بری
 اسم رحمانه مقارن نامتف
 آنکه ایچون الفراق و بر دی عدم
 اول براق مثل فکله فیروزه نور
 خرمین سخاوت و نایم و ش شرمین
 روی انسان رویه بر لؤلؤ شیمی
 شیخ یا قوت مثاله بر کردنی
 هر قوایم زمره سبز مقال
 اول براق مانند برقه بر در شتاب
 دور کایب در بین و بیار
 طوله ی انوار سهیلله حجاز
 مثل قویون بر غناز جوتی سخت کانت
 بی قیاسه بر کانت ایته کجه کشاد
 کراک آهو دیم افشوده بو
 عدشه آهو ایلز اصلا رقبا
 اورده ی حنتن هوان کجه برقه تآ
 روی بی باب رسوله روی مال
 اول او بدی رکابین اول رسول
 با بی صد فتنی قورده ی اول در کتا
 اول براق ایله ی شانده خورش
 چون حبیب ایته ی و باغ اول حیم
 نکه دن دامن فشان اولدی هکلا
 سکا ز بکجه هر کایته ملک
 خاشه داری سراقیل در بین
 ربه ی سراقیله شرمیلله اولم
 سن مقرب سین جناب حضرت
 ربه ی سراقیل جوانده هوان
 کورده ی بن سابق عدشه نامکی
 اول زمان ایتم خدا دی بن نیاز
 و عدیز دان اولدی اولم خدیجه
 ست اقصی به اولوب اول جلوه زار
 طاعت کز ملکی قیلدی اما
 اول مقامه اولدی هم دامن فشان

ایله ی اول سن وین و آفتاب
 جل هزار سال حنت ایچره الفراق
 اید و رکبه حد اشیا قبله او آه
 هم محمدا رسول الله بر ع
 کورده ی بلش حبیبک شایخ
 راکم اولسون دیو نخر الانام
 و عدلت نخر الرسول له بر سرور
 بوم نورندون دو عالم خورش حیرت
 در روایت شیخ بر جانده برده ی
 و بر بیخاوت آنکه هست و تن
 خلق ایدوب بر بوله صفتله و اولم
 هم شای مثل نور آفتاب
 ماه نوکی متور تابدار
 اولدی رکبیله بین هم سرور
 شیر تیز رو مثال ایز و اوت
 هر نظر کاجنه ایل با نهاد
 کورده ییم طاروسا کام عیب جو
 همه طاروس او جفیله اریقا
 شهبوار عالمه قبلدی شتاب
 خاکنی جنبه ایته نیکال
 حیا نکه شه نه نیده به ربه و ملا
 قبلدی شوریز بنی جوده آفتاب
 مثل خجاج کجه مالکده دره و دره
 دید و سی زرم مثالی بریزم
 هر اولدی آکه حد سن قدسیان
 مشعل نور بوله بر نور چون نکه
 پیشوا پیشند و جبریل اعلی
 ای مقرب اقدسیله محترم
 کورمزم لایق سنی بو حد مته
 ای حبیب و ای رسول مستعانت
 فهم ایدوب بیلم اوده و شایکی
 احترام حد منکله امتیاز
 لیله الاسزده اشور و یکه
 انبیا نکه روحان اول قیل عتاد
 اولدی آنعام امام انبیا
 شه تعلقه ن مترا از جهانت

مقصود کجه ایسه شفاعت دی مقام
 اول حبیبه الغلات و اسلام

توجه کردن رسولان تعالین با نفاق و کفر و کینه آزار با شیخ مولانا که در بیان از همه آسان و معتقدات است
 حسیب رحمان بر کافران و مشرکان و رسیدن بر ابرق و رقی و روان که سده و قائلان و این را نودین حیرت من تمام مقام کلیبا
 و تقال با معظنی و ما سنا اوله مقام معلوم آمدن در طرف من سوی حجاب خدا و استادن سواد کبر با آن رفت
 و کفارون بر دهان لا یجسا و الکشف بهد عقلا رقی قتل فلکان قاص قوسین او آذق

طلوعی نورندن سال نور
 طلوعی دیور سال که در نور جهان
 کوردهی فائوسم دید اول یونان
 حیرت بی قیلهی صلا نجات
 ایله ی جمله مملکت اقتدا
 سیر معجب قدا منا قدا منا
 اوله پر کردوت تا به روان
 اول پنج تاج رأس کائنات
 سیر معجب قدا منا قدا منا
 جمله امولک فکله در صانع و صول
 و به رکنه نه در صول م مقدا
 سیر معجب قدا منا قدا منا
 ابروی اوله دهه بخارم آسان
 اقتدا قیلهی مملکت رحمت
 سیر معجب قدا منا قدا منا
 قیلهی م پنج سالی تابان
 م مملکت او کجیب المصلین
 سیر معجب قدا منا قدا منا
 اسنان سادسه بر اشتیاق
 جمله امولک او نور القی مقین
 سیر معجب قدا منا قدا منا
 بر براق نیز و بکجه مد و رفت
 م مملکت اوله حیرت کبریا
 سیر معجب قدا منا قدا منا
 سده به ابروی حیرت کبریا
 نه من کبری حنا حقه ب حنا
 سده دن بن بکجه معد و رشام
 اوله رانته حیرت کبریا
 اوله مقننه هر باطن اشرف
 ساقی قرینه ابروی اوله دهه چین
 قاب قوسین نورنه اوله ی هدی
 موج انوار مجید و مت مزید
 انتقاف ابتهی بولا اهل قبول
 قلم ابروی اوله کبریا
 هر بن کجه بکجه اویله بکجه خطاب
 اوله ی اسرار فاعلی تا به

اوله ی کرده و نه روان اول تاج سر
 آسانه ابتهی ارض جوق افتات
 جرج راز کله ی رقصه از سرور
 جوت رسول نه عنم و لا و سا
 شیده ی غیر المصلین مقدا
 قاص حیرت بی یا معجب معظنی
 لا یزا لوا عن صیر آسمان
 قیلهی انده مقننه اوله ی صول
 قاص حیرت بی یا معجب معظنی
 ابتهی توجه عنان بالابه اول
 عن به شیخ ایدوب م رحبا
 بعد قاص حیرت بی یا معظنی
 ایله ی اندن او توجه عنان
 مقننه اوله ی صلا نه سیرین
 قاص حیرت بی یا معجب معظنی
 ایله ی صول عنان اول نور پاکه
 مقننه اوله ی کاف اوله یین
 بعد قاص حیرت بی یا معظنی
 ایله ی اندن او توجه براف
 مقننه اوله ی کاف التابین
 قاص حیرت بی یا معجب معظنی
 ایله ی اندن او صول بر کاف هفت
 سباق اولین نه مقننه
 بعد قاص حیرت بی یا معظنی
 پنجه پنجه کجیب کجیب کجیب
 قاص حیرت بی الفراف یا معظنی
 کوه نور کوه سوز و برام
 حضرت اقیله زانکه بر حیرت
 به زین حق قیلهی رسال و فرقی
 طرفه با حسیب قلم اول شاه و بن
 جوله ی طرف جسم احمد له شرف
 نور و نور نور م عرش مجید
 ستر آذق به اولوب زین کجیب
 آذق به سنی آذق به سنی امر ف
 کجیب از آذق و انوار حجاب
 قاب قوسین او آذق اشکار

کشفات استرا کجیب ابتهی مدام
 اول حیرت اقصوت و استقام

بجز آن تا خلق حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و سلم من مقام سرور و محو شدن خلوه و ملو و شیندن نواها و نوازی و کلمات
از آنها بیکانه و از صوت و حروف سزاه و سزا و معادت کردن بالقره و الاحترام در عبادتخانه و شیم عزیمت در سخنان
باقی و موجود بود

اولی خنود خاق برده حسبی گفته	ایله ی چون روحی مثل صاحبش
هم اولوب حسبی چه روشن فکله	خوده فقی اولوی فکله هر مکه
پر تو سوز ریخته عالم پر ضیا	اوله ی انار خنود شاسازن نما
تا خلقی تاملانی نیت ملکات	هم خلقیت هم ملامت لویه دان
جبریل کوردی یونان و سرحتی	او چه ی باله ن بر بکجه قورق
او چه فریاد ایله ی عجز اشته	عزیز و کرس جبریل قالدوبه کربانته
سدره تاشنده طوبوب فوته ی جا	شاخ و بکر و بر اکا کام و دودا
رفقه طوبوبی قدم و نیت روان	عزیز اولوب فرشت با بنه لوم عیان
بو مقامه در اک اولوق تا بجا	دیه رکب رفعت ماشیا اوله کمال
کوردی جاییکه نه حقه جا بعبه	هم تا قلم جبران صد جا بعبه
ایله ی اولوب هر سوز اول نور خدا	جودق نرای و کفشی سر حبا
اول نوا بیکانه مشرب از لسان	چون نسیم بیکه ایبه از فتنه دهان
صوت و حرفدن هم سزاه هم برک	ایله بر روی تنده هر اعضا تک
خوش اول عاشق اوله مشربه نون	اوله سزم خاقه و صدقه یقینت
صوده کل دیوار کورسکون گفته سین	چشم روشنده دبه زکوره سین
چو به افراز اوله ی هیچ رکبه	مژده کام اقتضات هر کبه
اوله صاحب دو کله بوقه و نون	دیر سز اول هیچ بنه سینه زلف
روندی اوله کله شیم قلم موج	دارایه ی در خانه ماه آمد زایج
سایه جبریل هتوز بر فرشت باقی	کله ی در سایه هزان از فرشت باقی
در دو قوع این سز کله بوقه کمال	ایله قالمه مضیقن ایبره خال
اولی موی خنود کله بورانوت	ظرف تکله خود اولور یوبادوت
اینه شکر که سن جوق چون چنه	ایله تعلیق کلام معنی بنه
سن او قوی سینه کله شکر	قد رف کله نه بر طیر البشر
اون کز تکله عالمکله سفا نه بر	جهه پیغمبر رکب سر شا جدر
او طیبی خلق اوله نایه ی جهات	جهه کونینوز معین و آسمان
اولی خلق اول امانت خلقین	از برای رحمة اللعالمین
نامه تا من ایله ی مقرون الله	فکر ایله یوب بو سزه کوا ایله نگاه
اشق اوله بیکله شکر معام	سختی ایبره سینه قیل اهنام
نار حسرت آه فرشته فراق	ایده لم بر سینه اشکاف
کلی سینه کی نوب بو صفا	نیر نوبه زده صفا قیل هده ف
آب نیان منتقله ترک	آه حسرتله کله آج مثل قی
اور هزان مضربیه هی از حجاز	عقله بولوق دیر کله امتیاز
عشق کلاب اندیشه و سوزش	چون کله خولوبور ماغ و فزنت
بیلسون آیین عشق اوزره کلام	اول کله خوشبوی قوشونکر معام
کوش ایله نظر جیل ناله ی	اوله شکر سنا سوز کله و سی
ایضا حکم و بکر ایچون هوس	ساکه بو آه کله اولور فر بارسی

آه افغانیکه چون مرغ سحر
فلا صلات ر روحیه قید البشر

و تهرودن ان انکم الوردیة السعاده سکا و المعراج الجوهر الفاضل سکا و به نهای اول شهر معان المبارکة ما خنودها
فی سعة ایام الطیب الرحمة و المنقذت عن جبابه المستعان و الشفاعة سیدنا و شفیعنا محییب الرحمن صلوات الله و سلامه
علیه و علی آلهم و اصحابهم اجمعین الطیبین

هر خندان استر فردوس و گلزار
 اول خوابیده رسولان دسته کلک عفو
 اثبات کلکی وحشی عفوینه اول جیبک
 خود شده دولتی او ملن تا از لاله طالع
 اول نور پاکه ناعظا هر دو چه بر جزغ
 جبرقی چون دیده با هدیه بنارت
 پیکنه بر آغ جگه ای الکل رکاب
 اولی او نیم شده خورشید چون روزی
 بر مشهد رسولان باد صبا مثالی
 چون برقی نور بر آغی از سده ایته ای مولد
 مستقلین افواج انوار عرش جو اوج
 نعلین پای قهرین عرشه دی قیل نظر سن
 ایوان کبر پایی عرش بنده ای دو قوسه ن
 اوله مکه آدن یعنی امرن و بیجه اوله
 انوار عاریت دن دو چشم ایته ای بسته
 ای سرتن نور لولکه ای نور عرش مولد
 نام مقرب بزوان او ملن خندان احسان
 موسی به یکه تجلی بر طوره اوله ظاهر
 انوار نور قرینه مسترق اوله ای امر
 ادبیه جنت اوله ای روزی بر سوی برین
 در دخی آسانه معراج ایچه عیسی
 نخر الانام مجرد دامن تعلقه مت
 اسراده دیدی عیسی روح ایسه ده سر شتم
 حلقه نه اولیده ی شریف با کلک اگر
 الکل اینز ایته دانه هم اینز ایته لانه
 کوشنی و بر نه دود ای اقتون رجاره
 یازده ای قلم شناکی بر لوح ویس و سده
 پیغمبری شود نه یارن رضاکه ایچونه بر
 عنوان شفاعت من یکه ایته شفاعت
 تعویذ ایته خلاصی البت اولور بو نعلک
 از چشم دن جو میزاب دو کله هم سرنگی
 نازم کیمی دو چشم سلاب نیل مانه
 که خامه سینه دم دن اوله نیمه معج عشقی
 وقت سحر صولن چوت نیمه ایله دسته
 بروضه معطر ایصاله سعی نام ایته
 فریادینه لیم ای باغبات اسوم

شرط اوله ای دین احمد فردوس ایله هزار
 خط جگه عادی تیر امضای مامضای
 بنیانت دکل بو قصه معلومه بر آشنای
 سر مایه اول شعاعدن ارواح انبیای
 اوله مده و بریدی خالق هر روح احضار
 و بریدی نوبه قربت اول ذات مختیار
 دوستی قر مثالی بر بق انور پائ
 شموله بولدی اقصی اول بر تو ضیار
 کجک و جنت ایته ای اول روضه رضای
 نعلی چون نور منجوق اولدی بوئه غلار
 مدیح شده صیفاز اولدی بو هفت سهار
 جاهل اولان نه ییلون معنای استوار
 بویله کر که بر ایوانت بو کونه پادشای
 بر صافتر انوار اولدی یقین دنای
 اول آینه اوله ای محرم اول رؤیت بقار
 هیچ واری ایلمش سیر سه ر بده متهار
 زانکه جبر رحمان جو قلمی دنو خدای
 اوله ای نقره مفضی اول آینه آشکار
 هیچ واری مظهر اولمش بو حرمت عفا
 زانکه قرب رحمان روشن اولونهار
 خار نعلق اوله ای بکجه سوزت ارتقار
 ناخت تا کلان کلان نبت بانور قرب آرا
 بو طیب سرشته خالک هم شمار
 حقیقا ایته ای چناندت آدم بول بقار
 شتر نیکنه ایچون ایته ای کا خانه بو قار
 سو نعط هم و اشنع تشنع ایله تدار
 حدی خامه کلک بود متر شمار
 والطف اذات شفاعت بر مذنب خطار
 یارته ایله احسان بو عید طنوار
 حرز خلاصی و درخ سن کجک مبتلار
 نعتنه سعی آلب بیت دن صفار
 سعی ایسه آه و کر بار اول روضه دنوار
 و بر مکه دیر هجارت هر دم مقام سار
 چون شمع ایته دو چشمک هر ایدوب صبار
 در اینز اول کریمه بر هیچ سائلو کدار
 بو بجز شفاعتک بر کام دلم هزار

نامکله افتخار ایته کل نور فیه سن مولد
 هنام مطلق کیم اول ذات مطلق

©2017-Melek GEREK